ÇARŞAMBA
22
EYLÜL
1937

TAN NEVİ
İst[illegible] Ankara Caddesi
TELEFON: 24318, 24319, 24310
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
ÜÇÜNCÜ YIL — No. 872
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Yeni Çocuk Ansiklopedisi

113 Cilt Kuponu — 30 kupona mukabil bir cilt (300) kuruştur.

Cüz Kuponu 263 — 10 kupona mukabil bir cüz 7½ kuruştur.

Çok mühim bir ilim ve kültür hâdisesi olan Tarih Kongresinde Atatürk, yanlarında Başvekil İnönü de bulunduğu halde dün de hazır bulundular..

KONGRENİN İKİNCİ GÜNÜ

Dün Encümenler Toplandı Profesörler de Tez Okudular

Kurultayın Uyandırdığı Düşünceler

Ahmet Emin YALMAN

Dün de söylediğimiz gibi, biz Türk Tarih Kurumunun çalışmalarında bilgiye hizmetten fazla mânalar görüyoruz.

Bilgiye hizmet güzel birşeydir. Kendi tarihimiz hakkındaki malûmatımızın artmasını isteriz. İnsanlar arasında yerleşip kalan yanlış birtakım tarih telâkkilerinin değişmesine elbette kıymet veririz.

Fakat biz, yeni araştırmalar sayesinde Türk milletinin kendi geçmişini doğru bir zaviyeden öğrenmesinden ve kendi kendini tanımasından çok mühim amelî neticeler de bekliyoruz.

Bu yolda bir tarih bilgisi, bize kendi hayatımız için yeni idealler ve gayeler telkin edebilir. Tarihin en uzak devirlerinden başlıyarak insanlık için çok esaslı medenî kıymetler yaratmış bir millet sıfatile kendi yaratıcı kuvvetimize daha fazla güvenmeyi öğreniriz. Kendi kendimize tam bir mânada inanmıya alışırız:

Böyle müspet bir millî şuur, bize gideceğimiz yeni yolları göstermeli, hayatımız için yeni bir azim ve inkişaf kaynağı olmalıdır.

Yüz binlerce senelik devamlı bir kültür faaliyetinin varisleriyiz. Avrupa ile Asya arasında en mühim geçit yerlerine bekçilik etmek ve dünyanın göbeğinde barışı korumak vazifesi bize düşmüştür.

Bir millet sıfatile bir an evvel canlanmıya ve kuvvetlenmiye borçluyuz. Hem kendi kendimize karşı, hem de insanlığa karşı bu bir borçtur. Dünyanın sulh içinde geçirdiği hergünün bu bakımdan bizim için büyük bir kıymeti vardır.

Biraz daha kuvvetlenmek, miktarca biraz daha artmak, bilgi ve geçinme seviyesince biraz yükselmek için hergünümüzden istifade etmezsek yarına karşı korkunç bir ihmalde bulunmuş oluruz.

Türk milleti, içtimaî ve iktisadî varlık mücadelesi için kendini

(Arkası 10 uncuda)

Şef Atatürk, Ismet İnönü Ile Beraber Tarih Kongresinin Dünkü Müzakerelerini de Takip Ettiler

Günün, beynelmilel en mühim ilim hâdiselerinden biri olan İkinci Tarih Kongresi, dün de, yine öğleden son[illegible] tısını yaptı. Cümhurreisimiz ve kongrenin yüce hâmisi Atatürk, yine herkesten önce toplantıyı şereflendirdiler, hususî mevkilerinde tezlerin okunmasına intizar buyurdular.

Atatürk kongrenin dünkü umumî toplantısına, beraberlerinde Başvekil Ismet Inönü, Başvekâlet Vekili B. Celâl Bayar olduğu halde gelmişlerdi.

Cümhurreisimiz dünkü toplantının başından sonuna kadar hazır bulunmuşlar, tezleri büyük bir dikkatle dinlemişler, lüzum gördükleri yerlerde notlar almışlardır.

Kongre için gelmiş olan bütün ecnebi profesörlerle kalabalık bir davetli kütlesi dünkü toplantıda hazır bulunuyordu. Şehrimizde bulunan bütün vekillerimiz de gelmişlerdi.

Saat 15 te profesör Bayan Afet

(Arkası 8 incide)

İsmet İnönü ve Celâl Bayar Sergiyi geziyorlar..

Tunusta Kanlı Bir Hâdise!

İtalyan Bahriyelileri Cinayet Çıkardılar

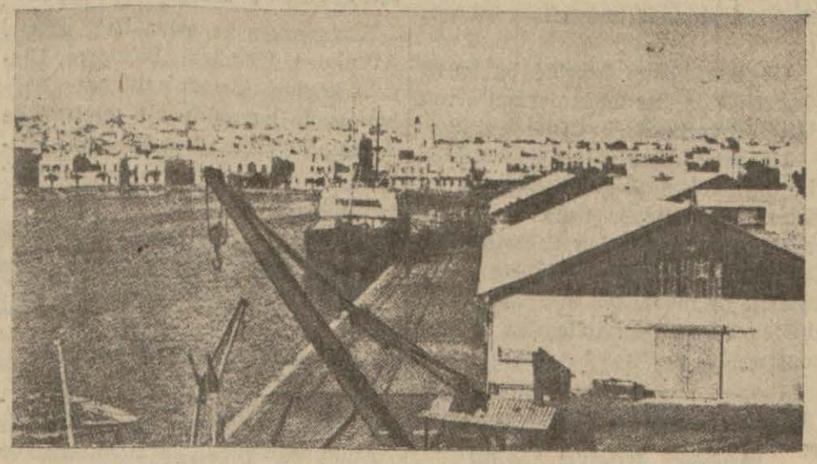

Kanlı bir rezalete sahne olan Tunus şehrinden bir görünüş..

Paris, 21 (TAN) — Bugün Tunusta beynelmilel münasebatta eşine güç rastlanır mühim bir hâdise olmuştur. Birkaç gündenberi limanda misafir duran iki Italyan bahriye mektep gemisi efradından 50 kişi karaya çıkarak bir gazete idarehanesine hücum etmiş ve gazete sekreterini öldürmüş lerdir. Gemilerin efradı, stajlarını yapmakta olan bahriye zabit namzetleridir.

(Arkası 7 ncide)

Japonlar Nankini Yakamadılar

50 Tayyarelik Bir Filo Nankin üzerinden Kaçırıldı

Altı Japon Tayyaresinin Düşürüldüğü, Fakat Bazı Mahallelerin Harap Olduğu Haber Veriliyor

Nevyork, 21 (TAN) — Japonya bu gün İngiltereye, Nankin sefirinin tayyare bombardımanına uğrıyarak yaralanması hakkındaki katî cevabını verdi. Cevap henüz neşrolunmadığı için neden bahsedildiği malûm değil dir. Fakat cevabın Tokyo ve Londrada ayni dakikada neşrolunacağı anlaşılıyor. Japonya daha evvel vermiş olduğu muvakkat cevapta, hâdisenin Japon tayyareleri tarafından yapılmış olduğuna inanmadığını bildirmiş ve bu yüzden İngilterede fena bir his uyandırmıştı.

Nankin şehrine karşı vukuu beklenen büyük tayyare taarruzunun

(Arkası 10 uncuda)

Şanghayda barikat yapan İngilizlerden bir grup..

Almanya İle Anlaşmamız

Berlinden buraya dönen B. Kurdoğlu Faik

(Anlaşma hakkındaki geniş tafsilât dokuzuncu sayfadadır.)

İşçilerin Günlük ve Haftalık İş Saatleri

İktısat Vekâleti İş Dairesi, iş saatleri hakkında bir resmî tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğ bugün aynen onuncu sayfamızdadır.

Nafıa Vekilimiz tetkikler yapıyor

Yeşilköyde asrî bir hava limanı kurulacak

B. Ali Çetinkaya Dört Motörlü Yeni Tayyaremizi Tetkik Etti

Devlet Havayollarının Ingiltereden yeni aldığı dört motörlü tayyarelerden ikincisi evvelki gün tecrübe uçuşunu yapmış, Ankaraya kadar gidip gelmiştir. Tayyare, Ankarada hava mütehassısları tarafından tetkik edilip teslim alınmıştır. Devlet Havayolları Umum Müdürü dün bu tayyare ile Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Nafia Vekilimiz B. Ali Çetinkaya, Havayolları umum müdürile beraber dün öğleden sonra Yeşilköye giderek yeni dört motörlü tayyaremizi gözden geçirmiştir.

B. Ali Çetinkaya, birçok Avrupa şehirlerinde olduğu gibi Yeşilköyde de en asrî vasıtalara sahip bir hava limanı kurulmasının çok iyi olacağını ve böyle bir düşüncede bulunduğunu söylemiştir.

Bu tetkiklerden sonra Devlet Havayolları umum müdürü dün bir tayyare ile Izmire gitmiştir. Orada inşaatı bitmiş olan hava meydanını tetkik edecek, bundan sonra da Izmir — Ankara — Istanbul hava seferlerine başlanacaktır.

B. Ali Çetinkaya birkaç gün evvel Yeşilköy meydanında Bükreşten dönen Bayan Âfeti karşılarken..

Yıldızdan San Remoya

IKINCI KISIM No: 47

HAİNLERİN ÂKIBETİ

İskenderiyede Şatafatlı Bir İstikbal Bekliyorlardı

Yazan: S. S.

Mısır topraklarına ayak basarken büyük tezahüratla karşılanacaklarını umuyorlard

Hattâ; gelenlere, vakar ve heybetle görünebilmek için, ikide birde karşıki aynaya bakarak sarıklarını düzeltmektelerdi.

Ancak, hepsinden kurnaz olan sabık Şeyhislâm Mustafa Sabri Hocanın içine bir kurt girmişti. Son defa olarak saatine baktıktan sonra, dudaklarını bükerek:

— Garip şey.. Saat, üçe gelmiş. Daha, gelen giden yok. Acaba vapur komiseri, kartlarımızı göndermedi mi, dersiniz?.

Demişti.

Kamarotlardan birini, derhal komisere gönderip sordurmuşlardı. Komiser, cevap olarak, kenarı bir kâğıt bıçağile muntazaman kesilip açılmış olan bir zarf göndermişti.

Bu zarfın üzerinde, Rıza Tevfik Beyin Hariciye Nezaretine hitaben yazılmış olan tumturaklı cümlesi ile onun altında (Hariciye Nezareti Kalemi Mahsus Müdiriyeti) damgası ve onun yanında da o günün tarihi görülmekte idi.

Rıza Tevfik Bey zarfı görür görmez:

— İşte... bizim gönderdiğimiz zarf... Şu damga ile tarih te, kartlarımızın alındığını isbat ediyor.

— Ediyor amma.. Haniya, mukabele?..

— Canım, daha akşama vakit var. Belki hazırlanamamışlardır.

— Filesof!.. Bazan, çocuk gibi olursun.. Bu, ne bitmez hazırlık yahuuu!.. Mübarekler, karşımıza bir ordu çıkaracak değiller ya?..

— Efendi Hazretleri.. Vazgeçtik, hazırlıklardan, filândan.. Hiç olmazsa, ziyarete gelmeleri icap ederdi.

— Hadi, ziyarete gelemediler. Olabilir a?... Hepimizin başımdan geçmiştir. Devlet adamları bazan babaları mezardan çıksa, yüzlerine bakamıyacak kadar meşgul olurlar. Fakat, nâzırlar; daireleri erkânından birer zat gönderip te (hoş âmedî) vazifesini ifa edemezler miydi?..

Rıza Tevfik Beyin ümidi, henüz kesilmemişti. Bu muhavere karma karışık bir şekilde devam ederken, o güverteye çıkmış.. Ellerini kısa alaangle pardesüsünün ceplerine sokarak, gözlerini yanık yanık sahile çevirmişti.

Vapur hareket edinceye kadar o rada beklemitşi. Ve; makinenin hareketi, bir anda vapuru sarsmıya başladığı zaman, derin derin içini çekmiş.. Gözlerini sahilden çevirmiş.. Dudaklarının arasından, şu bir tek kelime dökülmüştü:

— Felâket...

Rıza Tevfik Beyin dudaklarını yaka yaka çıkan bu kelime; çok büyük bir hakikatti. Ve şimdi yalnız Rıza Tevfik Bey değil, hattâ ötekiler de; tam dört buçuk senedenberi göremedikleri hakikatin acılığını, ancak şimdi hissetmiş lerdi.

Daha dün, gururlarından kaplarına sığamıyan ve burunlarından kıl aldırmıyan bu adamlar, bugün düştükleri hiçlik çukurunun derinliğini anlamışlar.. Şu, âkıbeti meçhul yolculuğun daha ilk merhalesinde, maruz kaldıkları kayıtsızlığın istikbal için pek hayırlı birşey olamıyacağına hükmeylemişlerdi.. Dört sene diz dize, omuz omuza çalıştıkları.. zavallı Anadolunun kanını, canını, malını paylaştıkları bu eski dostlar artık kendilerine zerre kadar ehemmiyet vermezlerse.. Uzun hayatlarını sürüklemek için, nasip ve kısmet aramıya çıkan serseriler gibi, gezip dolaşacakları yabancı memleketlerde, kimbilir ne muameleler göreceklerdi?..

Vatansızlığın, milletsizliğin, şerefsizliğin ne acı birşey olduğunu ilk defa hisseden bu adamlar, o gece pek iştihasız yemek yemişler; erkenden kamaralarına çekilmişler di.

İçlerinde müsterih olan bir adam varsa, o da Zeynelâbidin Efendi Hoca idi. Çünkü, iktısadı çok seven Hoca, vaktile biriktirip beşi bir yerde yaptırdığı altmıları düşünerek:

— Kızıl akçe, kara gün içindir. Hiç olmazsa bir bakkal dükkânı açar, geçinir, giderim.

Demişti.

Pirede, çok açık bir ibret dersi almış olan bu paşalar, efendiler, ve Beyefendiler (hazeratı) - pek gariptir ki - vapur, İskenderiye limanına girerken de, yine bazı hülyalara kapılmaktan nefislerini menedememişlerdi.

Vapur, ağır ağır rıhtıma doğru ilerlerken, aralarında şöyle bir muhavere geçmişti:

— Acaba, karşı gelen olur mu?.

— E, memuldür. Istanbuldan hareketimizi, ajans telgrafları herhalde bildirmişlerdir.

— Evvelâ, Ingilizlerden mürekkep bir istikbal heyetinin gelmesi, muhakkaktır.

— (Vatanî) lerden gelen olmaz amma, çok ümit ederim ki, öteki fırkalardan epeyce karşıcı gelecektir.

— Hele sabredin, bakalım.. Burada da bir sukutu hayale uğramıyalım da...

Vapur rıhtıma yanaşmıştı. Rıhtımda, göze çarpacak derecede polis kalabalığı vardı.

Bu polis kalabalığını görünce, biribirlerinin kulaklarına eğilerek:

— Hazırlık var. Herhalde merasim yapacaklar.

Diye mırıldanmışlardı.

Zeynelâbidin Efendi, her zaman ki gibi temkinli harekete geçmisti.

— Halk arasında dolaşmasak... Kamaraya çekilip, şöylece toplu olarak bir köşede otursak.. İstikbale gelenlerin, daha fazla hürmetlerini celbederiz.

Demişti.

Ötekiler de bu fikri tasvip etmişlerdi.

(Arkası var)

Millî Gelir Her Yıl Çoğalıyor

935 - 36 da Adam Başına 82 Lira Düşüyor

İktısat Vekâletinde iki sene evvel kurulan konjonktür servisi, memleketimizin millî gelirini tespit etmek üzere başladığı çalışmaların ilk kısmını bitirmiştir.

Varılan neticede millî gelirimiz 1933-1934 ziraî mahsul senesinde 1.150.000.000, 1934-1935 ziraî mahsul senesinde 1.250.000.000, 1935-1936 ziraî mahsul senesinde 1.330.000.000 lirayı bumuştur.

Bu rakamlara göre millî gelirimizde, 1933-1934 senesine nazaran 1934-1935 senesinde yüzde 8,7, 1934-1935 senesine nazaran 1935-1936 senesinde yüzde 6,4 1933-1934 senesine nazaran 1935-1936 senesinde ise yüzde 15,7 nisbetinde bir artış göze çarpmaktadır.

Millî gelirimizin adam başına isabet eden hissesi ise 1933-1934 senesinde 73 lira 56 kuruş, 1934-1935 senesinde 78 lira 55 kuruş, 1935-1936 senesinde 82 lira 15 kuruş olarak tesbit olunmuştur.

Nüfus başına ne kadar artma var?

Buna göre, nüfus başına millî gelirimizin muhtelif senelerdeki artması 1933-1934 senesinden 1934-1935 senesine kadar yüzde 6,77, 1934-1935 senesinden 1935-1936 senesine kadar % 4,53, 1933-1934 senesinden 1935-1936 senesine kadar ise yüzde 12,61 nisbetindedir.

Millî gelirimizin hakikî kıymetindeki çoğalma ise 1933-1934 senesine göre 1934-1935 senesinde yüzde 4,6, 1934-1935 senesine göre 1935-1936 senesinde yüzde 1,8 ve 1933-1934 senesine göre 1935-1936 senesine kadar iki senelik tezayüd yüzde 6,5 dir.

Muhtelif sahalarda görülen tesirleri

Millî gelirimizin tesbitiyle elde edilen bu rakamlar millî ziraat, ticaret ve endüstrimizin günden güne artığını, faaliyet ve istihsal sahasını genişlettiğini açıkça göstermektedir. Bunun neticesi olarak da halkın refah seviyesi günden güne yükselmekte ve tediye kabiliyeti de o nisbette artmaktadır.

Asfalta Çevrilen Yollar

Şişhaneden Kuledibine giden yolun yapılmasına yarın başanacaktır.

İş Bankasının önündeki caddenin asfalta çevrilmesi bitirilmek üzeredir. Belediye, Eminönü meydanlığına kadar bu caddeyi asfalt yapmıya karar vermiştir.

Kazayı Yapıp Kaçan Şoför Yakalandı

Zincirlikuyuda iki kişinin yaralanması ile neticelenen otomobil kazasına ait tahkikata dün de devam edilmiştir. Hâdiseden sonra kaçan şoför Yuvan, dün zabıtaca yakalanmıştır. Yaralıların vaziyetleri iyileşmiye yüz tutmuştur.

Adana Belediye Reisi Hakkında Lüzumu Muhakeme Kararı

Adana, (TAN) — Şûrâyı Devlet, belediye reisimiz Turhan Cemal Yenerin lüzumu muhakemesine karar vermiştir. Tafsilât şudur:

Bundan bir müddet evvel vilâyet makamı, vali muavinini belediyeye göndererek bazı belediye memurlarının tayinleri hakkında belediye meclisince verilen kararlar üzerinde tahkikat yaptırmıştır. Vali muavini, neticede bazı memurlara ait evrakın noksan olduğunu ve askere giden bir memurun maaşı hakkındaki kararın da kanuna uymadığını görmüştür. Belediye reisi, meclisin bu kararlarına itiraz etmediği için ihmal ile itham edilmiştir. Şûrâyi Devlet te bu noktadan lüzumu muhakeme kararı vermiştir.

İzmirde Sırt Hamallığı İşi

Izmir, (TAN) — Ticaret odasının tetkikine göre, burada sırt hamallığının büsbütün kaldırılmasına imkân görülmemektedir. Sırt hamallığı yalnız şehir içindeki geniş taşımalarda menedilebilecek, liman ve gümrüklerde şimdilik kaldırılmıyacaktır.

Ilkmekteplere Girecek Talebeler

Tehacüme Karşı Yeni Tedbirler Alınıyor

Mektepsiz Talebe Kalmaması İçin Lise ve Ortamekteplerde Kayıt Müddeti Uzatıldı

İlkmekteplere yeni talebe yazılmasına iki gündenberi devam ediliyor. Maarif müdürlüğü, kayit işlerini intizam altında tutmak için bu sene bazı esaslar kabul etmiştir. Bu esasların başlıcaları şunlardır:

Maarif müdürlüğü semt itibarile bir proje yapmış ve bu projeyi bugün mekteplere göndermiştir. Başmuallimler, projede kendilerine hangi mahalleler ayrılmışsa yalnız o mahallede oturan ailelerin çocuklarını mekteplerine yazabilecekler, diğerlerinin müracaatlarını geriye çevireceklerdir.

Şehir içinde sonradan semt değiştiren olursa polisten resmî bir oturma kâğıdile bunu isbat ettiği takdirde mektebini değiştirebilecektir. Aksi halde yazılma işi olduktan sonra bir okuldan diğerine nakletmek yasaktır.

Yeni açılacak sınıf ve şubeler

İlkokullarda geçen yıllarda mevcut sınıf ve şubelere yeniden nekadar şube katılacağı ancak talebe yazımı işi bittikten sonra belli olabilecektir.

Talebe yazılması biter bitmez her başmuallim kendi okuluna nekadar talebe yazıldığını derhal maarife bildirecek, maarif idaresi de buna göre tedbirler alacaktır, çok kalabalık olan veya muallim kadrosu müsait olmıyan okullara yazılan fazla talebe, maarifin emrile başka bir okula verilebilecektir.

İlk iki günlük müracaatlar halkın henüz yazlıklarda olması itibarile pek fazla değildir. Fakat maarif müdürlüğünün tetkiklerine göre, bu yıl ilkokullara fazla müracaat olacaktır. İdare bunu gözönünde tutarak yeni sıralar ve ders levazımı hazıraltmıştır.

Lise ve Ortamekteplerde kayıt müddeti uzatıldı

Orta okullarla liselere talebe yazılması işi pazartesi akşamı saat 17 de nihayet bulmuştu. Dün maarif vekâletinden maarif müdürlüklerine gönderilen bir emirde orta okullarla liselerde talebe yazılması işi şimdilik müddetsiz olarak uzatılmıştır. Orta tahsil çağında olan hiçbir talebenin açıkta kalmaması için bu karar verilmiştir. Talebe yazılması işine, ne vakit nihayet verileceği tekrar vekâlet ten bildirilecektir.

İstanbul mekteplerindeki muallim kadroları

İstanbul mekteplerindeki muallim kadrolarında bundan sonra yapılacak değişiklikleri tespit için dün maarifte bir toplantı yapılmıştır. Bu topantlıda Maarif Vekâleti memurin müdürü ile kalemi mahsus müdürü de bulunmuşlardır. Kadroların tespiti işi behemehal bu ay sonuna kadar bitirilmiş olacaktır.

Maliye ve Telgraf Mühendisliği Tahsiline gidenler

Hükûmet tarafından Avrupaya maliyecilik tahsili için 11, posta ve telgraf mühendisliği için de iki gencin gönderilmesi kararlaştırılmış, liselerin olgunluk imtihanlarını iyi ve pek iyi olarak bitirenlerin müsabaka imtihanına alınması muvafık görülmüştü.

Görülen lüzum üzerine bu karar değiştirilmiş, lise mezunlarının evrakları geri verilmiye başlanılmıştır.

Maliyecilik için yalnız siyasal bilgiler okulile Hukuk Fakültesi veya Ankara hukukundan, posta ve telgraf mühendisliği için fen fakültesinden çıkanlar kabul edilecektir. Bu münasebetle de müsabaka imtihanı 20 eylûlden 9 ve 14 birinciteşrine bırakılmıştır.

Feriha Tevfiğin Evleneceği Haberi Doğru Değil

Sanatkâr Feriha Tevfiğin şehir tiyatrosundan ayrıldığını ve evlenmek üzere olduğunu yazmıştık. Feriha Tevfik, bize gönderdiği bir mektupta, şehir tiyatrosundaki vazifesinden yorgun olduğu için çekildiğini, evleneceği hakkındaki haberin de doğru olmdığını bildirmiştir.

İstanbul Maarif Müdürü Tevfik KUT

Balkan Ticaret Odaları Kongresinde

Bükreşte toplanacak olan Balkan Ticaret odaları kongresi, bazı sebepler yüzünden geçikmiştir. Kongrenin toplanma tarihi yakında bildirilecektir. Görüşülecek esaslı meseleler şunlardır:

1 — Balkan ticaret odalarında müşterek esaslara dayanan servisler kurulması,

2 — Balkan anlaşmasına dahil [illegible] delesinin tetkiki ve bunların inkişafı çarelerinin araştırılması,

3 — Diğer memleketlerle mübadelâtı artırmak için müşterek kararlar alınması,

4 — Ticaret odaları arasındaki münasebetlerin kuvvetlendirilmesi,

5 — Bu memleketler arasında en ziyade müsaadeye mazhar düsturuna istisna teşkil etmek üzere mıntakavî tercih hükümlerinin temini.

Bükreşe gidecek Ticaret heyetimiz, tüccarlarla görüşerek dileklerini tespit etmiye başlamışlardır.

Yıldızla Taksim Arasında Otobüs İşletiliyor

Yıldızla Taksim arasında otobüs işletilmesi hakkındaki istek belediyece kabul edilmiştir. Bugün fiyatlar tespit edilecek, ruhsatiyeler derhal verilecektir. Bu hatta ayrılan otobüsler en geç, birinciteşrinde işlemiye başlıyacaktır.

18 Kat Elbisesini Çalıp Savuşmuş

Saadet siminde bir kız, Sultanahmette oturan Naciyenin evine misafirliğe gitmiş, ev sahibi uyurken 19 kat elbisesini çalarak kaçmıştır. Polis, Saadeti aramaktadır.

Nahiyeleri Değişen Köyler

Şile merkez kazasına bağlı Haciz, Avcukuru, Kömürlü, Biçkidere, Ulupelit köyleri Alacalı nahiyesine bağlanmış ve bu nahiyenin merkezi de Alacalı köyünden Haciz köyüne alınmıştır.

Kayseri Pastırması Menedilince

Fiyatlarda 2 - 5 Kuruş Kadar Artma Görüldü

Asrî bir mezbaha yapılıncıya kadar Kayseride pastırma ve sucuk imalâtının yasak edilmesi, şehrimizde de akisler uyandırmıştır. Dün, pastırma satan bazı dükkâncıların, pastırmaların üzerindeki "Kayseri,, kelimesini havi etiketleri kldırdıklrı görülmüştür.

Öğrendiğimize göre, Kayseriden şehrimize senede 80-120 bin kilo kadar pastırma ve sucuk getirilmektedir. Bu işlerle uğraşan Kayseri imalâtanelerinin sayısı bir hayli çoktur. Şehrimizde Kayseri âyarında pastırma ve sucuk yapıldığı için pastırma fiyatlarının artacağına ihtimal verilmemektedir. Maamafih, bu kararın piyasada duyulması, derhal tesirini göstermiş ve fiyatlarda kilo başına 2-5 kuruş bir yükselme olmuştur.

Kayseriden buraya şimdilik pastırma gönderilemiyeceğine göre, şehrimizdeki imalâtanelerin faaliyeti artacaktır. Bu da, sığır eti fiyatlarının yükselmesine sebep olacaktır.

Kürekle Yaraladı

Kuruçeşmede kömür amelesinden Şakir, bir iş yüzünden arkadaşı Hamdi ile kavga etmiş, kürekle başından ağır surette yaralamıştır.

Hamdi hastaneye kaldırılmış, Şakir yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

General Dirik Geldi

Trakya Umumî Müfettişi General Kâzım Dirik dün şehrimize gelerek Perapalas oteline inmiştir.

Sıvasta Tayinler

Sıvas, (Tan) — Mektupçu Süleyman Sami Alemdar Balıkesire, defterdar Insan Manisaya, [illegible] ru Cemal Başer terfian Bingöl sıhhat müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Sıvas mektupçuluğuna Denizli mektupçusu Talât, defterdarlığa Kayseri defterdarı Celâl Ergin, hükûmet doktorluğuna da Amasya hükûmet doktoru Ihsan tayin olunmuşlardır.

İmtihanda Kazanan İlkmektep Muallimleri

Ankara, 21 (TAN) — Ortamektep muallimi olmak için, geçen sene imtihana giren ve Gazi terbiye enstitüsünde bir sene kurs gören ilk mektep muallimlerinin imtihanları bitmiştir. Muvaffak olan gençler bugünlerde yeni vazifeleri başına gideceklerdir.

BİRKAÇ SATIRLA

Tercümanların nal şeklindeki rozetleri değiştirilmiş, belediye turizm müdürlüğü tarafından kendilerine yeni rozetler verilmiştir.

Yeni pazar yerlerinin listeleri hazırlanmış, belediye reisliğine gönderilmiştir.

Birinciteşrinden itibaren tatbik edilmek üzere halkevleri için kışlık çalışma programları yapılmıştır.

Sarıyer kaymakamlığına tayin edilen eski İstanbul Emniyet direktör muavini Bay Hüsnü dün vazifesine başlamıştır.

TAKVİM ve HAVA

22 Eylül 937
ÇARŞAMBA

9 uncu ay	Gün: 30	Hızır:	140
Recep: 15		Eylül:	9
Arabî 1356		Rumî 1353	
Güneş: 5,47	— Öğle:		12,06
İkindi: 15,33	— Akşam:		18,08
Yatsı: 19,42	— İmsâk:		4,07

Yurtta Bugünkü Hava

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, bugün yurdumuzun şimali şarkî Anadolu ve Karadeniz kıyıları kısmen bulutlu, diğer yerlerin açık geçmesi ve rüzgârların umumiyetle şarkî istikamet ten, orta kuvvette esmesi muhtemeldir.

DÜNKÜ HAVA

Dün, hava akşama kadar açık ve sakin olarak geçmiştir. Barometre 761,7 milimetre, hararet en çok 28,5 en az 17,7 santigrat olarak kaydedilmiştir.

SON HABERLER

Litvinof Dikkate Lâyik Beyanatta Bulundu

Bütün Istilâ Ve Taarruzlar Gevşeklik Yüzünden Çıktı

Litvinof: "Biz Milletler Cemiyetine Boyuna Sual Sormıya Değil Elbirliği İle İş Görmiye Geliyoruz.,, Dedi..

Cenevre, 21 (TAN) — Bugün Milletler Cemiyetinin en mühim hâdisesi Sovyet Dışbakanı ve Murahhası B. Litvinofun nutku olmuştur. Celsenin başında Avustralya murahhasının Çin meselesi ve müstemlekeler işi hakkındaki beyanatı dinlenmiş ve bundan sonra Litvinof kürsüye gelerek Milletler Cemiyeti âzasından ikisinin taarruz ve istilâya uğradığını, tecavüzün gerek nazariye, gerek fiiliyat bakımından her zamandan fazla küstahlık göstermiş olduğunu izah etmiş ve karışıklıkları çıkaranlar Milletler Cemiyeti içinde bulunduğundan tecavüzle mücadele edilmiyeceği fikrini tenkit etmiştir.

Daha sonra Ispanya hâdiselerine karşı gösterilen gevşekliğin Çin hâdiselerine sebebiyet verdiğini anlatarak cemiyet âzasından bir devletin hiç sebepsiz tecavüze ve istilâya uğradığını, bu yüzden ticaretin felce mahkûm olduğunu, ve hesabı mümkün olmıyan neticeler verecek bir vaziyet doğduğunu söylemiştir.

B. LİTVİNOF

Herkesin gözü önünde:

M. Litvinof Ispanyadan bahsederek buraya müdahalecilerin herkesin gözü önünde fırkalar gönderdiklerini, donanmalarile âsilere her yardımda bulunduklarını anlatmış ve Rusyanın burada her milletin harici mücadeleden âzade olarak kendi rejimini tayin etmek hakkını haiz olmasından başka bir şey istemediğini ilâve etmiştir.

M. Litvinof bu münasebetle, komünistlik aleyhinle hareket ettiklerini söyliyen devletlerin vaziyetinden bahsetmiş ve bunlar tarafından yapılan propagandaların mânasız olduğunu [illegible] Milletler Cemiyeti dahilinde bulunmamaları yüzünden teessür duyduğunu işaret ederek:

Gevşeklik yüzünden istilâlar:

"Milletler Cemiyetinin Mançuri meselesine karşı menfi bir vaziyet alması, birkaç zaman sonra Habeşistana karşı istilâyı doğurdu. Habeşistan meselesine karşı kâfi derecede faaliyet gösterilmemesi İspanya tecrübesini kolaylaştırdı. İspanya meselesine karşı gösterilen aciz Çine karşı yeni bir taarruza yol açtı.,,

Sual dağıtmak istemiyoruz:

Demiş, daha sonra Milletler Cemiyetini cihanşümul bir hale getirmek meselesini mevzuu bahsederek "bizler cihanşümul Milletler Cemiyeti idealine sualler dağıtmak suretile değil, belki hepimizin mühtaç olduğumuz sulhü kollektif surette müdafaa ederek taarruza karşı göğüs germek için müşterek bir mukavemet göstermekle elde edebiliriz.,, demiştir.

Belçika namzetlik koyacak:

Belçika Hariciye Nazırı Spaak İspanyadan inhilâl eden konsey âzalığına Belçikanın namzetliğini koymak için hükûmetinden talimat almıştır.

Küçük İtilâf

Assamblenin bugünkü toplantısında Romanya Hariciye Nazırı Antonesku Küçük İtilâfın Milletler Cemiyetine sadakatinden bahsetmiş ve iktisadî maddeler komitesi ile iktisadî komite raporlarında varılmış olan neticeleri kabul etmekte olduğunu söylemiştir.

Eden Londrada:

İngiltere Hariciye Nazırı B. Eden, Cenevreden hareket ederek bu akşam saat 18,10 da Londraya varmıştır.

Bayan S. Gökçen İnönünde

Atatürk kızı Bayan Sabiha Gökçen bu sabah tayyaresile Inönü kampına hareket etmiştir. Kıymetli tayyarecimiz dün akşam geç vakit Eminönü halkevine gelerek tayyareci arkadaşlarından Teğmen M. Kemalin Melâhat Sertkaya ile yapılan düğünlerinde hazır bulunmuştur.

Bayan Sabiha Gökçen Inönü kamp[illegible]tan sonra yine tayyaresile akşama Istanbula dönecektir.

Mazaryk'in Cenaze Töreni

Prag, 21 (TAN) — Merhum reis Masaryk'in teşhir edilmekte olan tabutu önünden şimdiye kadar 600 bin kişi geçmiştir.

Halk daha sabahın erken saatlerinde cenaze alayının geçeceği yollara sıralanmış bulunmakta idi. Saat 10 da cenaze merasimi başlamıştır.

Bu sırada B. Beneş bir nutuk söyliyerek Masaryk'in faziletlerinden bahsetmiş, bunun arkasından da tabut, top arabasına konularak Prag sokaklarından geçmiş ve alay, Lany şatosuna müteveccihen yola koyulmuştur.

Ispanya Harbi

Hükûmetçiler İlerliyor

Londra, 21 (TAN) — Ispanya hükûmeti bugün cenupta muvaffakıyet kazandığını ve şimaldeki Asturyalıların, asilere karşı mağlûp olmadıklarını haber vermektedir. Iükûmet, asilerin bu cephede mütemadiyen muvaffakıyet kazandıklarına dair ileri sürdükleri iddiaların yalan olduğunu bildiriyor. Diğer taraftan hükûmet, Madrid dün a[illegible]k yarım saat kadar bombardıman edildiği i anlatmaktadır.

Fransada Bordeaux'ta çıkan bir gazete C. 2 tahtelbahiri kumandanı Troncese'nin geceleyin otomobil ile Santander Doloza nakledilmiş olduğunu yazıyor. Kumandan buradan Brest'e götürülerek isticvap edilecektir.

ASKER TAŞINMASININ ONUNU ALMAK IÇIN

Bugün Eden ile Delbos Ispanya ya yeniden asker gönderilmesi şayiaları hakkında uzun uzadıya görüşmüşler ve bu ihtimalin önünü almak için en muvafık tedbirleri düşünmüşlerdir .

TAHTELBAHIR

Italyanların sesi adlı gazetenin vediği bir habere göre Italya, Franko ya12 tahtelbahir satmıştır. Franconun bu tahtelbahirleri idare edecek zabit ve mürettebatı olmadığından, gemiler Italyanlar tarafından kullanılmaktadırlar. Maamafih bu haber Italyan ve Frankist mahafilinde şiddetle tekzip edilmektedir .

İki Devletin İtalyaya Cevabı

İtalyanın Müsavi Hakları Tanınıyor

İngiltere ve Fransa, İtalyayı Bilfiil Kontrole İştirak Ettirmek İçin Müzakerelere Başlıyorlar

Roma, 21 (TAN)—İngiltere ve Fransa işgüderleri bu sabah Hariciye Nezaretine giderek geçen Pazar günü Kont Cianonun yaptığı beyanata karşı hükûmetlerinin cevaplarını bildirmişlerdir. Bugün şu tebliğ neşrolunmuştur:

"İngiltere ve Fransa maslahatgüzarları Cont Ciano ile geçenlerde yaptıkları mülâkat neticesi olarak bugün tekrar ziyaret etmişler ve Fransız ve İngiliz hükûmetlerinin İtalyayı büyük bir Akdeniz devleti olarak asla tanımamazlık etmediklerini beyandan sonra üç memleket deniz mütehassıslarının, yakın bir tarihte toplanarak, İtalyanın Nyon anlaşmasına iştirakini temin için bu anlaşmada yapılacak amelî tâdilâtı tespit eylemelerini, hükûmetleri namına, teklif eylemişlerdir.

Kont Ciano bu beyanatı senet ittihaz etmiş, Londra ve Paris hükûmetlerinin ileri sürdükleri toplantıyı kabul eylemiştir. Italya hükûmeti, şimdiye kadar yapmış olduğu veçhile, meselenin bu safhasından da Alman hükûmetini haberdar eylemiştir.

Balkan Antantı Akdeniz meselesinde mutabık

Cenevre, 21 (TAN) — Balkan Antantı devletlerinin mümessilleri bugün Yugoslav murahhas heyeti binasında toplanmışlar ve toplantı neticesinde Yunanistan, Romanya, Türkiye ve Yugoslavya delegeleri şu tebliği neşretmişlerdir:

"Delegeler, Balkan Antantı memleketlerini alâkadar eden beynelmilel bütün meseleler ve hassaten Akdeniz vaziyeti üzerinde fikir teatisinde bulunmuşlar ve tam fikir birliklerini müşahede eylemişlerdir. Balkan Antantı Daimî Konseyinin önümüzdeki normal içtimaı 1938 kânunusanisinde Ankarada yapılacaktır.,,

Eden tebrik edildi

Delbos dün öğleden sonra Eden ile görüşmüş, ve İngiltere ile Fransa arasında mevcut olması her zamandan fazla zarurî olan tam anlaşmayı tebarüz ettiren dünkü nutkundan dolayı Mister Edeni tebrik etmiştir.

Bulgar Başvekilinin beyanatı

Sofya, 21 (A.A.) — Başvekil Köseivanof dün akşam Cenevreden Sofyaya dönmüştür.

Köseivanof gazetecilere Akdeniz konferansından bahsederek konferans mesaisinin ittifakla alınan kararlarla neticelendiğini söylemiş ve demiştir ki:

Alâkalar devletler hususî menfaatlere dokunmaksızın sulhün muhafaza arzusunu besledikleri takdirde birçok beynelmilel karışıklıkların sürat le ve muvaffakıyetle halledileceğine bu konferans bir delil teşkil eder.

İtalya ehemmiyet vermiyor

Paris, 21 (A.A.) — Evvelisi gün Fransız - Ingiliz - Italyan konuşmaları hakkında Romada neşredilen tebliği mevzuu bahseyliyen Temps gazetesi diyor ki: Bu tebliğ de gösterir ki, Italyan hükûmeti de bu yeni müzakerelere ehemmiyet veriyor. Bu temaslar belki de mesut bir inkişaf gösterecektir. Asıl olan müzakerelerin başlamış olması ve her iki taraftan da meşru menfaatlerde bazı fedakârlıklar yapılmak arzusunun hâkim bulunmasıdır.

Yedi Karılı Kemancı

Budapeşte, 21 (TAN) — Zanta dün fazla karı almak suçile bir Macar kemancısını tevkif etmiştir. Yanoş allı olan bu adam, hâlen 45 yaşında bulunmaktadır. Çok güzel yapılı ve yakışıklı olduğundan, Peştede Don Jouan adile tanınmakta ve kadınlar arasında büyük bir şöhrete malik bulunmaktadır. Don Jouan yedi kadınla evlenmek suçile hapse atılmıştır.

Kemancı, bu kadınları birer ikişer sene fasıla ile, muhtelif şehirlerde almıştır. Kadınların hepsi de zengindir. Ve hiçbirinin diğerinden haberi yoktur.

Gazeteler bu haberi verirken, Yanoşun bu işi nasıl idare edebildiğine hayret etmektedirler. Davanın çok alâka uyandıracağı umul maktadır.

Nankin Şehrinin Bombardımanı

YAZAN: ÖMER RIZA DOĞRUL

Dündenberi Avrupa ve Uzakşark kaynaklarından gelen haberler, Japonların birkaç yüz tayyare kullanarak Nankin şehrini dünya haritasından silerek bir yığın kül haline getirmiye karar verdiklerini bildiriyordu. Japonların, bu kararları tatbik edip etmediklerini, tatbike başladılarsa ne dereceye kadar tatbik edebildiklerini, bu satırları yazdığımız dakikaya kadar bilmiyoruz. Şimdiye kadar öğrenebildiğimiz bir şey varsa Nankin halkının Japon ihtarından korkarak akın akın şehri tahliye ettikleri ve Japon tayyarelerinden kırk, ellisinin bombardıman yaparak Nankinin bir kısmını tahrip etmiş bulunluklarıdır. Bu bombardımanı daha geniş bombardıman takip edeceği anlaşılmakta, diğer bir rivayete göre bombardımanın geciktirilmesi de ihtimal dahilinde sayılmaktadır.

Japonları, Nankin şehrine karşı bu şekilde harekete sevkeden âmil, Nankinin Çin milliyet cereyanının en bellibaşlı kaynağı olmasıdır. Çin hükûmetinin bu [illegible] tilâsına karşı kıyamı temsil ediyor ve bu yüzden Çin dahilindeki Japon düşmanlığının memba sayılıyor. Japonlara göre bu memba kurutulursa, ve Nankin ortadan kaldırılırsa, Çindeki Japon düşmanlığı ağır darbeyi yemiş olur ve bu düşmanlık bir daha kalkınamıyacak hale gelir.

Çinde, Japon düşmanlığının sebebi, Japonların Çin topraklarını istilâ etmeleri olduğuna ve Çin düşmanlığı tam mânasile millî bir kıyam mahiyetini haiz bulunduğuna göre bir şehrin ortadan kaldırılması ve kül haline getirilmesi, her halde bu düşmanlığı azaltmaz ve hafifletmez. Belki bu düşmanlığı büsbütün körükler ve şiddetlendirir. Nitekim bu düşmanlığın Çindeki milliyet şuurunu gittikçe uyandırdığı ve bunun darmadağınık kütlelerden müteşekkil olarak yaşıyan Çin halkını millî birliğe doğru sevkettiği apaşikâr görülmektedir.

Mesele Çin bakımından bu mahiyeti arzettiği gibi onun bir de beynelmilel bir mahiyet kazanmak üzere olduğu da anlaşılıyor.

Çünkü Uzakşark siyaseti ile yakından alâkadar devletlerin çoğu, Nankinin bombardımanına ait ihtara karşı, hemen şehri tahliye etmekle mukabele etmemiş, bilâkis, bu devletlere ait sefaretlerin ve tebaanın Nankinde kalacakları ve can bakımından uğrıyacakları zarardan Japonyanın mesul tutulacağını bildirmiştir. Tebaasını şehir haricine çıkaran ve sefaret erkânını nakletmek lüzumunu gösteren biricik devlet Amerikadır. Anlaşılan Japon mahafili, şehrin tahliye edilmemesi ve bombardımanın yapılması yüzünden mesuliyet kabul etmiyeceklerini söylemişlerdir.

Fakat meselenin bu kadarla hallolunmıyacağı ve mesuliyetten yaka sıyrılamıyacağı anlaşılıyor.

Bu böyle olduğuna göre neticenin ne olacağını şimdiden kestirmiye imkân yoktur

Fakat Nankinin bu şekilde bombardımanı, hiç şüphe yok ki, tüyler ürpertecek bir faciadır.

Binlerce ve yüz binlerce masum ve gayri muharip insan istilâ ve tecavüz kurbanı olacak, insan emeği ile vücude getirilen medeniyet müesseseleri yıkılacak ve ortalığı sefalet ve ıstırap boğacaktır.

İstilâ ve tecavüzün insanlığı bu derece hor görmesi ve insani hislerin en asili olan milliyet duygusunu, ve vatan sevgisini bu derece hiçe sayması, şüphe yok ki, bütün insanlığın vicdanını ürpertecektir.

Belki de bu mülâhazalar, Japonları, bombardımandan vazgeçirir, fakat bunu ümit etmediğimizi söylemek daha doğru olur

Kayıp Tayyare Hâlâ Aranıyor

Edmonton, 21 (A.A.) — "Alberta-Kanada"

Levanesky'yi bulmak üzere araştırmalara çıkmış olan kâşif Wilkinsden bir telsiz almmıştır. Bu telsiz, iki gündenberi kendisinden hiçbir haber alınmamış olan Wilkins hakkındaki endişeleri izale etmiştir.

Wilkins, sağ ve salim olarak Kanadanın şimali garbî hududunda yere inmiştir.

FELEK

Romanyada Türk Parası

Romanya ile olan ticaret muvazenemiz bizim orada takas tarikile biraz para almamıza müsait şekilde olmalı ki, Romanyaya gidenlere kliring yolu ile bir miktar döviz müsaadesi veriliyor.

Ben de geçenlerde Romanyaya giderken bu müsaadeden istifade ettim. Lâkin doğrusunu söylemek lâzım gelirse böyle kliring yolu ile alınan para, hele memleketin pahalılığı da üste binince benim için çok zararlı bir şey oldu.

Bir kere şurası malûm ola ki; Romanya parası Balkanların en ucuz, yani en düşük parasıdır. Efektif olarak verdiğiniz bir Türk lirasına Milli banka 107 küsur ley tediye eder. Parasını kara borsada satmak cesaretini gösterenlerin, hele Köstencede 120 — 125 ley kadar bulduklarını söylüyorlar. Ben bir seyahat acentesine vereceğim bagaj parası için elimdeki Türk liralarını 111 leye verdim.

Demek istiyorum ki; Türk lirası efektif olarak Romanyada vasati 110 ley ediyorken... Burada şıkır şıkır Merkez Bankasına yatırdığınız Türk liralarına mukabil - o da bir hayli geciktirdikten sonra - Romanya Millî bankası bir liraya ancak 37 ley tediye ediyor. Yani tam yüzde yirmi eksik veriyor. Bu muamelenin neden ileri geldiğini tabii biliyorum. Elbette kliring meselesinde bizimle Romanya arasında bir anlaşma vardır. Belki de bir Türk lirasının 87 ley etmesi de bu anlaşmanın bir muktezasıdır. Lâkin ne olursa olsun bizim gibi işin içyüzünü bilmiyen ve nihayet parasının göz göre göre eksildiğini müşahade edenler için doğrusu hem acı, hem [illegible]arlı bir şeydir. O kadar ki; Romanyada 100 leye yediğiniz bir yemek normal fiyatla bize 90 kuruşa gelmesi lâzım iken kliring yüzünden 125 kuruşa mal oluyor.

Ben paramı almak için Bankaya müracaat edip te bu düşük fiyat karşısında kaldığım zaman gerçi protesto etmek istedim amma, gişe memuru yüzüme gülüverdi ve böylelikle değişmez bir karara boyun eğmekten başka yapılacak şey olmadığını derhal anladım.

Şimdi geri dönmesine imkân olmamakla beraber bu bizim yüzde yirmilerin nereye gittiğini ve neden dolayı sünnet edildiğini merak edip durmaktayım.

Burada Merkez Bankasına parayı yatırırken bize orada alacağımız ley miktarını yazmıyorlar, yalnız (şu kadar Türk lirası mukabili ley veriniz) diyorlar. Onun için arada kaynayan hakkımızı kurtarmıya yarayacak elimizde bir senet bulunmuyor. Acaba bu gibi hallerde bundan sonra alınacak ley miktarı da yazılsa olur mu?

Bizden sonra gidenler zarar görmesin diye yazıyorum, hâşâ akıl öğretmek için değil!.

B. FELEK

Küçük İtilâf Toplantısı

Cenevre, 21 (A.A.) — Küçük İtilâf Konseyi, ihtimal hafta nihayetinde toplanacak ve Küçük İtilâf ile Macaristan arasında yapılmakta olan müzakerelerle meşgul olacaktır.

B. Antonesco, dün bu bapta B. de Kanya ile görüşmüştür.

Kısa Ankara Haberleri

Ankara, 21 (TAN) —

* Bazı meraklılar Yenişehirde bayanlara mahsus olmak üzere "Ankara beden terbiyesi yurdu,, adında bir jimnastik salonu açmıya karar vermişlerdir.

* Vekiller heyeti Ankara, Edirne, Çanakkale, Samsun, Tokat ve Trabzon vilâyetleri barem cetvellerinde değişmeler yapılmasına dair olan teklifi kabul etmiştir.

* Şark mıntakalarındaki muhtaç çiftçilere dağıtılacak araziye ait hükmün Istanbul vilâyeti hududu içinde de tatbiki kararlaştırılmıştır.

* Vekiller Heyeti "Sınaî Mülkiyet,, gazetesinin Enformasyonla birlikte bedava verilmesine karar vermiştir.

Mahkemelerde

Zimmetine Para Geçirmiş

Bir Posta Memuru 1 Seneye Mahkûm

Bir senedenberi Ağırceza Mahkemesinde görülmekte olan bir ihtilâs davası dün neticelendirilmiş, suçlu Şile postanesi memurlarından Mehmet Tüfekçi bir sene hapse mahkûm olmuştur. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Iddiaya göre, Mehmet Tüfekçi, Istanbul Merkez postanesine gönderilecek 3000 liralık bir para paketini kapatırken bin liralıklardan birini alarak yerine çizgili alelâde bir kâğıt yerleştirmiştir. Paket, alâkadar memurların nezareti altında İstanbul postanesine getirildikten sonra usulen mesul memurların huzurunda açılmış, üç bin lira yerine iki bin lira çıkmıştır. Ayrıca, bir de çizgili kâğıt görülmüştür.

Derhal bir zabıt varakası yapılmış, tahkikat sonunda bütün şüpheler Mehmet Tüfekçinin üzerinde toplanmıştır. Dün karara bağlanan dava budur.

Mahkeme, Mehmet Tüfekçinin suçunu bir ihtilâs değil, zimmetine para geçirme olarak kabul etmiş ve bir sene hapsine, bin lirayı tazmin etmesine ve bir sene memuriyetten mahrumiyetine karar vermiştir.

Sarkıntılık Eden Sarhoş

Bir Buçuk Ay Hapis Yatacak

Beyoğlu cürmü meşhut mahkemesi, Koço isminde bir sarhoşu, bir buçuk ay hapse mahkûm etmiş ve hakkında derhal tevkif kararı vermiştir. Hâdise şudur:

Beşiktaşta oturan terzi Muharrem, evvelki gece saat 11 de karısı ile beraber Harbiyede tramvaydan inmiş, caddede yürümeğe başlamışlardır. Bu sırada, yanlarına tanımadıkları bir yabancı sokulmuş ve lâübali bir tavırla kadının koluna girerek beraberce yürümeğe kalkışmıştır. Muharrem, sarhoş olduğu anlaşılan bu adama ne istediğini sormuş, öteki cevap olarak bir yumruk savurmuştur. Iş büyümek üzere iken etraftan yetişen memurlar, isminin Koço olduğu anlaşılan bu mütecavizi yakalamışlardır. Beyoğlu nöbetçi cürmü meşhut mahkemesine verilen Koço, bir buçuk ay hapse mahkûm olmuştur.

Biri Pencereden Biri Ağaçtan Düştü

Beşiktaşta Kılıçalipaşa mahallesinde oturan Sadık isminde birinin 10 yaşındaki oğlu Hayrettin, Yıldız caddesinde Agâhın bahçesinde incir ağacından düşerek muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Çocuk, tedavi altına alınmıştır.

Beyoğlunda oturan Vedat oğlu Atin isminde bir çocuk ta evinin penceresinden sokağa bakarken muvazenesini kaybederek düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Atin, Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

Yük Arabasının Altında Kaldı

Niyazinin idaresindeki bir yük arabası Sirkecide Ibrahim isminde birine çarparak ağır surette yaralamıştır.

Kilimi Sırtlayıp Giderken Yakalandı

Evvelki akşam Samatyada gürültülü bir hırsızlık vakası olmuş, hâdise dün de cürmü meşhut mahkemesine intikal etmiştir. Mesele şudur:

Samatya caddesinde oturan Yanko, yeni aldığı gömleğini yıkamış ve bahçesindeki tele sermiştir. O sırada sokaktan geçen Kenan isminde biri, gömleği pek beğenmiş olacak ki bahçenin çitlerinden uzanarak gömleği eline geçirmiş ve hemen evine götürerek sandığına saklamıştır.

Kenan, bununla kalmıyarak tekrar Yankonun evine civar sokağa dönmüş, bu sefer de bahçede asılı duran oldukça kıymetli bir kilimi sırtlamağa kalkmıştır.

Fakat bunu, komşulardan bir kız görmüş ve "hırsız var" diye bağırmağa başlamıştır. Kenan kilimi omuzuna vurup kaçarken beş on kişinin peşine düştüğünü farkedince hemen yere atmış ve savuşmuştur. Biraz sonra ele geçen suçlu, dün meşhut suçlar müddeiumumiliğine verilmiştir.

Sinema Aleminde

Bu Mevsim İçinde Görülecek Filmler

Ann Sheridan'ın çevirdiği "İsyan,, filminden bir sahne

La Tornade filminde

Sessiz Harp'ten bir görünüş

Dilber Amerikalı yıldız Ann Sheridan, Amerikada çevrilmiş olan "Isyan,, filminin başrolünü yapmaktadır. Bu filmde bir hapisanede isyan çıkışı ve bu vakaya bağlı müteaddit heyecanlı sergüşeztler ve tatlı bir aşk macerası görülmektedir. Filmde ayrıca Pat O'brien de oynamaktadır.

LA TORNADE

Bu sene seyredeceğimiz filmlerin en caziplerinden birini Türkçe adı henüz konmamış olan (La Tornade) filmi teşkil etmektedir.

Bu filmde başrolleri, dilber Kay Francis ile çok sevilen erkek artistlerden Errol Flynn oynamaktadırlar.

Film, asker mertliğini ve asil hissiyatı ele almakta ve tatlı bir aşk macerası halinde işlemektedir.

SESSIZ HARP

Jean Banimart adlı bir Fransız romancısının çok sevilmiş ve satılmış olan bir romanından alınarak, Fransada "Sessiz Harp,, adıyla yapılmakta olan film bitmiştir. Bu film, bir casusluk ve gizli silâh kaçakçılığı hikâyesinden bahsetmektedir ve çok heyecanlıdır.

Yukarıdaki resimde, filmin başrollerini yapan güzel Macar yıldızı Hedy Von Nagy (Kete fon Naç) ile Fransız artistlerinden Mişel Siman görünmektedir.

Ertuğrul Sadi Tek Bu gece (Büyükada) da (Aman hanım sus) ve (Kılıbık)

TAN'ın Manevra Albümü

Trakya büyük manevralarına karşı halkımızın gösterdiği alâkaya cevap vermek ihtiyaciyle, TAN bu manevraya ait iki renkli zengin bir albüm hazırlamıştır. Bu albüm manevranın muhtelif safhalarını gösteren fotoğrafilerle doludur. Ayrıca manevraları izah eden bir yazı da vardır.

Manevra hatıralarını zengin bir albüm halinde saklamak istiyen askerlerimize ve okuyucularımıza bundan birer tane edinmelerini tavsiye ederiz.

Fiyatı Türkiyenin her yerinde 17½ kuruştur.

Yüz Vermedi Diye Bıçakla Vurmuş

Mehmet isminde biri, evvelki akşam Beyoğlundan geçerken Nadire isminde bir kadının peşine takılmış, yüz bulamayınca bıçakla yüzünden yaralıyarak kaçmıştır.

Nadire tedavi altına alınmıştır. Mehmet te dün yakalanmıştır.

Dilsizler Cemiyetinde

Dilsizler Cemiyeti idare heyetindeki son istifalar üzerine boş kalan yerlere yedek azalar getirilmiş, ve bu seçim vilâyetçe tasdik edilmiştir. Cemiyet başkanı gönderdiği bir mektupta Cemiyetin faaliyetine muntazam şekilde devam ettiğini bildirmiştir.

Bursa Halkevi Binası İçin Açılan Müsabaka

Bursa halkevi merkez binası için açılan müsabaka neticelenmiştir. Istanbuldan mimar Abidin Mertaş ve Bursadan mimar Bayan Münevver [illegible] dır. Birinci ve ikinci için konulan mükâfat yekûnu birleştirilerek yarıya verilecektir.

Radyo

Günün programı — Istanbul

Oğle Neşriyatı:

12,30: Plâkla Türk musikisi 12 50: Havadis. 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı. 14,00: SON.

Akşam Neşriyatı:

İkinci Türk Tarih Kurultayının neşri (Kurultayın müteakip toplantı gün ve saatleri her toplantı sonunda bildirilecektir) 18,30: Plâkla dans musikisi. 19,30: Konferans: Beyoğlu Halkevi namına. 20,00: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30: Omer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45: Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (saat âyarı) 21.15 Orkestra. 22,15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30: Türkçe şan: Inci tarafından piyano refakatile, 23 SON.

Günün Program Özü

SENFONILER

16,30 Paris kısa dalgası: Senfonik konser, Keman, Piyano, (Haydn, Brahms, Faure vesaire). 20 Lâypzig: Senfonik orkestra, sopran, Bariton.

HAFIF KONSERLER

7,10 Berlin kısa dalgası: Karışık musiki. 8,15: Devamı. 9,20 Paris kısa dalgası: Plâk konseri. 9,30 Berlin kısa dalgası: Yeni Alman hafif musikisi. 10,30 Paris kısa dalgası: Plâk. 11,30: Keza. 13: Plâk. 13 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki konseri (14,15: Devamı). 13,10 Bükreş: Plâk. 14,15 Devamı. 14,15 Paris kısa dalgası: Bordodan konser nakli. 15 Paris kısa dalgası: Marsilyadan konser nakli. 15,35 Roma kısa dalgası: Şarkılı halk musikisi. 17,15 Berlin kısa dalgası: Karışık musiki. 18,35 Roma kısa dalgası: Orkestra, Sopran. 19,15 Varşova: Sesli film havaları (Plâkla). 20 Varşova: Meşhur rejisörlerin plâkları. 20,40 Bükreş: Orkestra konseri. 21 Peşte: Artistik suare. 21 Varşova: Çigan musikisi. 21,10 Lâypzi: Askerî şarkılı musiki. 21,10 Kolonya: Leo Erysold orkestrası. 21,40: Prag kısa dalgası: Hafif musiki. 22 Roma: Klâsik musiki konseri (Scarlatti, Zipoli, Lassen). 22,45 Bükreş: Hafif musiki nakli. 23,05 Prag kısa dalgası; Moyzeo'in Slovak süiti. 23,10 Roma: Italyan koro havaları.

DANS MUSIKISI

23.30: Lâypzig, Kolonya. 24,10: Peşte.

MUHTELIF

19.30 Roma kısa dalgası: Arapça, rumca musikili program.

1937 — 38 senesinin en gözde sinema yıldızı

ROBERT TAYLOR

ve

Dedikodulu aşk maceraları bütün dünya gazetelerini dolduran sevgilisi

BARBARA STANVİK

tarafından nefis bir surette yaratılan büyük

AŞK — SAADET — İNCELİK ve GÜZELLİK ŞAHESERİ

NAMUS BORCU

(Fransızca sözlü)

Bu Akşam MELEK SİNEMASININ

Beyaz perdesine şeref verecektir.

Numaralı biletler satılmaktadır. Telefon: 40868

KISKANÇLIK

YAZAN: NAHİD SIRRI

— 2 —

(Dünkü kısmın hulâsası:

Zonguldaktayız.. Halitle evlenerek Zonguldağa gelmiş olan Müke rrem burada pek sıkılmaktadır. Evde bir aşçı kadınla Şerife adında bir yardımcılan başka, Halidin, yaşı oldukça ilerlemiş Seniha adında bir hem şiresi var. Mükerrem, üst katta bulunan görümcesi Senihayı bir "sürprizim var,, diyerek aşağı çağırdı. Ve sürprizini söylemeden evvel Soğuksuda bir ahbabın evine gitmeyi teklif etti. Gidilecek evde Mükerremin hoşlandığı bir gencin bulunduğunu bilen görümce, havanın yağmurlu olduğundan bahisle bu gezmeyi reddetti. Mükerrem nihayet sürpriz dediği şeyi meydana koydu. Halidin getirdiği iki elbiselik kumaşın bir kısmını Mükerrem kendisine veriyor ve bir örnek elbise yapmayı teklif ediyordu. Seniha mütebessim cevap verdi:

— Seninle bir örnek, al renkte bir elbise öyle mi?)

Yavrum, kendimi âlema gülünç etmiye hiç niyetim yok!

Mükerrem, kendisine mukabeleye değmiyen bir söz söylenmiş insan edasile omuzlarını silkti; paketi yine eski yerine koydu; birşey demeden tekrar kol tuğa oturdu. Yine gazetelere göz gezdirmiye başladı. Ancak Senihanım düşüncesi ve sözleri hiç te haksız ve mânasız sayılamazdı. Makemki genç değil, hele hiç güzel değildi, mademki cirkindi: Bu al kumaştan yaptıracağı elbise kendisine elbette yaraşmıyacaktı. Hele Mükerrem daima cicili bicili fazla modeller seçtiği için, onunla eş te yaptırınca muhakkak daha gülünç olurdu. Otuz dokuzunu bitirdiği halde halâ bir kısmeti çıkarak kocaya gitmemiş olan Seniha, yüreğinde acı ve kinli bir hisle: "Acaba bu rengi ağabeyim beni herkesin karşısında maskara etmek için mahsus mu seçti? Mükerremin aynı biçimde yapmamızı teklif edişi de yine bu maksatla olacak! Hem maksatları bu değilse bile biraz gözlerim acısınlar. Söylediklerini yapsam gülünç olacak mı, kendimi gülünç etmiyecek kadar da aklım olduğunu niçin takdir etmiyorlar?" diye uzun uzun düşündü. Kaç gündür gelmemiş gazetelerin üzerine her ikisinin de başları eğili, epey bir müddet konuşmadılar.

Sonra Seniha elindeki gazeteyi bıraktı, başını pencereye çevirdi. Evin bu alt kattan bile şehre hâkim bir nezareti vardı. Dün hele akşama doğru âdeta düşelmiş olan hava yine berbatlanmıştı. Yağmur yağıyor, kumsala bir teviye dalgalar gelip yayılıyor, ve bütün limanda, ufuklara kadar tekmil Karadenizde yine hiç bir vapur, hiç bir gemi görülmüyordu. Sicim gibi yağan yağmurdan karşı sırtta Soğuksu mahallesi uzak ve müphem kalmış, tepenin tam üzerindeki şehir hastahanesinin büyük beyaz yapısı sis ve dumana bürünüp tamamen gizlenmişti. Nuriyenin çayına gitmiye Mükerremin ne kadar istekli olduğunda Senihanım hiç şüphesi yoktu. Biraz evvelki münakaşayı yeniden açarsa kendisini tazip edeceğinden emin, mahsus sordu:

— Gidelim diyorsun amma, yağmur da gittikçe artıyor. Bilmem ki nasıl gideceğiz?

— Empermeabl giydikten sonra yağmurun ne ehemmiyeti var?

— Sen hep gitmek fikrinde misin?.

— Ne yapalım, bir kere söz verdik.

— Evet, fakat söz verdiğimiz zaman böyle tufan olacağını bilmiyorduk ki! Bu havada gidersek, Nuriye Hanım eminim ki şaşacaktır. Hem bilmem, her gün buluşulan ahbaplara karşı her verilen sözü mutlaka tutmak mecburî midir? Maşallah Nuriye Hanımla ahbaplığımız o kadar ilerledi ki, bugün kendisine karşı sözümüzde pekâlâ durmıyabiliriz!

Artık gizliyemediği bir sıkıntı ile genç kadın duvardaki saate baktı:

— Ikiyi henüz yirmi dakika geçiyor. Dört buçuk tan sonra giyinip gidecek değil miyiz? Gidip gitmemeyi o vakte kadar yağmur hiç azalmazsa, hep bu halde devam ederse düşünürüz.

— Oyle ise o vakit bana bir seslen, olur mu? Işimi bıraktım, artık yukarı çıkayım.

Bu sözlerin kendilerinde değilse bile söylenişlerinde, beraber gelmeyi şimdiden ve kayıtsız kabul eden bir mâna, bir eda vardı. Tecrübesiz ve ihtiyatsız Mükerremse görümcesinin zayıf, esmer ve şakaklarına doğru siyah ve sertçe tüylerle kirli yanağına bir teşekkür busesi bıraktı. Seniha buna mukabele etmedi. Lâkin ufak, esmer ve burnu az çarpık yüzünün tek güzelliği olan iri ve siyah denecek kadar koyu lâcivert gözlerile Mükerremin açık kestane renginde ve biraz çekik gözlerinin tâ içlerine bakarak:

— Nuriye Hanımın evine bugün de gitmeyi demek ki bu kadar istiyordun! dedi.

Birdenbire kızardığını anlıyan genç ve güzel kadın, bir cevap veremiyerek başını çevirdi.

Tahta, biraz dik ve fazla dar merdivenlerden yukarı çıkarken, Seniha kendisini pek mesut buluyordu. Odasına girip kapıyı kapadığı zaman:

— Oğlana müthiş tutkun! Artık halini hiç gizliyemiyor da! diye mırıldandı.

Fakat, al kumaştan bir örnek elbise yapmak teklifinin yüreğinde uyandırdığı acı ve fena his te geçmemişti. Bu his unutulmamıştı ve duruyordu. Belki günlerce duracaktı

— II —

Oğlan, evine gidecekleri Nuriyenin Nüzhet adlı oğluydu. O kadar haylâz ve tembeldi ki, bütün iltimaslara rağmen ve yirmisini sürdüğü halde hâlâ orta mektepten bir şahadetname alamamıştı. Doğru dürüst gazete okumaktan, üç cümle tutacak meramını düzgün bir imlâ ve zararsız bir ifade ile kâğıda geçirmekten âcizdi. Fakat, yüksek tahsil gördükten sonra hayata giren ve hayatlarını iyi kötü değil, zararsız kazanan birçok adamlara bile yüksekten muamele eder, hocalarına gösterdiği riyakâr nezaketten ise onlara karşı ileride takınacağı müteazzim ve mütecaviz tavırlar pekâlâ sezilirdi. Kendisini muhit te çok şımartmıştı. Istanbula her gidişine ait türlü aşk muvaffakıyetleri göklere çıkarılıyor, yeni bir kostümü, yeni bir kundurası, gömlek veya kravatı hakkında mübahaseler oluyor, hele mağrur ve hâkim bakışlarile etrafını süzerek çarşıda yahut ta dalgakırana giden deniz yolunda hemen daima bir iki dalkavukla beraber yürüyüşü âdeta bir hâdise şeklini alıyordu.

Bununla beraber, Nuriye Hanımefendinin orta mektebi bitirebilmesi için hiç bir hatır ve iltimasın bir tesir edemediği bu şımarık ve terbiyesiz oğlu, kadın cemiyetlerindeki itibarını babasından ve hele anneden avuç avuç para almasına pek te borçlu değildi. Çünkü güzel, hem de çok güzeldi.

Mükerrem ve Seniha beşe doğru, kâh dinip kâh azar azar düşen bir yağmur altında Soğuksu semtinde çağırılmış bulundukları evin büyük misafir salonuna girdikleri zaman, her ikisi de, ilkönce onu, Seniha nın iki üç saat evvel kendi kendine mırıldanmış olduğu tabirle (oğlanı) gördüler.

(Arkası var)

TAN
Gündelik Gazete

BAŞMUHARRIRI
Ahmet Emin YALMAN

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, her şeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmıya çalışmaktır.

GÜNÜN MESELELERI

İtalya Açıkta Kaldı

Akdenizde korsanlığa karşı alınan tedbirler ortaya yeni bir vaziyet çıkardı. Şimdiye kadar Ingiltere, Ispanyaya karşı faşist devletlerin karışmasına doğrudan doğruya mâni olmak istemiyordu. Çünkü bu hareket onu harbe sürükliyebilirdi. Halbuki, Ingiltere henüz buna hazırlanmamıştı. Silâhlanması bitinceye ve sesini, itirazsız dinletebileceği gün gelinciye kadar işi uzatmayı tercih etti. Bunu temin için de Londrada 27 devletin iştirakile bir "Ademi Müdahale,, Komitesi vücude getirdi. Bu komitenin vazifesi Ispanyaya asker ve mühimmat gönderilmesine mâni olmak değil, vakit kazanmaktı.

Bu komite mevcut olduğu müddetçe Italya ve Almanya yardıma devam ettiler. Fakat bu yardımı gizlice ve ihtiyatla yapmıya mecbur oldular.

Iş Akdenizde korsanlığa ve ticaret serbestisinin bozulmasına dayanınca, Ingiltere için artık "Ademi Müdahale,, Komitesinin vazifesi de bitmiş oldu. Onun yerine Nyon'da ayrı bir konferans toplandı ve Akdenizde Ingiliz ve Fransız donanmalarının kontrol vazifesini üzerlerine almasına karar verdi.

Italya, Akdenizin en mühim devletlerinden biri olduğu halde konferansa gelmemesinden istifade edilerek onun kontrol işine karışmasına imkân verilmedi. Bu suretle bütün Akdeniz, Ingiliz ve Fransız donanmalarının hâkimiyeti altına girmiş oldu.

Almanya - İtalya ittifakı

Italyanın Akdenizde yalnız kalması, kendisine başka yerlerde dayanacak kuvvetler aramayı icap ettirir.

Italya diğer Akdeniz devletlerine güvenemez. Çünkü onlar daha ziyade Ingiltere ile birlikte yürümeyi tercih ediyorlar.

Akdeniz devleti olarak Italya için Ispanyadan başka devlet kalmıyor. Binaenaleyh birinci adım olarak Ispanyada faşizmin kati galebesini temine çalışmak lâzım. Gelen haberler doğru ise, Italyanın bu hususta kati teşebbüslere girişmek üzere olduğu anlaşılıyor.

Italyanın Avrupa içinde yegâne güvendiği devlet Almanyadır. Akdenizde yalnız kalınca Almanya ile olan anlaşmıyı bir ittifak şekline sokmak zarureti başgöstermiştir. Böyle bir ittifak Italyaya pahalıya mal olabilir. Çünkü Almanya ile anlaşmak için Orta Avrupa devletleri üzerindeki mevkiini Almanyaya terketmek ve Almanyanın Italya hudutlarına kadar sarkmasına göz yummak lâzım.

Buna rağmen Mussolini bu hafta Berline yapacağı seyahatte bu Alman — Italyan birliğini kuvvetlendirmiye çalışacaktır. Çünkü artık yapacak bir şey kalmamıştır.

Son Teşebbüsler

Iş bu çıkmaza girince Italya, Akdeniz kontrolüne iştirak için el altından yeniden teşebbüslere girişti. Italyan gazetelerinde yazılar çıktı. Romada tebliğler neşredildi. Ingiltere ve Fransa güya, Italyanın iştirakini ister gibi göründüler.

Fakat hâlâ bu hususta bir anlaşma yoluna girilmiş değildir. Çünkü Akdeniz kontrolü, bu denizde alâkadar bulunan ve menfaatleri müşterek olan devletlerin birleşmesine yardım etmiştir. Zaten Italyayı korkutan da bu birliğin teşekkülüdür. Italya Akdenizde tek başına kalmıştır. Bu yalnızlık onun bütün plânlarını altüst edebilir.

Sonra bu kontrol işi, Ingilterenin tedricen Akdenizde faal bir siyaset takibine doğru gittiğini göstermektedir. Ingilterenin faal olmıya başlaması, Italyanın emri vâki siyasetine bir nihayet verebilir.

Büyük Tarih Kurultayı dün ikinci umumî toplantısını yaptı, okunan yüksek değerde tezler, derin bir alâ ka ile dinlendi. Bu arada dünya dillerine analık eden Türk dilinin dayandığı Güneş - Dil teorisi de B. İbrahim Necmi Dilmen tarafından okunan tezde etrafile izah edildi. Kongrenin dünkü tafsilâtını hususî kısmımızda vermekle beraber, Güneş - Dil teorisine ait parçayı buraya koyuyoruz.

Türk tarih tezinde Güneş - Dil Teorisi

Anlatan: İbrahim Necmi

B. İbrahim Necmi DİLMEN

Güneş — Dil Teorisi adını taşıyan bu lengüistik görüş, iki yıldanberi Ankara Üniversitesi Tarih — Dil — Coğrafya Fakültesinde Türk gençlerine okutulmakta ve Türk Dil Kurumu tarafından broşürler ve belletenlerle yayılmakta olduğu gibi, geçen seneki Üçüncü Türk Dil Kurultayının müzakerelerine de mihver olmuştu.

Bu neşriyattan elde bulunanları ve en son olarak Bükreşte toplanan Congrès International d'Anthropologie et d'archéologie préhistorique,, e arkadaşım Profesör Hasan Reşit Tankutun yaptığı kommünikasyonun metnini de Kurultay üyelerine sunmuş bulunuyoruz. Bu Türk Dil teorisinin ana hatlarını bir kere de Kurultayı şereflendiren tarih bilginlerinin gözü önüne koymayı bir vazife sayıyorum:

"Neolitik devrin fecrinde bu medeniyeti idrak eden insanın hayvanî ihtiyaçlar ve istekler fevkinde olarak edindiği ilk yüksek duygu ve inan, "Güneş,, te varlığın en yüksek kudretini bulmak inanışı olduğu préhistuar'ın verimlerinden biridir.

Eski insanların inanları üzerine derinleşen her tarihçi, Mezopotamyada, Mısırda, eski Hintte, eski İranda, eski Amerikada, hâsılı dünyanın her yerinde ve her yurdunda güneşe, aya, yıldızlara tapıldığını görür. Bunu tarih bilginlerile dolu olan şu Kurultayda izah ve ispata hacet bile yoktur.

Teorinin birinci prensibi: Işte Türk Dil teorisinin birinci prensibi, bu hakikatten ilham almakta, ilk kültür dilinin "güneş,,e ait olarak kullanılan bir ana kökten olduğunu kabul etmektedir.

"Güneş", bütün varlığın kaynağı olan bir yüksek kudret şeklinde alınınca, kültür diline esas olan konkre ve abstre bütün genel mefhumların da bu kaynaktan doğmuş olacağı tabiidir. Altı kategoride toplanan bu mefhumlar, elinizdeki broşürde yazılmıştır.

Bu genel mefhumlarla birlikte güneşi bütün varlıkların kaynağı tanıyan insan, kendi varlığını da onunla birleştirmiş ve benlik mefhumunu yine bu esasa bağlamıştır.

Türk Dil teorisi, bir kere "güneş,, i şuur ve idrake dayanan insan dilinin ana mefhumu olarak aldıktan ve bütün genel mefhumları buna bağladıktan sonra, ilkin "güneş,,e verilen ve sonra bütün öteki mefhumları da anlatmıya yarıyan ilkel adım fonetik kuruluşunu araştırmıştır.

Insanlığın daha hayvanlıktan ayırdedilemediği devirlerde el ve yüz işaretlerine refakat eden karışık ve müphem haykırışlar bir insan dili olarak almamıyacağına göre, bu seslerin "güneş,, idraki devresinde aldığı ilk net şekil, (ağ) fonemi olmak icap eder.

Bu fonemin vokali olan (a) insan gırtlağının çıkarabildiği net seslerin en basiti ve en kolayıdır. Sonradan zaman ile bu vokalin semantik kıymeti, kendisinden sonra gelen konsona geçmiş, vokal başlıca fonetik bir değer olarak (u, ı, o, e, i, ü, ö) gibi değişmelere de uğramıştır.

Ana mefhumun ilk konsonu olarak aldığımız ve (okunmaz g) adını verdiğimiz (ğ) ilkin yalnız (a) vokalini uzatan fonetik bir işaret olduğu halde, sonradan vokalin taşıdığı anlam bu konson üzerinde temerküz etmiş ve bu da zaman ile bir çok değişmelere uğramıştır. Bu değişmelerin ilk safhası (ğ) nin (y) ve (v) seslerini almasile görülür. Uzun zamanlar alan bu değişmeler nihayet dört kategoride 21 konson doğurmuştur ki, bu kategorileri de broşürde görüyorsunuz.

Bu 21 konsonun, 8 vokalle okunuşları, "güneş,, te toplanan bütün ana mefhumların ifadesi için geniş bir saha açmıştır. Mâna bilhassa kendilerinde toplanan bu konsonlar zaman ile bir yandan ana kök mefhumlarını ifadeye yaramakla beraber bir yandan da bu mefhumlarda birçok nüansları göstermiye hizmet etmişlerdir.

Teorinin ikinci prensibi: Işte Türk Dil teorisinin ikinci prensibi, konsonların bir vokal ile birlikte ek olarak ta birtakım mânalar almalarıdır. Bu ek mânalar da yedi grupta toplanmaktadır.,,

Ibrahim Necmi Dilmen burada tahta başına geçerek içiçe daireler resmetmiş ve konsonların ek mânalarını yedi grupta anlatarak demiştir ki:

"Birinci grupta bulunan (m, b, v, p, f) konsonları doğrudan doğruya (ego) yani (ben) mefhumunu temsil ederek ana kök anlamının taallûk ettiği süje veya objeyi göstermektedir. Bunu takip eden üç grup, psikolojinin, fikirlerin biribirine bağlanması hakkındaki en yeni görüşlerine uyarak, ana süje veya objeye yakın veya epeyce uzak, yahut pek uzak olan sahaları gösterir ki, bunlar da sırasile (n, ş—ç, s—c, z—j, l) konsonlarıdır.

Saha anlamına gelen bütün bu konsonlar, mefhumun yaygınlığını anlamak yolu ile müspet mefhumları kurdukları gibi, mânanın ana süje veya objeden uzaklaşmasını göstermek yolu ile de menfî anlamlar vücude getirirler.

Bundan başka bütün bu saha gösteren konsonlar çok defa bir (ğ) yerine de geçerler.

(D) ve (t) konsonları yapıcılık, yaptırıcılık, yahut yapılmış olmaklık anlamlarını; (R) konsonu, ifade elilen mefhumun herhangi bir nokta veya sahada takarrür ve temerküzünü ifade ederler. (K, ğ, y, g, h) konsonları da ana kök anlamını üzerine alarak temsil etmek, yahut kelimenin mânasını tamamlıyarak onu isimlendirmek, tayin ve ifade etmek rollerini yaparlar.

İşte bu yedi grupta toplanan ek mânaları, her kelimenin başındaki ana kök anlamile birleştirerek yapılan etimolojik analizlerle kelimelerin mânaları üzerine, bugüne kadar hiçbir suretle temin edilememiş yepyeni bir ışık verilebilmektedir. Şimdiye kadar bir kelimenin neden dolayı şu veya bu mânayi ifade ettiğini izah eden hiçbir analiz metodu ortaya konmamıştı. Halbuki Güneş — Dil teorisi bu noktayı çok canlı bir surette tenvir ediyor. Hattâ türlü dil gruplarmda ayni mânaya, yahut biribirine yakın mânalara gelen kelimelerin de bir kaynaktan doğduğunu ortaya çıkarıyor.

Bu neticeler teorimizin doğruluğunu her türlü nazarî delilden daha büyük bir kuvvet ve canlılıkla ispat etmektedir.,,

Afrin Köprüsü Bitti

İnşası biten köprünün bugünkü manzarası

Gaziantep, (TAN) — Büyük bir ehemmiyeti haiz olan Kilis — Islahiye ilçeleri arasındaki Afrin köprüsünün inşaatı tamamen bitmiştir. Bu sayede birçok kazaların önüne geçilmiş, ayni zamanda Kilisin demiryolu ile irtibatı kolaylaşmıştır.

GÖRÜŞLER:

ÜÇÜNCÜ MEVKİLER

22.9.37

Nevyorktan Hopaya kadar bütün seyahatimde vapur ve trenin birer küçük cemiyet örneği olduğunu gördüm. Hayatta nasıl cebinizdeki paraya göre, insanlık dereceniz taayyün ederse, vapurda ve trende de içtimai mevkiiniz aldığınız bilete göre taayyün ediyor. Birinci sınıf yolcusu birinci sınıf insan, ikinci sınıf yolcusu ikinci, üçüncüler de üçüncü sınıf insandırlar. Vapur acenteleri birer biletle sizi damgalarlar.

Vapurlardan Queen Mary ve trenlerden Isviçre trenleri müstesna, her memleketin üçüncü sınıf yolcusu bazan hayvanla hemayar, bazan hayvanın bir derece üstündedir. Ayni hâdiseyi Hopaya yaptığım seyahatte de gördüm. Eşya ambarları üçüncü mevkiedir. Koyun sürüleri ve insanlar, koyun koyuna burada beraber yatarlar.

Beş on koyunu ayaklarmdan bağlayıp vinçle vapura çeken nakil şekline zulûm diye birçoklarının içi yandı. Bir insan sıfatile elbette ki, ben de acıdım. Fakat hayvanlarla müsavi tutulan insanlara daha çok acıdığım için, hayvanların himayesini, malûm cemiyetlerine bırakıyorum. Fakat üçüncü mevkiler bir gönül yarası.. Üçüncü mevki güvertenin üzeri bir Çarşamba pazarı... Bu açığa serilen sefalet yetmiyormuş gibi, üçüncü mevki yolcuları denizde bile havayı mikroplıyan hayvanların kokusu içinde yemek, yatmak ve yaşamak mecburiyetindedirler.

Işin tuhafı, ayni mevkide seyahat eden koyundan 80 kuruş, insandan 400 kuruş nakil ücreti alırlar. Insan, koyunun sıhhati için muzır değil, fakat koyun insanın sıhhatine zararlıdır. Buna rağmen ayni mevkide seyahat eden bu iki yolcu arasında böyle mühim bir ücret farkı da vardır.

Yani şunu demek istiyorum ki, çocukluğumuzdanberi, daha ilk okuduğumuz kitaplarda bize insanı "eşrefi mahlûkat,, diye tarif ederler. Üçüncü mevki yolcularının diğer insan kardeşlerine nisbetle üçüncü sınıf insan telâkki edilmelerinin acılığını kenara bırakalım. Amma, hiç olmazsa, "eşrefi mahlûkat,, vasfına dayanarak, hayvanla aralarındaki farkı olsun izale edelim.

Sabiha Zekeriya

Evli Bir Kadını Zorla Kaçırmış!

Sındırgı (TAN) — Bu civarda evli bir kadın zorla kaçırılmıştır:

Hâdise şöyle geçmiştir: Kocabey köyü muhtar Emin, berber Alinin karısı Elife göz koymuştur. Ali, karısını Eminin müziç nazarlarından kurtarmak için Bigadiç nahiyesine gitmek zorunda kalmış, orada Cami mahallesinde Dedeoğlu Tevfiğin evini kiralamıştır. Lâkin bir gece Emin, Hasan adında biriyle Bigadiçe gelmiş, berber Ali evde yokken Elifi zorla kaçırıp Kocabey köyüne götürmüştür. Emin tevkif edilerek Balıkesire gönderilmiştir.

Gerede Yolunda Bir Kamyon Kazası

Kızılcahamam (TAN) — Ankaradan Geredeye gitmekte olan Mengenli şoför Muharremin idaresindeki 51 numaralı kereste kamyonu ile Ankaraya yolcu taşıyan Mengenli Galibin idaresnideki 18 numaralı otobüs, buradan on dakika uzakta, Gerede - Kızılcahamam şösesi üzerinde çarpışmışlardır.

Kaza, o yerin dönemeç olmasından ve şoförlerin biribirlerine verdikleri işareti anlamamalarından ileri gelmiştir.

Yolculardan Mengenli Satılmışın sol eli bileğinden kırılmış, mecruh başka bir kamyonla Ankara hastanesine gönderilmiştir.

Sıvasta Hayvan Sergisi

Sıvas, (TAN) — Ehlî hayvan sergisi 29 Eylûlde Kayak yazısındaki sergi yerinde açılacaktır.

Karabelâ Yine Ringte

Al Brovn

Bundan altı sene evveline kadar hafif sıklet boksörlerin Karabelâ diye andıkları ve şimşek gibi yumruk savurarak meşhur zenci Al Brovn'un günün birinde işi sefahate vurarak boksörlük edemiyecek bir hale gelmişti. Fakat Al Brown, son aylarda yine antrenmana başlamış ve ilk maçını da geçenlerde Pariste yaparak Fransa şampiyonu Andre Regis'yi 55 saniyede nakavut etmiştir.

Al Brown 33 yaşındadır. Boksörlüğe yeniden böyle büyük bir zaferle başlayışı, Karabelânın, yine bütün tüy sıklet boksörler başına hakikaten belâ kesileceği hissini veriyor.

Adana Belediyesinde Değişmeler

Adana, (TAN) — Belediye reis muavini Faik Ulkü mezbaha müdürlüğüne, belediye yazı işleri müdürü Vedat Güçlü de belediye reis muavinliğine tayin edilmişlerdir.

SPOR

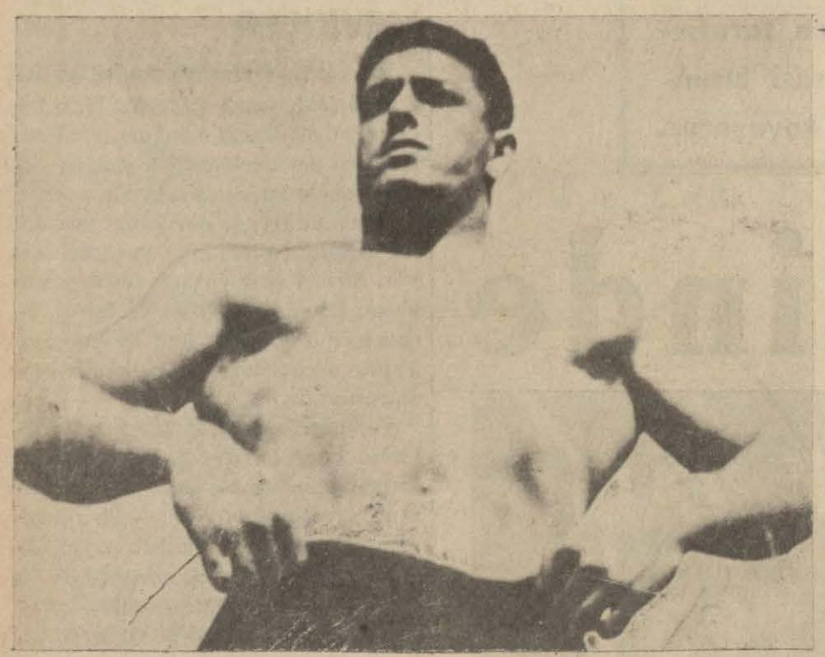

Karacabeyli Hayatiyi tutacak olan Galatis

Pazar Günü Yapılacak Güreşler

Başaltı Pehlivanlarımızı Yunan Güreşçilerinin Karşısında Göreceğiz

Profesyonel serbest güreş başpehlivanlarımızın beynelmilel derecelerini aşağı yukarı biliyoruz. Mülâyimle, Tekirdağlı Avrupadan ve Amerikadan gelen güreşçilerle burada bir kaç kere imtihan oldular. O müsabakalardan beynelmilel sınıfımızın ne kadar yüksek olduğunu aşağı yukarı anladık.

Cim Londosun, velev danışıklı da olsa, iki buçuk saat uğraştığı ve önünde birçok defalar tehlikeli vaziyetlere girdiği Cenubî Afrika şampiyonunu Mülâyim yirmi dakika içinde hakladı. Tekirdağlı da bir saat mütemadî minderin kenarlarını arattırdı.

Amerikan Boğası denilen pehlivan ise, burada Molla Mehmede karşı bile hâkim bir güreş yapamadı.

Ileride sık sık getirileceklerini haber aldığımız dünya şampiyonluğu derecelerindeki ecnebi pehlivanlarla olacak karşılaşmalarda başpehlivanlarımızın tam kıymetlerini daha katî şekilde ölçebilecek fırsatlar bulacağız.

Bu itibarla başa güreşen pehlivanlarımızın dereceleri hakkındaki merakımız her müsabakada biraz azalarak katî hükümlere varacak zamanların gelmesi yakındır.

Pehlivanlıkta mühim olan noktalardan biri de, başpehlivanın yerine geçmesi muhtemel olan genç istidatların tecrübeleri ve yeni yetişirken gösterecekleri kabiliyettir.

Bizde başaltı sınıfında güreşen kıymetli güreşçiler var. Fakat onların ecnebilere karşı ayarlarını başa güreşenler gibi ölçmek fırsatlarını şimdiye kadar bulamamıştık. Bu imkân önümüzdeki pazara karşımıza çıkmış olacaktır.

Molla Mehmet, Babaeskili İbrahim, Karacabeyli Hayati gibi başaltı pehlivanlarımızın en seçilmiş olanları Yunanistandan gelen rakıplerle boy ölçüşeceklerdir.

Yunanistandan gelen pehlivanlar serbest güreşi iyi bilen ve oldukça tecrübeleri olan sporculardır. Dev Hintli Mülâyimle tutuşmadan evvel başaltı pehlivanlarımızın üç Yunanlı ile kapışmaları her halde meraklı ve hararetli müsabakalar doğuracaktır.

Eşref Şefik

Tanagor

Mülâyim Pehlivan Tekirdağlı İle Berabere mi?

Taksimde yapılan başpehlivanlık güreşlerinde Tekirdağlı Hüseyine, hamle farkile mağlûp ilân edilen Mülâyim pehlivan o mağlûbiyetini hazmedemediğinden Tekirdağlının peşine düşmüştür.

Başpehlivanın Edirnede Pehlivan köyündeki yağlı güreşlere gideceğini haber alan Mülâyim, güreş günü orada hazır bulunmuş ve Tekirdağlı ile tutuşmağa muvaffak olduğu haberini Istanbula göndermiştir.

Gelen habere nazaran, iki güreşçi iki buçuk saatten fazla süren çetin bir müsabakada yenişememişler ve hakem heyeti tarafından berabere ayrılmışlardır.

Bu netice Mülâyim için muvaffakıyetli sayılabilir bir tecrübedir.

Güreşçiler Bugün İzmirden Geliyor

İzmirde yapılan beşinci Balkan güreş şampiyonasına iştirak eden millî takımımız bu yıl da Balkan şampiyonluğunu kazanmıştır. İzmirden Ankara vapurile hareket eden takımımız diğer misafir Balkan güreş takımlarile beraber bugün saat 16 da İstanbula gelecektir. Sporcularımız rıhtımda tezahüratla karşılanacak ve şehir bandosu bu tezahürata iştirak edecektir.

Spor Kurumu İstanbul Başkanlığı sporcuları bu tezahürata çağırmaktadır.

ALLO!.. ALLO!..

Güneş Kl bü Futbolü Bırakıyor mu?

Birkaç gündür sporcular arasında Güneş klübünün futbolü bırakacağına dair haberler dolaşmaktadır. Bu hususta yaptığımız tahkikata göre, Güneş futbol takımının dağıtılması veya milli kümeden çekilmesi hakkında henüz bir karar verilmiş değildir. Esasen klübün böyle bir kararı kongreye bildirdikten sonra tatbik edebileceği aşikârdır.

Bu gibi şayiaların çıkmasına sebep olan hâdise şudur:

Güneş klübünde futbolün bırakılarak, tenis ve diğer sporlarla daha canlı bir şekilde uğraşmak cereyanı mevcuttur. Maamafih bu fikirde olanlar henüz resmi bir toplantı yapmış ve her hangi bir şekilde katî kararlarını vermiş değillerdir.

Bu itibarla Güneş klübünün futbolü bırakıp bırakmıyacağı meselesi doğru bir şekilde ancak ilerde anlaşılabilecektir. Resmi bir karar ve tebliğ çıkmadıkça işin mahiyetini anlamak imkânı yoktur.

Futbolde Türkiye Birinciliği

Millî Küme maçları esnasında ihmale uğradıklarından acı, acı şikâyet ettiğimiz Istanbul, Ankara ve Izmir mıntakalarından hariçte kalan mıntakalar arasında nihayet teşeras yonun çok yerinde bir görüşüle Türkiye birinciliği yapılmasına karar verildiğini memnuniyetle haber aldık.

Federasyonun bu kararı diğer mıntakalara kuvvetlerini ispat için imkân verecek mahiyette olduğundan çok kıymetlidir. İstanbul, Ankara ve Izmir klüplerinin iştirak etmiyeceği bu müsabakalar birinciteşrinin ilk haftasında başlıyacaktır. Grup halinde taksim edilen mıntakalar evvelâ kendi aralarında karşılaşacaklar ve grup birincisi olan mıntaka Ankaraya giderek büyük statta final müsabakalarına iştirak edecektir.

Federasyon alâkadar mıntakalara gönderdiği bir tamimle mıntaka şampiyonlarının isimlerini istemiştir. Önümüzdeki hafta tespit edilen grup maçlarının yapılacağı mahaller ilân edilecektir.

Ilgaz Sporcuları Çankırıda

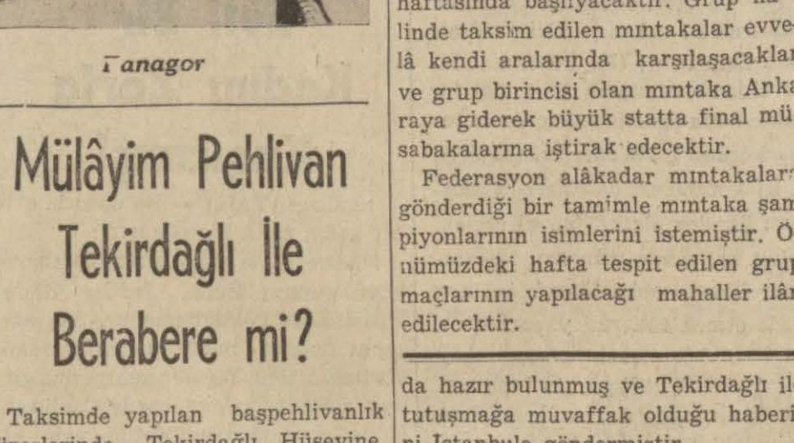

Çankırı, (TAN) — Kazamız olan Ilgazın yeni sporcuları Çankırıya gelerek "Bozkurtsporla" maç yaptılar. Güzel ve hâkim bir oyun neticesinde 4—3 galip geldiler.

Spor hareketleri Çankırının içinde meraklı bir hal aldığı gibi Ilgaz ve Çerkez kazalarımızla Kurşunlu nahiyesinde de ilerlemekte olduğu görülmektedir.

Resim Ilgaz sporcularını birarada göstermektedir.

HiKÂYE

KURTULAN ADAM

Çeviren :
Faik Bercmen

Dua okur gibi söylüyor:

— Muhterem Mösyö, bu aç ve sefil bedbahta bir nazarı merhamet fırlatın! Üç gündür ağzıma bir şey koymadım. Sokaklarda geceliyorum.. Sekiz sene muallimlik yaptım.. Fakat sonradan beni açığa çıkardılar. Bir alçaklığın kurbanı oldum. Bir yıldır böyle sürünüyorum.

Muhterem Mösyö, kendisine el uzatan adama baktı: Bu sarı benizli, nemli gözlü bir gençti. Iyice dikkatli bakınca bu çehreyi bir yerde gördüğünü hatırlar gibi oldu.

— Şimdi bana Kaluga eyaletinde bir iş veriyorlar, diye dilenci devam etti, fakat oraya kadar gidecek param yok. Yardımınızı benden esirgemeyiniz muhterem mösyö! Dilenmek şerefsizliktir, biliyorum.. Fakat hayatın ağır şartları beni buna mecbur etti.

Muhterem Mösyö biraz daha dikkat edince geçen sene bu adamı gördüğünü iyice hatırladı ve:

— Bana bak, dedi. Öyle geliyor ki geçen kış sana Sadovayada rastladım. O vakit Universiteden kovulmuş bir talebe olduğunu söylemiştin. Hatırlıyor musun?

Dilenci mırıldandı:

— Hayır, hayır imkânsız! Ben köy muallimiyim.. Eğer arzu ederseniz vesaikimi gösterebilirim.

— Yalanı kesin! O zaman bana, Universiteden niçin kovulduğunu uzun uzadıya anlatmıştın, hatırlamıyor musun?

Köy muallimi kızardı ve gayri memnun bir çehreyle uzaklaşmıya başladı. O vakit muhterem mösyö bağırdı:

— Hey, senin yaptığın dolandırıcılıktır, dur, kaçma, seni polise ihbar edeceğim. Açlık, fakirlik sana yalan söylemek hakkını veremez.

Dilenci kapıdan sıvışmak istiyerek:

Ben.. ben yalan söylemiyorum. Size evrakımı gösterebilirim. dedi.

— Senin evrakına kim inanır?. Talebelere ve köy muallimlerine olan sempatiyi istismar ediyorsun. Bu doğrudan doğruya bir alçaklıktır.

Fakir delikanlının yalan söyleme si muhterem mösyönün bütün hamiyet ve fazilet hislerini kırmış, parçalamıştı. Oysa ki fakirlere yardımı, onları kurtarmayı çok severdi. Dilenci karsısındakinin bu hissini okumuş gibi başını salladı ve elini kalbinin üstüne koyarak:

— Evet, size yalan söyledim, muhterem mösyö, dedi. Ben ne köy muallimi ve ne de bir üniversite talebesiyim. Ben bir şarkıcı idim. Fakat sarhoşluğum yüzünden her yerden kovuldum. Allah taksiratımı affetsin! Ne yapabilirdim? Doğruyu nasıl söyliyebilirim? Doğruyu söylemiş olsam, hiç kimse bana yardım etmiyecek. Hakikatle uğraşanlar açlıktan ölüyorlar.. Siz bana kızmakla haklısınız, lâkin ben.. ben ne yapayım?

— Ne mi yapacaksınız?. Çalışınız! Işte yapacağınız şey: Çalışmak..

— Ben de biliyorum muhterem mösyö.. fakat iş nerede?..

— Lâf!. Siz gençsiniz, her vakit iş bulabilirsiniz.. Fakat istemiyorsunuz da ondan bulamıyorsunuz. Ten belsiniz, sarhoşsunuz, yalancısınız. Tenbellik, sarhoşluk kanımıza işlemiş.. Siz galiba şöyle bütün gün yan gelip oturacağınız bir iş istiyorsunuz. Sonra alacağınız bol parayla sarhoş olup keyfedeceksiniz. Ne âlâ! Amele, kapıcı filân olmayı asla tasarlamıyorsunuz değil mi? Çünkü hayalperestsiniz filân..

Bu sözler karşısında, dilenci yılışık yılışık sırıtarak :

— Ne tuhaf düşünüyorsunuz, muhterem mösyö, dedi. Bir fabrika da bana iş vermezler ki.. Bir sanat, birşey bilmek lâzım.. Halbuki ben hiç bir iş bilmiyorum.

— Lâf!.. Odun yarmak ister misiniz?.

— Reddetmem amma, bugün asıl odun yarıcılar bile hayatlarını kazanamıyorlar.

— Bütün tembeller böyle düşünürler. Benim evimde odun yarmak ister misiniz?

— Emrinize âmadeyim.

— Pekâlâ, göreyim seni!.

Muhterem Mösyö ahçısını çağırarak:

— Olga, dedi, bu mösyö odun yarıcısıdır. Götür de bizim odunları parçalasın..

Dilenci, ahçıyı takip ederek odadan çıktı. Açlıktan ve izzeti nefsini korumuş olmaktan ötürü bu vazifeyi kabullenmişti. Yüzüne ve vücudüne bakan onun bu işi baaşramıyacağını hemen kestirebilirdi. Çünkü zayıf, hasta ve işe karşı hiç bir istek göstermiyordu..

Ev sahibi pencereden.. dilenci ile ahçının odunluğa doğru gittiklerini görünce dudaklarında memnun bir tebessümle odasına çekildi.

Sahte köy muallimi odunluğa girince, bir odunun üzerine çömelip başını elleri arasına aldı ve düşünmiye başladı. Ahçı kadın zaten bunu tahmin etmişti. Dilenci biraz düşündükten sonra kalktı ve kollarını sıvayıp baltaya sarıldı. Fakat balta yı bir türlü odunlara isabet ettiremiyordu..

Aradan bir saat geçince Olga efendisine gidip odunun kesildiğini haber verdi. O vakit muhterem Mösyö:

— Ona elli kuruş ver ve söyle ki her ayın birinde gelip odunları kırsın!..

Ondan sonra sahte üniversite talebesi her ayın birinde gelip elli kuruş kazanarak gidiyordu. Efendi, bazan ona avluyu temizlettiriyor ve halıları çırptırıyor ve bu suretle kazancının çoğalmasına yardım ediyordu Bir defasında bir lira bahşiş ve ikinci defasında da eski bir pantalon verdi.

Efendi, artık dilenciye her tesadüfünde onu değişmiş buluyordu.. Içmiyor ve dilenmiyordu. Onun bu hali efendinin pek hoşuna gidiyordu. Böylece bir gün onu yanına çağırarak iki lira verdi ve:

— Görüyorum ki sözlerim size çok tesir etti. Artık içmiyor ve bilâkis çalışıyorsunuz! Size çok iyi bir iş buldum. Okuyup yazmanız var mı?.

— Okur yazarım..

— Bu mektubu adresine götürün O size iş verecektir. Hadi Allah muvaffakıyet versin.. Sakın sarhoş olmayın bir daha!.

Sabık dilenci mektubu alarak gitti.

Aradan iki yıl geçti.

Bir gün muhterem mösyö bir tiyatro gişesinin önünde bilet alırken sahte köy muallimini tiyatroda gördü ve hemen tanıdı:

— Ooo, siz misiniz? Nasılsınız? Ne yapıyorsunuz?.

— Pek fena değilim! Şimdi bir noterin yanında çalışıyorum. Ayda elli lira kazanıyorum.

— Ooh, oh, memnun oldum. Aşağı yukarı benim eserim, yahut talebem sayılırsınız.. Hatırlarsınız değil mi?. Size doğru yolu gösterenbenim. Çok teşekkür ederim dostum. Sözlerimi hiç bir vakit hatırınızdan çıkarmayın!

— Ben de size teşekkür ederim muhterem mösyö. savet sizi görmemiş olsaydım, hâlâ işinden çıkarılmış köy muallimi ve kovulmuş talebe olarak kalacaktım. Evet, beni kurtaran siz oldunuz?

— Cok sevindim çok..

— Sizin iyi sözlerinize ve muamelelerinize her vakit müteşekkirim.

Serginin İçinden Röportaj:

Çekirgelere Emir Veren Garip Kadılar Devrinde..

Yazan:
İBRAHİM HAKKI
Konyalı

Dolmabahçe sarayında tarih sergisindeyim. Bin bir hatırayı, kıymetli dede yadigârlarını kucaklıyan bu tarih bahçesinden TAN okuyucuları için çiçek ve başak toplamıya çalışıyorum. Atatürkün büstünü bütün ihtişamile yaşatan methalin önünde eski medeniyet merkezlerini gösteren büyük bir harita vardır. Bu haritayı yarım daire şeklinde kucaklıyan kenarda iri harflerle şu büyük tavsiye okunuyor:

"Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa değişmiyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.,,

Büstün sağından içeriye girenlerin gözleri evvelâ bayramlaşma salonunun yüksek kubbelerinde kayboluyor. Bu kubbe yer yer dökülen boyalarile çapaklı bir göze benziyor. Ben methalin yanında birinci kısımdaki eserleri tetkik ediyorum. Kulağım da girenlerin ağzında... İki yaşlı adam geldi. Birisi gözlerini kubbenin derinliğinde gezdirdikten sonra inler gibi anlattı:

— İşte azizim.. Bu saraylar dün ve bugün senin, benim ve yarın da çocuklarımızın ödemiye çalıştığımız ve çalışacağımız ağır fazli borçlar alınarak sultanların çılgın zevklerini tatmin için yapıldı. Dişimizden tırnağımızdan artırarak verdiğimiz paralarla yükselen bu yerler o kadar bizim ki, o kadar milletin ki, bunu bilen rejim ve onun yaratıcısı Atatürk işte sarayı bize açtı. Doya doya görelim ve gezelim.

Birinci taş devri kısmında göze ilk defa Fransada Fon de Gom mağarasında bulunan Ren geyiği kabartması çarpıyor. Bundan sonraki eserler, kafatasları ve tablolar ilk insanın tekamülünü gösteriyor.

Bu kısmın ortasındaki bir camekânın alt gözünde Alacahöyükte çıkarılan bir iskelet üstünde de Protoeti, Eti ve Selçuk kafataslarını görüyoruz. Yine burada Anadoluda Paleolitik koleksiyonu içinde Eti yokuşunda, Gâvurkalede, Adıyamanda çıkan çok kıymetli eserler vardır.

İkinci kısma geçiyorum. Ortada göze çarpan şey, Türk bilginlerinin Alacahöyükte keşfettikleri prenses mezarıdır. Mezar bulunduğu şekilde canlandırılmıştır. Ortada yalnız bazı dayanıklı kemik parçaları kalan bir kadın iskeleti var. Başında altın taç, kollarında iki altın bilezik, sekiz parça altın kemer tezyinatı, altın bir düğme, tarak, boynunda mercandan ve neceften gerdanlık, başucunda bir geyik heykeli beş on değne, ilim, güneş sembolü vardır.

Cesedin üstü kapandıktan sonra ölü için kesilen bir öküzün başı da mezarın biraz yukarısında görülüyor. Daha üstte ölüye ikram edilen yiyeceğe ait iki kap vardır.

Mezarın ilerisinde Alacahöyüğün 1/500 mikyasında bir kabartmasını görüyoruz.

Milâttan 3 bin sene evveline ait Anadolu sanati dola -

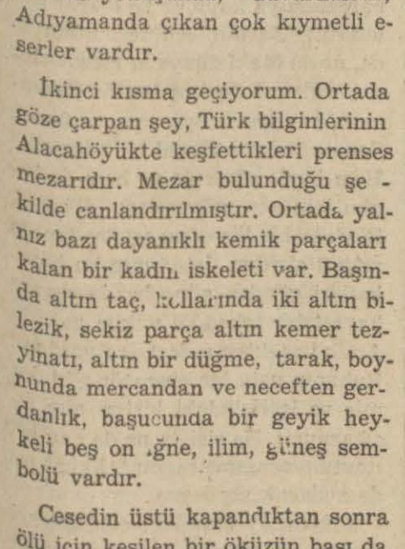

Nisan tası

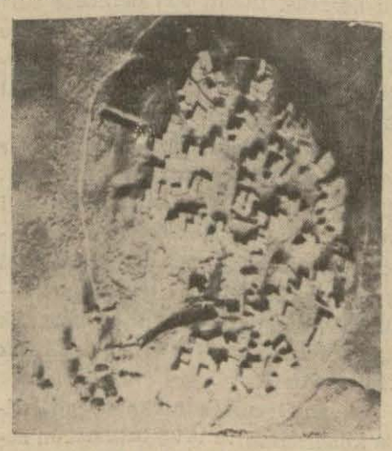

Alacahöyükteki mezarın 1 : 500 mikyasında maketi

Sergide teşhir edilen Mısır memlûklerine ait eserler

bında tarihin en kıymetli eserleri yer almıştır Burada Karacahöyükte bulunmuş gümüş başlı heykel, altın kadeh, vazo, güneş kursu, ve Truvadan çıkarılmış altın maşraba vardır. Bu kısımda akbaba stel'i çok mühimdir. Bunun ön kısmında Sümer tanrısı Nigirsv'nin elinde Sümer ongunu olan akbaba tutan bir kabartması vardır. Önünde düşmanlarını içine hapsettiği bir ağın toplandığı görülüyor.

Türk seksiyonunun ortasındaki nisan tası bir sanat şaheseridir. Konya müzesinden getirilen bir metre 30 santim yüksekliğindeki üstüvane şeklinde ayak üzerinde geniş karınlı bir kazanı taşıyan bu pırlanta eser, Ilhan hükümdarlarından Ebu Sait Bahadir Hana aittir. Türbeleri ve tekkeleri kapıyan kanun çıkmadan evvel bu kap Konyada Celâleddini Rumî türbesinde idi. Içine halkın şifa umduğu nisan suyu konur, hastalara dağıtılır ve kuraklık geçiren sahalara biraz akıtılmak suretile yağmur istenirdi. Bunun için adı nisan tası kalmıştır. Bakırcılık, kakmacılık ve yazı sanati bakımından pek mühim olan bu tas serginin hatırı sayılır ana eserlerindendir. Tasın üstüne eski Türk giyiniş, av, yemek tarzlarını, içki sahanlarını gösteren bir çok resimler kazılmıştır. Kabın üstünde bir Türk ongunu olan İsvestikaların bulunması kıymetini artırmaktadır.

Burada çengelli haçlar çift olarak yapılmıştır. Yukarı kuşağında 12 tane çengelli haç saydım. Topkapı sarayındaki bir Türk miğferinde de çengelli haç görmüştüm.

Üzerindeki yazılardan bunun nisan tası olarak değil hükümdar sarayında içki âlemlerinde içine şarap konmak için yapıldığı anlaşılmaktadır.

Mısır memlûklerine tahsis edilen dolapta Holandalı bir tüccarın kolleksiyonundan alınmış Yavuz Selime ait bir at başlığı vardır. Bu Osmanlı eseri de memlûk eserleri arasında teşhir edilmektedir.

Efsaneler dolabında Bozkurt efsanesini gösteren en eski yazma bir kitapla Topkapı sarayından getirilen Reşidüddinin Camiüttevrihi vardır. Bu 717 H. tarihinde yazılmıştır. Burada müellifin isminde ufak bir sehiv görülmektedir. Reşadüddin gibi yazılmıştır.

Müzenin en acı ve en hazin bir köşesi, ıslahat devrinin yarım tedbirleri seksiyonudur. Burada ilmin, siyasetin, tedbirin ve eski devrin yüzünü kızartacak bir çok şeyler toplanmıştır:

Hekimbaşı Behçet Efendinin 1830 da yazdığı (Hezarı esrar) da sinek tersine bulaşan bir ip toprağa gömülürse nane çıkacağı şöyle anlatılıyor:

"217 sinek tersi ile mülemma bir ip garsolunsa nane nabit olduğu efvahı enamda meşhurdur.,,

Burada bir kadının 1789 yılında çekirgelere emir gönderdiğine ait bir de kâğıt vardır.

Rüyada yapılmış bir mukavele hükmünün tatbiki hakkında Hariciye Nezaretine verilen bir istidada sahibi Battal Gazi neslinden olduğunu ve rüyasına girerek kendisine devri daim, buharsız vapur yürütmek, dümen ile balonu idare etmek ve telgraf muhaberatını adî yazı ile yapmayı öğrendiğini ve İtalyalı bir zate bunları öğrettiğini, fakat, o adamın mukaveleye riayet etmiyerek İtalyayı kaçtığını söylüyor ve orada kazandığı 80 bin kese akçenin yarısını istiyor.

Diyarbekir vilâyetinin 1885 tarihli resmî ve matbu salnamesinde de kireçten ve patlıcan tohumundan akrep husule geldiği yazılmıştır ve 5 Safer 340 tarihli bir fetvada lavanta ve kolonya gibi itriyatın necaseti galizeden olduğu yazılıyor ve bunların bir katresi bile üste sürülerek namaz kılınırsa şeran o namazın iade edilmesi lâzım geldiği bildiriliyordu.

Resim yapma hakkında da şu garip fetvayı okuyalım:

Zeydi müslimin insan ve sair ziruh olan hayvan suretlerini alâküllihal tasviri haram olur mu? Elcevap.. olur!.

Şapkayı başına koyanları tekfir eden şu gülünç fetvaya da bakınız:

Zeydi müslim gayri müslimlere mahsus şapkayı başına vazedlese zeyde tecdidi iman ve nikâh lâzım olur mu? Elcevap.. olur!

Diğer bir fetvada da kadınların hastabakıcılığı yapamıyacakları yazılıdır.

Sergiyi başka bir yazıda yine beraber gezmeye devam ederiz.

Tunusta kanlı bir hadise

(Başı Birincide)

Hâdise hakkında alınan tafsilâta göre, bir Fransız kolonisi olan Tunusta Fransa hükûmetini endişeye düşürecek kadar büyük mikyasta İtalyan ekalliyeti vardır. Ve burada "Tunus Italyanları" adıyla bir faşist aleyhtarı gazete intişar etmektedir. Faşist mektep gemilerinin Tunusu ziyareti münasebetile bazı aleyhte makaleler neşretmiş bulunan bu gazetenin yazılarından birisi birkaç gündenberi limanda bulunan Colombo ve Amerigo Vespuçi adlı mektep gemilerindeki İtalyan zabit ve tayfalarını son derecede kızdırmış ve gazeteden öç almağa karar vererek elli kişi karaya çıkmışlardır. Doğruca gazete idarehanesine giden faşist zabitler, ecnebi bir memleket toprağında misafir bulunduklarına ehemmiyet vermeden gazete matbaasına hücum etmiş ve bütün camları ve mobilyaları kırdıktan başka, elinde bulunan bir tabanca ile canını müdafaaya kalkan kazete sekreterini de bir kurşunla yere sermişlerdir.

Vakadan sonra kaçan mutaarrızlardan sekizi tevkif edilmiştir

HÂDİSELERİ RESİMLE DE GÖRELİM

Büyük Tarih Kongresi dün de umumî toplantı halinde çalışmasına devam etti, maruf profesörler tezlerini okudu. Biz dünkü toplantının safhalarını da fotoğrafla tespit ettik. Buraya sıra ile koyuyoruz:

Tarih Kurultayında

Toplantı başlamadan biraz önce Atatürk eserleri gözden geçirdiler..

Tam saat on beşte Bayan Afet toplantıyı açtı..

Ve ilk olarak Profesör Pittard tezini okumıya başladı..

Sonra B. Ibrahim Necmi Dilmen kürsüye geldi..

Bunu da maruf âlimlerden Landsberger takip etti..

Dün en sonra da Profesör Andrae tezini okudu..

Kongrede Encümenler Çalışması

İkinci Türk Tarih kongresinin (a) encümeni dün sabah 9,30 da Bay Hikmet Bayurun başkanlığında toplanarak muhtelif zevat tarafından yapılan tebliğleri dinlemiştir.

Evvelâ doktor Hâmit Koşay Alacahöyük hafriyatının neticeleri hakkında seksiyonda bir tebliğ yapmıştır. Tarih Kurumu adına yapılan Alacahöyük hafriyatı hakkında mükemmel bir fikir veren bu teliğinde Hâmit Koşay, Kurumun burada nasıl hafriyat yaptığını, ne kadar derinliklere inildiğini anlatmış ve meydana çıkarılan dört kültür devresile bunlara dahil on dört kültür mimarî katı ve bulunan eşya hakkında izahat vermiş bu hafriyattan elde edilen neticeleri saymıştır.

En sonra College de France de prehistuar profesörü L'Abbe Breuil seksiyonda "Avrupa, Asya ve Afrika arasında iltisak noktası Türkiye,, mevzulu bir tez irat etmiştir. Profesör tezinde Türkiye topraklarının, paleolitik devirde, diğer kıtalarla olan kültür münasebetlerinin izahına çalışmış ve bundan başka, yazının doğuşunu hazırlıyan şematik sanatin menşeini orta Asyaya kadar götürmüştür.

Bundan sonra profesör Şevket Aziz Kansunun "Ankara ve civarının prehistuarında yeni buluşlar,, mevzulu tezi seksiyonda görüşülmüştür. Profesör 1937 yılında Ankara civarında Eti yokuşunda Türk Tarih kurumu adına yapılan hafriyatın umumî bir raporu mahiyetinde olan bu tebliğinde Anadolu prehistuarına ait bir tarihçeden sonra ilkönce Gâvurkalede bulunan bazı âletlerden bahsetmiş ve daha sonra da Eti yokuşu bakır çağı istasyonunda elde edilen kültür eşyası ile ve bu istasyonun istinat ettiği kumluklarda bulunan paleolitik çakmaktaşı âletlerinin tevsikini yapmıştır.

Bu projeksiyonlu tebliğ takdir edilmiştir.

Bundan sonra sıra profesör Garstrang'a gelmiş ise de profesör gelememişti. Onun için tezi seksiyonda okunmuştur. Profesör tezinde Eti hükümdarlarının stratejî fennine derin vukufları olduğunu ifade ettikten sonra Boğazköyün stratejik vaziyeti ve Etilerin siyasî stratejik diplomasideki uyanıklıklarını anlatmıştır.

Daha sonra söz alan profesör, Hancar, Türk Tarih kurumunun yaptığı arkeolojik araştırmalar hakkında takdirlerini bildirdikten sonra Kafkasya ile eski Anadolu tarihi arasındaki münasebetleri teşrih etti.

Başta Anadolunun ve Kafkasyanın ilk taş devri eserleri arasındaki benzerlikleri gösterdi. Anadolu bakır devri eserleri Kafkasya ile mukayese edilirken Hancar, bazı ihtiyatlar tavsiye ediyor. Bununla beraber kanaatine göre Alacahöyük tedfin tarzı ile Maykop tedfin tarzı bariz uygunluklar gösteriyor. Hayvan figürleri gerek Maykop'ta ve gerek Alacahöyükte Totem aslına irca edilebilir. Yalnız her ikisi yüksek içtimaî bünyesi olan bir halka aittir. Kanaatimce Alacahöyük — Maykop kültürü orta Asya ile doğrudan doğruya değil de Sumer yolu ile bağlanmaktadır. Anadolu ve Kafkasya boğa yer anası — Stier — Erdmutter kültürünün cenubu şarkî Avrupa, Önasya temerküz sahasına işaret ederken Mezopotamya yüksek kültürünün ehemmiyetini tebarüz ettirdi ve "iki kültür yerinin irtibat noktasının Mezopotamya üzerinden geçmesi lâzım geldiğini kabul etmekle Alacahöyüğün Maykoba olan tekâmül tarihindeki münasebetlerinin mahiyeti de takarrür ediyor,, dedi.

Bu tez dinlendikten sonra seksiyon saat 12,30 da toplantısına nihayet vermiştir.

Kongrenin Ikinci Günü

Dün Encümenler Toplandı Profesörler de Tez Okudu

(Başı Birincide)

riyaset kursusune geçerek toplantıyı açtı. Kâtiplik mevkilerinde B. Faik Reşit ile Bayan Sıdıka Inankur vardı. Celse açıldıktan sonra beynelmilel şöhret sahibi arkeolog profesör Pittard kürsüye çıktı ve tezini okumaya başladı. Profesör tezini "Neolitik devirde Küçük Asya ile Avrupa arasında antropolojik münasebetler„ üzerine hazırlamıştı. Ve söze şöyle başladı:

Avrupa ve Asya insanlığının ilk günleri

"R. R. Schmidt" Ofnet'de mesolitik bir saha içinde yaptığı taharriyat sırasında birtakım kesilmiş kafaların metfun bulunduğu meşhur makberleri keşfedince o anda insanlığın veya hiç değilse Avrupa ve Asya insanlığının primitif tarihinin en çok heyecanlı meselelerinden biriyle derhal karşılaşmış bulundu. Avrupanın bu mıntakasında çıkan o mezarlar bir yandan yüksek paleolitik ve diğer yandan Cilâlıtaş devirlerine dayanan arkeolojik bir çerçeve içinde, brakisefal insanlara ait bir kafa grupunu antropolojistlerin gözleri önüne koyuyordu. Çünkü meydana çıkan şey, üzerinde münakaşa yürütülmek müşkül olan bir tek kafa değil, birçok kafalardan müteşekkil bir grup idi.

Bu brakisefaller kimlerdi, bu mezarların içinde ne işleri vardı?

Merkezî ve garbî Avrupaca o vakte kadar tanınmış bir morfoloji gösteren bu adamlar nereden gelmişlerdi? Bunların vatanı neresi idi? Bu adamların kendileriyle beraber ayni zamanda gömülmüş olan diğer insanlara karşı mühim bir rol oynadıklarına şüphe yoktu, acaba bu rol ne idi?

Brakisefaller

Eserlerimin birinde ve galiba "Irklar ve tarih" adlı kitabımda Ofnet'de meydana çıkarılan bu brakisefallerden bahsederken o mezarlarda metfun insanların yüzde kırkını teşkil eden bu brakisefalleri Asyadan gelmiş ve çok durmadan Avrupa üzerine akın etmiş beşer yığınının bir âlemdarı olarak telâkki etmek mecburiyetinde olduğumuzu söylemiştim. Bu insanlar, (Vacher de Laponge) tarafından kuvvetle tavsif ve tarif edilen ve içtimaî inkılâpların en büyüğünü getirmiş olmak itibarile dünya tarihi bakımından bizce ehemmiyeti büyük olan bir ırkın heyülâsını teşkil edecektir. Bunlara Irk Istılahları ilminde (Homo Alpinus) adı verilmiştir.

Ofnet mezarları keşfolunmadan daha evvel, Avrupada prehistorik brakisefal tiplerin mevcut olduğu biliniyordu. Bunlardan bir kısmı Portekizin cenubunda kâin Mugem şehrinde bulunmuştu. Bunlar mezolitik devre ait mutfak depoları idi. Mezolitik devirden sonraki çağlara ait olmak üzere yine brakisefal tipe mensup diğer bir takım insan iskeletlerine, ezcümle neolitik devrin yer yüzünde yapılmış mezarlarında ve Isviçrenin Göl mıntakalarının ayni devirde inşa edilmiş binalarında tesadüf olunmuştu.

Ofnet mezarları keşfedildiği tarihlerde kablettarih yaşamış brakisefal tiplere ait bilgilerimizin bilânçosu, aşağı yukarı, bundan ibarettir.

Mezolitik devrinde

Hâdiseleri bir parça sadeleştirerek ve davamız için en iyi bir misale zemin olan Fransız sahasında kalarak diyebiliriz ki mezolitik devirde, yerleri, medeniyetleri ve ahrete ait din telâkkileri bakımından ve daha sair sebeplerden dolayı biribirlerinden ayrılan ve cetleri gibi kendileri de avcılık ve balıkçılık yapan Magdalenyenlerin hafitleri cetlerinin binlerce senelik mevcudiyetlerine devam etmekte idiler. Bunlar ufak gruplar halinde yürüyüp giderken çok başka gruplara tesadüf ediyorlar ve bu gruplar onların hayat tarzlarını baştan aşağı değiştiriyorlar.

Mezolitik devrin sonlarına doğru kıtamızda ne görüyoruz? Öteye beriye dağılmış bir takım insan grupları ki bunların başlıcaları mağazalarda ki bunların başlıcaları mağaralarda

Tarih sergisindeki eski eserlerden biri..

üstüne yapılmış kulübelerde oturmaktadır. Içlerinden bazıları avcılık ve bilhassa geyik avcılığı ile diğer bazıları ve ezcümle merkez kıyısında oturanlar sahillere mahsus kabuklu hayvanlar avı ile iştigal etmektedir. Bu insanlar ziraat ne olduğunu bilmezlerdi. Onlar için en büyük hâdise köpeği ehlileştirmek oldu. Ve yukarıda söylediğim veçhile Mugem mıntakasının prehistorik insanları bunu da bilmiyorlardı.

Şarka gelince

Defterin şark yaprağına gelince: bu, büsbütün başka bir manzara arzetmektedir. Burada külliyetli ve toplu olarak görülen insanlar toprağı ekiyorlar, ehlî hayvanları meralara götürüyorlar. Bunlara göre avcılık çerez kabilinden bir şey, esası tamamlıyan bir kesir, yahut bir müdafaa işidir. Bu insanlar vahşî nebatlar arasından yenilebilecek yemiş veren ve buğday, arpa, darı gibi gözleri önünde ilânihaye üretilmesi mümkün olanları ayırmışlar, domuzu öküzü, keçiyi, koyunu ve bilâhare atı disiplin altına almağa ve bunları kendisine ilelebet bağlı kılmağa muvaffak olmuşlar. Bu insanlar bu suretle ehlileştirdikleri hayvanları bir taraftan koruyorlar, diğer taraftan üreyip çoğalmaları esbabını temin ediyorlar. Bunlar avcılığın muvakkat hayatına mukabil sabit emniyetli hayatı ikame etmişler. Kıtlık tehlikelerine karşı zahire iddiharı suretiyle ihtiyat tedbirleri aldıkları için aileleri efradını çoğaltabiliyorlar. Kendi aralarında cemaatler vücude getiriyorlar, sosyal bakımdan bugünkü hayata benzer bir hayat tesis edebiliyorlar.

Ekilmiş hububatın kaynağı neresi?

Bunun için, daha evvelce, iki şey yapmak lüzumu ile karşılaşıyoruz. Biri, ehlî hayvanların ve ekilmiş hububatın menşelerini bulmak, diğeri bu fevkalâde hâdisenin âmili olan beşer ırkını meydana çıkarmak.

Ekilmiş hububatın menşei, bilhassa "Candole" denberi birçok defalar münakaşa edilmiştir. Bu hububata, başlıca Mezopotamya kıtası, yer yüzünün cenneti adı verilen, Dicle ve Fırat nehirlerinin suları ile en çok mazharı müsaade olan topraklar menşe gösteriliyordu.

"Aronsohn" un keşfiyatına göre Filistin hububatın vatanı değilse bile herhalde bu vatanın bir parçası gibi idi. Filhakika bu Musevi nebatat âlimi Filistinin muhtelif yerlerinde hattâ oranın yüksek noktalarında arpaya, buğdaya, yulafa, darıya kendi kendiliğinden yetişen bir halde tesadüf etmiştir. Yine bu âlimin ifadesine göre o vahşî hububat, ehlileştirilmiş cinslerinden hiçbir hususta aşağı değildir. Rus nebabat âlimi "Vaviloff", son senelerde yaptığı tetkikat neticesinde, hububatın ve hiç değilse içlerinden bazılarının muhtemel vatanını Şarkın daha ileri kıtalarına, hattâ Afganistana kadar götürmektedir. Hülâsa Hindistanın garbinden Akdenize uzanan bütün bu muazzam topraklar buğdayın, arpanın, çavradın, darının, yani Avrupanın neolitik halkı tarafından tanınmış hububatın vatanı gibi telâkki olunabilir.

Ehlileştirilen hayvanlar hakkında da ayni hüküm verilebilir.

4,000 sene evvel

Tarih dediğimiz ilim — tabiîdir ki bu sözümle kadîm Asyanın tarihini kastediyoruz — bu araştırmalarımızda bize yardım edebilir mi? Kıyaslar yapmak suretile belki. Bundan dört bin sene ve belki iki veya üç bin sene evvel yani ilk Neolitiklerin Avrupaya geldikleri farzedilebilen tarihten pek uzak olmıyan bir devirde Hititlerin çoban ve çiftçi hayatlarını tetkik edecek olursak burada davamıza yarıyacak bazı işaretler bulabiliriz?

Tarihî tepelerin en derin tabakalarında Neolitiklerin bakayasını buluyoruz. Birçok müelliflerden sonra Von der Osten Alişar hafriyatında bu keyfiyeti müşahede etmiştir. Bu Neolitiklerin de bir selefleri bulunmak lâzımdır. Meseleyi başka türlü düşünmeğe imkân yoktur. Bundan birkaç sene evvel "Adıyaman" a civar bir küçük vâdide meydana çıkarılan Aurigmacien karakterinde çakmak taşından mamûl alât ve edevatın biribirine yakın zamanlara ait şeyler olduğunu kabul edince tevsian, ve fakat her iki kıtaya ait tarihleri müvazi yürütmemek üzere, bundan Avrupa kıtası gibi Anadolu kıtasının da paleolitik devrinde meskûn bir kıta olduğu neticesine varabiliriz.

Birkaç sene sonra, Hitit devrinden evvelki zamanlarda Anadolude yaşamış olan en eski medeniyetlerin ciddî bir manzarası ile karşılaşmış bulunacağız.

İkinci delil

Davamızın isbatı için zarurî olan ikinci delil de bu suretle elde edilmiş bulunuyor ki, o da Anadolu kıtasının neolitik devirlerde veya muhakkak olarak buna tekaddüm eden çağlarda yaşamış medeniyetleri ve lâakal paleolitiğin en eski medeniyet devirlerini idrak etmiş olmasıdır.

Şimdi ötedenberi hep ayni toprakları işgal edegelmekte bulunan birtakım gruplara mensup insanlar, Anadolulların cedleri, şimdi tayin ve tesbiti bizce mümkün olmıyan bir tarihte ve belki de mezolitik devrin son ralarında kendi oturdukları yerlerde ve yahut buralara en yakın mahallerde hububatı keşfetmişler ve hayvanları garbe götürmeden evvel uzun müddet bunlardan bizzat kendileri istifade etmişlerdir.

Şimdi araştıralım: Bu adamlar kimlerdir? Yani bunları hangi ırka bağlıyabiliriz?

Bu suretle iki yoldan cevap verilebilir: Biri kablettarihte ve tarihin mazbut devirleri içinde bulunmuş iskeletleri tetkik etmek, diğeri bugün ayni mahallerde oturan canlı insanları tetkik etmek.

O iskeletlerle bu canlılar arasında yaradılış bakımından bir rabıta var mı?

Önasyada

Anadoluda prehistorik devre ait iskeletler henüz elimize geçmemişse de bazı Hitit iskeletlerine malik bulunuyoruz. Bu iskeletlerde morfoloji bakımından bir işaret vardır ki bunun üzerinde durmıya mecburuz. O da bu iskelet sahiplerinin brakisefal insanlar olduğu keyfiyetidir. Kafatası biçimine taallûk eden bu nokta üzerinde neden ısrar ettiğimizi şimdi göreceksiniz:

Bugün Anadoluda ve ona civar mahallerden başlıyarak Hazar denizi şarkına ve orta Asyaya yaklaşan bu havalide sakin insanların morfoloji bakımından vasfı mümeyyizleri nedir?

Bu geniş topraklarda oturanların ekserisi ve hattâ diyebilirim ki hemen hepsi, brakisefal biçimde kafa tasına malik insanlardır. Hititlerin kafatası itibarile bunlara benzemesi bir istisna telâkki edilemez. Madam Dellenbach tarafından kongreye sunulan harita bunu kolaylıkla göstermektedir. Bu keyfiyet muhitin antropolojik ananesi icabıdır. Binaenaleyh Anadolunun bugünkü brakisefal insanlarını Asyanın bu kıtasının yerlileri, yani cedlerinin işgal etmiş oldukları ayni geniş sahada oturmakta olan insanlar farz ve tasavvur edebiliriz. Bugün bu kavimler başka başka isimler taşımaktadırlar: Türkistanda adları Türkmendir. Iranda Perstir, Anadoluda da Türktür. Ancak bunların ırk itibarile ayni menşeden çıktıkları, hepsinin ayni esasa mensup olduğu pek güzel tasavvur olunabilir.„

Profesörün Türk kardeşlerine bir hitabı

Profesör, bu vadide daha bir hayli ve çok kıymetli izahat verdikten sonra tezini şöyle tamamladı:

"Şu halde, muhakemelerimizin bir kıymeti varsa bu muhakemelerden bizzarure çıkacak netice de şu olmak icap eder: Neolitik medeniyet dediğimiz sosyal inkılâbı getirenler bugün Anadoluda sakin olan cedlerdir. Bu halihazırdaki malûmatımız bunun öyle olduğunu göstermektedir. Bu neticeden istintaç olunduğuna göre bütün Avrupa, diğer kıtalar Avrupa ile müstenit olduğuna nazaran bütün medenî küre Anadoluyu ve ona mücavir memleketleri medeniyeti hazıramızın bütün elemanlarını ve başlıca ırkdaşlarımızdan birini kendisinden aldığımız bir mukaddes toprak gibi telâkki için, Önasya bugünkü Avrupanın anası gibidir.

Türk kardeşlerimizden bu müşahedeye bakarak lüzumundan fazla gurura düşmemelerini talep ederim.„

Türk Tarih tezinde Güneş—Dil Teorisi

Profesör Pittard tezini alkışlar arasında bitirdikten sonra kürsüye Türk Dili Kurumu Genel Sekreteri İbrahim Necmi Dilmen çıkarak tezini okudu. B. Dilmen "Türk tarih tezinde Güneş — Dil arasındaki sıkı münasebetleri izah etti ve sonra da Güneş — Dil teorisini, bütün ana prensipleri ve misallerile anlattı.

(Okuyucularımız B. Dilmenin tezindeki bu son kısmı bugün beşinci sayfamızda ayrıca okuyacaklardır.)

Bundan sonra değerli âlimlerden Londsberger kürsüye geldi ve "Önasya tarihinin esas meseleleri„ ni tezine mevzu yaparak anlattı.

Profesör tarih felsefesi ve metodoloji hakkında uzunca bir girişten sonra tarih cereyanının girift olduğunu, tek taraflı olan tekâmülcülük veya devridaim nazariyelerile tarihin sevrini izah etmenin imkânsız bulunduğunu söyledikten sonra; tarih ilminin yardımcı vasıtaları olan arkeoloji, antropoloji ilimlerinin temin ettiği maddî kültür eşyasının eski zamanlar tarihini tetkik için kıymetli birer unsur teşkil ettiklerini kaydetmekle beraber, dil unsuru, tetkik edilmedikçe dil ve tarih âlimleri elbirliğile çalışmadıkça, tarihi tamamen aydınlatmanın kabil olamıyacağına işaret etmiştir.

Profesör bundan sonra iddiasının tatbikatına geçerek Gutium yahut Kut kavminin bir Türk kavmi olduğunu, bu kavmin dilinden elimize geçen kral adlarından dört tanesinin açıkça Türk isimleri olduğunu kayit ve Türk Sumer medeniyetinin, muahhar devirlerde daimî ve kuvvetli bir surette müessir olduğunu vazıh bir surette ifade etmiş ve alkışlanmıştır.

Dr. Andrae'nin Tezi

Daha sonra Berlin müze direktörlerinden Dr. Andrae, Sumerlilerin monumantal sanatleri hakkında bir tez okumuştur. Sumer sanatinin ve bilhassa mabetlerinin tekâmülünü teknik izahat ve tafsilâtla gösteren bu tezde, Sumer kültürünün umumiyetle yüksekliği bir mukaddime olarak söylendikten sonra Sumer din mimarisinin Sumer düşünüş ve duyuşu ile münasebeti araştırılmış ve Sumer mabetlerinin tekâmül safhaları gösterilmiştir.

Bu tezin okunuşundan sonra da kurultaya gelen tebrik telgrafları okunarak celse, yarın açılmak üzere kapandı.

Adalete Kızan Bir Fransız Kadını Açlık Grevi Yaptı

Fransanın Lyon şehrinden haber verildiğine göre, orada, Fransız mahkemelerine ve adaletine kızmış olan bir kadın bir aydanberi ağzına bir lokma ekmek koymamakta, açlık grevi yapmaktadır.

Bayan Granier adını taşıyan bu kadın, nihayet iki gün evvel, bir kâse çorba içmek suretile bir aylık orucunu bozmuş, fakat, son derecede sıhhatten düşmüş olması ve kendisinde kolunu kımıldatacak kadar bile kuvvet kalmaması, süratle hastaneye kaldırılmasını icap ettirmiştir.

Pariste intişar eden Paris - Soir gazetesinin Lyon muhabirinin bildirdiğine bakılırsa, Bayan Granier, deli veya zirzop bir kadın değildir. Bilâkis, çok garip maceralar geçirmiş olmakla beraber bütün melekâtına sahip bir insan gibi mantıkî konuşmak ta ve dertlerini sırasile anlatabilmek tedir.

Bayan Granier'nin Fransız adaletine küsmesinin ve oruç tutmasının sebebi ise şudur:

Bu kadının valdesi yoktur. Daha doğrusu, valdesini yıllarca evvel terketmiş ve bir daha da aramamıştır.. Bu itibarla kadıncağızın ölüp kaldığını bilmemektedir. Fakat, günün birinde Bayan Petitjean adlı yaşlı bir kadın, kapısını çalmış ve :

— Ben senin annenim. Op elimi bakayım, demiştir.

Bayan Granier ilkönce bu işe sevinmek mi, ağlamak mı lâzımgeleceğini şaşırmış, fakat ihtiyar Petitjean ilk merhabadan sonra, hemen avucunu açıp para isteyince, Bayan Granier de karışık duygularına bir istikamet verebilmiş ve annelik iddia eden kadını kapıdışarı etmiştir.

Iş bununla kalmamış, ihtiyar kadının annelik şefkati kabarmış, Adliyeye başvurarak, kızından para istemiştir..

Bu garip ananın, analığını, nasıl isbat ettiği bilinememektedir. Bilinen birşey varsa, o da, hâkimlerin, Bayan Granier'yi, annesine bakmıya mecbur etmeleri ve bu uğurda kadıncağızın evinin satılığa çıkarılmasıdır.

Bu felâket haberi zavallı kadıncağızı Fransız adliyesine, kendi talihine küstürmüş ve küskün bayan, derhal oruç tutmıya başlıyarak bir aydanberi ağzına bir lokma ekmek koymamıştır.

Gazetelerin, mazisi hakkında kendisine sordukları suallere cevaben, Bayan Granier şunları anlatmaktadır:

— "Ben on yaşıma kadar annemin yanında kaldım, ondan sonra annem beni o zamanlar Almanlar elinde bulunan Alzas Lorende bir manastıra gönderdi. Fakat günün birinde birkaç kişi, beni bu manastırdan kaçırdılar. Ondan sonra annemin izini kaybettim. Beni kaçıranlar, ufak çocukları dilenciliğe sevkederek para kazanıyorlardı. Ben de dilenmiye, sonra kart postal satmıya başladım. Nihayet beni bir ilk mektebe göndererek fransızca öğrenmemi temin ettiler. Çünkü Alzaslı olduğumdan fransızca bilmiyordum.

Ve nihayet orada burada çalışarak, günün birinde evlendim. Aradan zaman geçti. Kocam öldü. Ve başıma bildiğiniz gibi bu dert çıktı. Halbuki bu cadaloz kadın, benim annem değil. Nasılsa mazimi öğrenerek paramdan istifadeye kalkan bir sergüzeştçiden başka hiçbirşey değil."

Bayan Granier, Adliyece işin halledileceğine dair kendisine teminat verildiğinden orucunu bozmuş ve çorba içmiye başlamıştır.

Madam Granier

(Hikâyeden Mabaat)

Kurtulan Adam

(Başı Altıncıda)

Fakat şunu da ilâve edeyim: Ahçınızın iyiliğini asla unutmıyacağım. Ne iyi kalpli ve âlicenap bir kadın. Beni kurtaran Olgadır!..

— Nasıl?.

— Bakınız nasıl?. Odun yarmıya gittiğim vakit: "Ah, uğursuz, sarhoş herif.. Ölüm bile seni sevmiyor." diye söylenmiye başlar ve baltayı elimden aalrak odunları kendi parçalamıya koyulur ve tekrar söylenirdi: "Zavallı, sen ne bu dünyada, ne de öteki dünyada mesut olamıyacaksın! Sarhoş herif.. Cehennemde cayır cayır yanacaksın!. Sen ne kadar bedbaht bir adamsın" Hem böyle söylenir ve hem de benim için acı gözyaşları dökerdi. Böylece hiç bir odun yarmadan üç retimi alırdım. Işte onun bu hareketleri günden güne bende şayanı hayret bir tebeddül vukua getirdi. Artık içmekten nefret ediyordum. Ruhumu usta bir operatör gibi deşmiş ve içerisindeki kirleri alıp çıçıkarmıştı. Ne sizi ve ne de onu asla unutmıyacağıma inanın!. Fakat per de açılacak nerdeyse..

Sahte köy muallimi eski dilenci muhterem mösyöyü selâmlıyarak üçüncü mevki tarafına geçti.

SEFALİN

BAŞ - DİŞ
NEZLE - GRIP
ve
üşütmekten husule gelen ağrıları
ROMATİZMAYI
derhal geçiren eşsiz ilâçtır.

ŞAHİSMAİL

No. 71

Yazan : Ziya Şakir

Cenk Başlıyor

Ordu Tebriz Önünde Toplanıyor

(Resulü Ekrem) in torunlarından, (Imamı Cafer Sadık) tarafından asırlarca evvel ortaya konulan usul, hikmet, ve itikatlarını kabul ederek (Imamiye) denilen (Caferî mezhebi) ni ihya ettim.. Bu suretle de Islâmiyetin esasını tahrip eden (şiî azmanlığı) na hitam verdim. Bilmem ki, bu hareketim; din perdesini yırtmak mıdır?.. Yoksa, dinin temellerini sağlamlaştırmak mıdır?

("Bayındıriye - Akkoyunlu" hükûmetinin arasına düşen nifaktan istifade ederek onların ülkelerini zaptettiğimden dolayı beni haksız buluyorsunuz... Evvelâ ben, Akkoyunluların yabancısı değilim. (Uzun Hasan Sultan) ın torunu olduğum için, Akkoyunlu hükûmetinin varisi de olabilirim. Sonra; ben onların memleketlerini hile ve desise ile değil; kılıcımın kuvvetile zaptettim... Fakat, siz?.. Siz; saltanat hırsile, evvelâ babanıza kılıç çektiniz. Eğer babanızın askeri önünden yel gibi kaçıp kurtulmıya muvaffak olmasaydınız, hiç şüphesiz ki kellenizi kaybedecektiniz.... Böylece kaçıp kurtulmakla beraber, yine saltanat hırsını yenemediniz. Bu sefer de yeniçerileri gizlice ele alarak, artık hayatta pek kısa bir ömrü kalmış olan babanızı cebren tahtından devirdiniz ve onun sızılıyan kalbine basarak saltanat makamına geçtiniz... Mesele; bundan ibaret kalsaydı, birşey değildi. Katî rivayetlere nazaran, beş on gün sonra babanızı kendi hekiminiz olan bir Museviye zehirlettiniz.. Ortada saltanat davacısı kalmasın diye, kardeşlerinizi ve yeğenlerinizi de birer birer katlettirdiniz... Insaf ve vicdan ile söyleyiniz; benim, kılıcımın kuvvetile yaptığım şeyler kabahat olursa, bu hareketlerinize ne mâna verilebilir?

(Hangi namuslu kadının ırzını hetketitm?.. Hangi aziz ce mübarek insanın kanını döktüm?.. Hangi cami ve mimberi tahrip ettim- Hangi merkat ve türbeye ateş verdim?. Ben, bunları yapacak kadar cahil ve basit düşünceli bir adam değilim. Kuranıkerimi ve mukaddes kitapları kazurat içine atmak meselesine gelince; benim gibi dinin ve ilmin kıymetini bilen bir adama bu iftirayi edenleri, cenabı hakkın adaletine havale ederim.

(Ulemanızım bizi tekfir, ve katlimize fetva verdiğini söylüyorsunuz. Biz böyle şeylerden değil; ancak vicdanımızın kendi hakkımızda fena hükümler vermesinden korkarız.

(Eğer vicdanımızı lekedar eden bir hareketimiz olsaydı, sizden daha evvel tövbe ve istiğfar ederdik. Fakat....)

Şah Ismail, birdenbire durmuştu. Başı, gurur ve haysiyeti rencide edilmiş, mağrur bir adam gibi doğrulmuştu.

Elinden kalemi ve kâğıdı bırakmıştı.

— Beni, şimdiye kadar anlamamış olan Selim; hiç şüphesiz ki bu mektubuma da yanlış bir hüküm verecek.. Belki de, kendisinden korktuğum için böyle mütevaziane bir cevap verdiğime hükmeyliyecek... Bu cevap, şimdilik yarıda kalsın. Bakalım.. Ayinei devran, ne suret gösterecek?..

Diye mırıldanmıştı.

Eski Bir Dost, Düşman Oldu

İranın her tarafında cenk davulları çalınıyor.. Şah Ismailin ne zamandanberi büyük bir ehemmiyetle hazırladığı atlı ve yaya askerleri, Tebriz önünde toplanıyordu.

Ayni zamanda, Selimin büyük ordusu da oldukca süratle ilerliyordu. Selim, (Seyit Gazi) kasabasının önüne geldiği zaman, askerlerine üç gün mola vermişti. Bütün kumandanlarile beraber, (Seyit Battal Gazi) nin oradaki türbesini ziyaret ederek, onun mânevî kuvvetinden yardım dilemişti. Sonra, askerlerinin gayretini arttırmak için her birine biner akçe tevzi eylemiş, bazı kumandanlara da mühim mikdarda ihsanlar ve mükâfatlar vermişti. Ordu, artık yavaş yavaş harp nizamı almıya başlamıştı.. Yirmi bin süvariden mürekkep olan pişdar kıtası kumandanlığına (Dükakin oğlu Ahmet Paşa) tayin edilmiş... Sinop valisi Ahmet Karaca Paşa da, en mükemmel teçhizata malik beş yüz seçme süvarinin başına geçirilerek, ileri gönderilmişti.

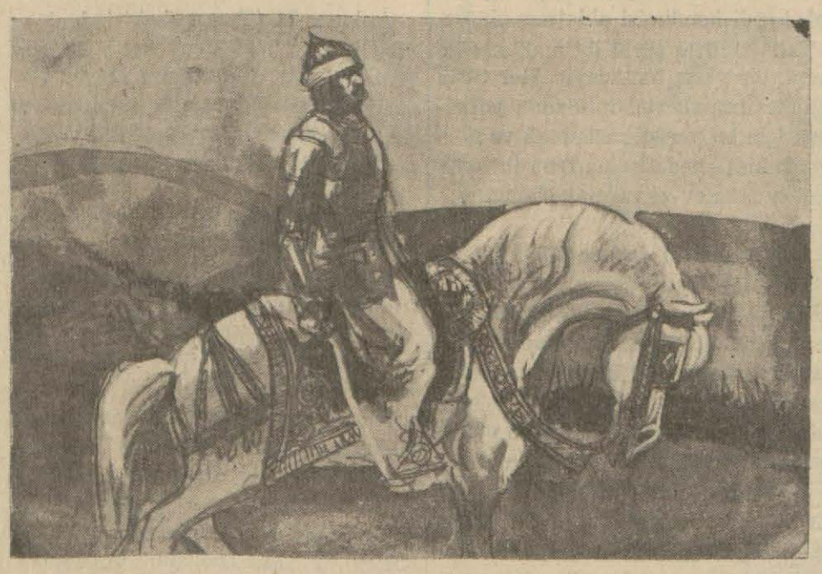

Karaca Paşanın vazifesi, ordunun önünde giderek keşif vazifesini ifa etmek.. Şah İsmail tarafından gönderilmesi muhtemel olan casusları ve keşif müfrezelerini ele geçirmekti.

Selim, üç gün istirahatten sonra, (Seyit Gazi) den hareket etmiş; on iki konak sonra, Konyaya gelmişti. Burada orduya resmi geçit yaptırılarak efrat sayılmış; ordu mevcudunun seksen bin nefer piyade ve süvariye baliğ olduğu anlaşılmıştı.

Fakat ordu, henüz mevcudunu ikmal etmemişti. Daha birçok kuvvetler, bu büyük orduya iltihak edecekti. Selim (Çubuk ovası) na geldiği zaman; (Dulkadir hükümdarı, Alâeddin Bey) e haber göndermiş; bütün süvarilerile beraber kendisine iltihak etmesini rica eylemişti.

Fakat Alâeddin Bey, ihtiyarlığını bahane ederek, Selimin bu davetini reddetmiş.. ve, o esnadaki vaziyetinin, yardımcı asker göndermiye müsait olmadığını da ilâve eylemişti.

Zülkadir hükümdarının bu hareketi, Selimin son derecede gücüne gitmişti. Çünkü Selim, vaktile onun yüzünden Şah Ismail ile kanlı mücadelelere giriştiği için, bu ihtiyar hükümdarın kendisine karşı kalben derin bir minnet ve şükran beslediğini zannetmekte idi.

Fakat Selim, bu zannında hatâ ediyordu.. Son derecede haris ve menfaatperest bir adam olan Zülkadir hâkimi, vaktile kızını Şah Ismaile vermediğine son derecede nedamet ediyor.. Şimdi, ikbal yıldızı pek yükseklerde parlıyan Iran Şahına karşı, kalbinde sonsuz bir takdir besliyordu.

Işte bunun içindir ki; Zülkadir hâkimi, Selimin davetine icabet etmemiş; istediği yardımcı süvarileri de göndermemişti.

Selim, onun bu hareketine son derecede gücenmişti. Hattâ bir aralık, bir fırka asker göndererek Zülkadir memleketlerini altüst etmek istemişti. Lâkin hem askerini yormamak, hemen de arkasında düşman bırakmamak için bu fikrinden vazgeçmiş... Onun tedibini, zaman ve hâdisata terketmişti.

•

(Çaldıran) a Doğru

Selim, Sıvasta askerine büyük bir resmi geçit daha yaptırmıştı. Ordunun mevcudu günden güne arttığı için, burada - mükemmelen silâhlı - yüz kırk bin asker ile, beş bin nakliyeci ve altmış bin deve sayılmıştı.

Bu muazzam ordunun karşısında; Selimin cesaret ve gururu, bir kat daha artmıştı. Şah Ismaile, ilk gönderdiği mektuba benziyen bir mektup daha yollamıştı.

Selim, Sıvasta toplanan orduyu, Şah Ismail ile harbe kâfi görerek, bundan sonra gelecek askerlerin, Sıvas ile Kayseri arasında - ihtiyat kuvveti olarak - beklemesini emretmiş; ve derhal harekete geçmişti.

Selim, hareketten evvel; kumandanlarından Karaca Paşayı, Mihaloğlunu ve - kendisine iltihak eden - Akkoyunlu prenslerinden Ferahşat Beyi, ileri göndermişti. Bunlar, keşif ve akın işleri için Erzurum istikametine doğru ileri hareketlerine devam ederken Selim de ağır ağır Yassıçimene gelmişti.

Ortada, henüz Şah Ismailin bir tek askeri görünmüyordu. Halbuki Selim, bir an evvel Iran ordusu ile temasa gelmek istiyordu.

Bunun için, Şah Ismaile üçüncü bir mektup yazmıştı. Bu mektupta da - evvelce gönderdiği iki mektupta olduğu gibi - ağır ve hakaretâmiz bir lisan ile:

(Kılıç davası edenler, kaza ve belâlara göğüs germelidir.)

(Arkası var)

EKONOMİ

ALMANYA İLE TİCARETİMİZ

Berlinde İmzalanan Yeni Anlaşmanın Mühim Esasları

Berlinde imzalanan Türkiye - Almanya ticaret anlaşmasının ana hatları şunlardır:

1 — Yeni anlaşma 15 eylül 1937 tarihinde mer'iyete girecek, 31 ağustos 1938 de bitecektir.

2 — Anlaşma, iki hükûmet arasında emtia mübadelesine ve tediye muamelelerine ait 15 nisan 935 tarihli protokolun ve buna ekli 19 Mayıs 1936 tarihli protokolün ve merbutlarının yerine geçecektir.

3 — Emtia mübadelesinden doğan alacaklar merkez bankamızla ve Rayş bank arasında aktedilen 15 nisan 1935 tarihli anlaşma hükümleri dâhilinde ve yeni anlâşma ile yapılan değişikliğe göre ödenecektir.

4 — Türk ve Alman mallarının diğer memleketlere ithali, ithal zamanında o memlekette carî umumî ithal rejimi hükümlerine tâbi tutulacaktır.

5 — Alman malları protokol esasına göre, anlaşmanın devamı müddetince kırk milyon Türk lirası kadar tahmin edilmektedir. Eski kliring mukavelesi hesaplarımda müvazene temin etmek için de bazı hükümler kabul edilmiştir. Bu hükümlere göre, Türk mahsullerinin bir numaralı listede yazılı meblâğlar hadleri dahilinde bilfiil Almanyaya ithali için Alman makamları bütün döviz vesikalarını verecektir. Bir numaralı listede yazılmamış mahsullerin ithali için icap eden döviz vesikaları ve permiler tardide tabi tutulmıyacaktır.

6 — Almanya bize geçen sene 40 milyon liralık mal satmıştı. Bu mallardan herhangi bir kalemini üçüncü bir memlekete sattığı takdirde bize de satmıya mecbur olacaktır.

7 — Almanyanın bize gerek döviz olarak gerek emtia olarak gönderdiği mallarla bizim göndereceğimiz mallar için mütekabilen menşe şehadetnamesi usulü kabul ve teyit olunmuştur.

Almanyaya göndereceğimiz malların mikdarları

Almanyanın bize vereceği permilerin müddeti yedi ay olarak tespit ve kabul edilmiştir. Almanyanın bizden alacağı mallar şunlardır:.

	Mark
Tütün:	11,000,000
Üzüm:	8,600,000
İncir:	1,600,000
Fındık:	12,800,000
Badem:	106,000
Ceviz:	1,200,000
Pamuk:	4,954,000
Yün:	3,604,000
Tiftik:	4,484,000
Kendir	79,800
Barsak ve saire	982,800
Balmumu:	106,800
Palamut ve saire	998,400
Buğday:	4,848,000
Arpa:	2,179,800
Darı	286,200
Kuşyemi	298,200
Yün halı:	541,800
Kürklük deriler	105,000
Pamuk T. kübesi	361,800
Zeytin yağı	334,800
Nohut:	303,600
Kuru kayısı	91,800
Kepek	700,200
Mağnezin	5,400
Antimuvan	53,400
Krom	1,812,600

Yeni anlaşmada fesih hakkı kaldırıldı

Aldığımız mütemmim malûmata göre; her iki taraf mayıs 1938 ayı zarfında anlaşma müddetini temdit etmek isteyip istemediklerini biribirlerine bildireceklerdir. Yani 1938 mayıs ayı içinde her iki taraf yeni bir metin üzerinde mutabık kaldıkları takdirde anlaşma ancak birer sene müddetle uzatılabilecektir. Eski anlaşmada iki ay müddetle fesih hakkı mevcutken yenisinde bu kayıt kaldırılmıştır.

Almanyanın Türkiyeye yapabileceği ihracat nisbetinde Türkiyeden de Almanyaya Türk malı ihraç olunacaktır. Türkiye ihracatının mevsim farkı ve karakteri içinde bulunulan ayların Türk ihracat mevsimi başlangıcı olması dolayısile bu nisbetin daha elâstikî olarak tatbiki için Almanyanın Türkiyeye anlaşma devresi zarfında ihraç edebileceği Alman mallarının kıymeti yekûnuna mütenazır olarak Türkiye malları için yukarıda gösterilen kontenjanlar tespit olunmuştur. Kontenjan listeleri haricinde kalan Türk malları, Alman kontenjanı listesinde bulunmadığından kontenjansız olarak Almanyaya girebilecektir. Listelerde görülen nisbetler Alman mukabil ihracatile mütenasiben artırılıp eksiltilecektir. Almanyanın yeni (gir kararnamesi zin) ikinci maddesi şümulüne giren memleketler arasında bulunduğun - dan her nevi Alman malı Türkiyeye kontenjansız girebilecektir.

Yumurtalarımız için kabul edilen kayıtlar

Almanya, Türk yumurtaları için dört yüz bin kental miktarında bir kontenjan vermiştir. Almanya, son zamana kadar Türk yumurtalarının bir haftadan fazla bayat olmamasını istiyor ve bu bayatlığın da yüzde 15 nisbetini geçmemesini şart koşuyordu. Bu müddet bir haftadan bir aya çıkarılmış ve bayatlık nisbeti yüzde kırka iblâğ olunmuştur. Anlaşmanın diğer kısımları yalnız alâkadar tüccarlara bildirilecektir.

Anlaşma Vekiller Heyetinde

Yeni anlaşma, tasdik için Vekiller Heyetine gönderilmiştir. Öğrendiğimize göre, tasdikten sonra Resmi Gazete ile neşredilmiyecek, bütün ticaret odaları ile ofislere bildirilecektir. Odalara kayitli bulunan tüccarlar, bu ralardan kendilerini alâkadar eden esaslar hakkında tafsilât alabileceklerdir.

Iktısat Vekâleti Daimî Müsteşarı B. Faik Kurodğlu, dün öğleden evvel Türkofiste meşgul olmuş, öğleden sonra Perapalasa giderek Iktısat Vekili Celâl Bayar tarafından kabul edilmiştir. Kurdoğlu cuma günü akşamı Ankaraya döneceğinden Iktısat Vekilimizden muhtelif meseleler hakkında talimat almıştır.

BORSADAKİ SATIŞLAR

Dün, Londra borsası, frangı açılış 146,50, kapanış 146,37 olarak bildirmiştir. Ünitürk 13,10 lirada açılmış, 13,40 lirada kapanmıştır. Aslan çimentosu 10,75 liradır. Sterlin 625 - 628 kuruştur.

Dün Gelen Buğdaylar

Zahire borsasına dün, 25 vagon buğday 8 vagon arpa ile iki vagon çavdar gelmiş ve normal fiyatlarla satılmıştır.

Sındırgı - Balıkesir Postası

Sındırgı, (TAN) — Haftada üç defa mütekabilen gelip gitmekte olan Sındırgı - Balıkesir postasının önümüzdeki yeni seneden itibaren pazardan maada her gün faaliyette bulunması kararlaştırılmıştır.

ZAHİRE BORSASI

21-9-937

FIYATLAR

Cinsi	Aşağı K. P.	Yukarı K. P.
Buğday yumuşak	5,37½	6, 5
Bugday sert	5,25	5,37½
Arpa	4, 7½	4,20
Bakla	4,15	—,—
Çavdar	4,20	4,27½
Mısır sarı	4,10	4,14
Mısır beyaz	4, 5	—,—
Susam	17,30	—,—
Fındık içi (Sıra tombul)	44,—	—,—
Fındık kabuklu sivri	19,20	—,—
Yulaf	3,27	—,—
Tiftik oğlak	150,—	—,—
Tiftik anamal	128,—	135,20

GELEN

Buğday	552	Ton
Çavdar	75	Ton
Arpa	199	Ton
Un	121	Ton
Pamuk	105	Ton
Yapak	76½	Ton
Mısır	62	Ton
Nohut	28	Ton
Kuşyemi	29¾	Ton
Tiftik	21	Ton

GIDEN

Razmol	248	Ton
Un	100¼	Ton
Kıl	5	Ton
İç fındık	12¾	Ton

DIŞ FIYATLAR

Buğday Liverpul	6,04	K
Buğday Şikago	4,89	K
Buğday Vinipek	5,91	K
Arpa Anvers	5,24	K
Mısır Londra	3,96	K
Keten T. Londra	8,34	K
Fındık G. Hamburg	94,47	K
Fındık L. Hamburg	94,47	K

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Ağrı Neden Gelir?

Ağrı birçok hastalıkların hemen hemen ilk alâmetidir. Onun için ağrıya, hastalıkta tabiatin bir ihtarı, vücudün hastalığa karşı bir müdafaa vasıtası diyenler vardır. Halbuki her hastalık mutlaka ağrı ile başlamaz ve ağrı ile deva metmez. Meselâ müzmin hastalıklardan birçoğu hiçbir türlü ağrı husule getirmeden başlarlar ve öylece devam ederler.

Hastalık birdenbire başladığı vakit ağrı da, çok defa, birdenbire meydana çıkar. Zatürree hastalığında da, apandisit hastalığında olduğu gibi. O vakit ağrı, hastalık olan yerde iltihap neticesile kan toplanmasından, kanın nesiçleri birden bire sıkıştırmasından ileri gelir. Bundan dolayı ağrı bir bıçak saplanıyor gibi, şiddetli olur.

Ağrının bir türlüsü hafif hafif başlıyarak gittikçe artar. Insanın bir yerinde büyücek bir çiban çıktığı vakit olduğu gibi. Ilkin ağrı değil de, daha ziyade bir ağırlıktır. Bu türlü ağrıda insan, ağrının bulunduğu yerde, damarlarının vurduğunu da hissettiği için, zonkluyor diye şikâyet eder... İçerisi boş - mesana gibi - bir uzvumuz gerildiği vakit te ağrı böyle bir ağırlıkla başlıyarak gittikçe artar. Mesanenin deliği bir taşla kapanıp ta içerisi dolarak gerildiği vakit olduğu gibi. Böyle gittikçe artan ağrılarla birlikte insana soğuk soğuk ter basar, başı döner, bulantı gelir ve bazıları bayılırlar.

Üçüncü bir türlü ağrı, bir iltihap müzmin hale geçtiği vakit meydana çıkar. Iltihabın bulunduğu yer, dolmuş ta geriliyormuş gibi gelir. Uzerine; basıldığı vakit ağrı yoksa meydana çıkar, zaten varsa artar. Müzmin iltihabın bulunduğu yere yakın, mide gibi, barsak gibi uzuvların dolması bile o ağrıyı meydana çıkarır.

Kafa gibi, genişleyip daralması mümkün olmıyan bir uzuv içinde bulunan başka bir uzuvda kan toplandığı vakit ağrı büsbütün başka türlü olur. Başağrısı çekmemiş hiç kimse olmadığından ağrının bu türlüsünü herkes bilir. Bu türlü ağrı, kan hücumundan dolu olan, fakat kemikten mahfaza içinde genişlemiye imkân bulamıyan damarların sıkışmasından ileri gelir.

Bir de sinirlerin doğrudan doğruya tehyiç edilmesinden ileri gelen ağrılar vardır ki ağrıların en ziyade ıstırap veren şekli bu sinir ağrılarıdır. Çürük dişlerden ileri gelen nevraljileri de hemen herkes bilir. Şeker hastalığındaki sinir ağrılarının da bıçakla kesilir gibi burgu il edelinir gibi, bir çivi batar gibi, türlü türlü şekilleri vardır..

Bir tarafımız ağrıdığı vakit, ağrının bu saydığım şekillerden hangisine uyduğuna dikkat ediniz. Hekiminizin hastalığınızı teşhis etmesine yardım etmiş olursunuz.

TAN

ABONE BEDELI

Türkiye		Ecnebi
1400 Krş.	1 Sene	2800 Krş.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Milletlerarası Posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30 - 16 - 9 - 3.5 liradır.

İŞ SAATLERİ, IŞ HAFTASI

İktısat Vekâletinin İş Dairesi Tarafından Bir Resmî Tebliğ Neşredildi

Ankara, 21 (A.A.) — İktısat Vekâleti iş dairesi reisliğinden resmî tebliğ:

İş kanununun 35 inci maddesinin (c) bendi mucibince iş müddetleri hakkında birinci genel emir.

1 — Iş kanununun şümulüne giren her türlü işlerden:

a — Kanunun üçüncü maddesi mucibince sanayiden sayılan ve bu maddenin a, b, c, d, e, f, h bentlerinde yazılı olan "her türlü madenleri veya diğer herhangi bir maddeyi topraktan çıkarma ve taş ocakları işlerinde", "ham, yarı ve tam mamul maddelerin işlenmesi, temizlenmesi, şeklinin değiştirilmesi, süslenmesi, satış için hazırlanması işlerinde", "her türlü kurma (montaj), tamir, temizleme, söküp dağıtma işlerinde", "bina yapılması ve tamiri ve tadili ve bozulup yıkılması işlerile bunlara yardımcı her türlü sınaî imalât işlerinde", "elektrik ve her türlü muharrik kuvvetlerin istihsali, tahvili, nakli, tesisat ve tevziatı işlerinde", "su ve gaz tesisatı ve işletmesi işlerinde", "gemi ve vapur inşası, tamiri, tadili ve bozup dağıtma işlerinde,,

b — Bankacılık, sigortacılık işlerinde ve "ticarî faaliyetlerin yardımcı hizmetlerinden olan komisyonculuk, acentalık ve emsali işler dahi dahil olmak üzere,, hükmî veya hakikî şahıslar tarafından yürütülmekte olan türlü vasıflardaki toptan ticaret işlerinde, çalıştırılan işçilere haftada ceman 48 saatlik iş müddeti tatbik olunur.

Yedi günlük iş müddeti 56 saat

2 — İşbu haftada 48 saatlik iş müddeti 35 inci maddenin (a) bendi mucibince 6 iş gününe tevzi edilerek işveren tarafından tesbit edilecek usul, iş yerinin bağlı bulunduğu "iş dairesi bölge âmirliği,,ne, bu genel emrin meriyetinden itibaren 15 gün içinde, yazı ile bildirilecektir.

3 — Hafta tatili kanununun 3 üncü maddesi mucibince işbu kanun hükümlerinden müstesna olan işlerde çalıştırılan işçilerin tatil gününe ait çalışma mühleti, diğer iş günleri gibi 8 saattir. Bu suretle bunların 7 günlük iş müddeti ceman 56 saat olur.

Şu kadar ki anılan kanunun diğer maddeleri hükümlerinden müstefit olmak suretile tatil gününde dahi belediyeden ruhsatname alarak çalışabilen sair işyerlerinde çalıştırılan işçiler için haftada 48 saatlik iş müddeti esası mahfuz olup bunların münavebe suretile haftalık istirahat hakları temin edilir.

İş Kanununun 37 inci maddesine göre

4 — Yukardaki maddeler mucibince 6 veya 7 günlük iş haftalarında 48 veya 56 saatlik iş müddetinin tatbik edileceği iş yerlerinden iş kanununun 27 inci maddesindeki esaslara müsteniden, iş müddetlerini artırmak ihtiyacında bulunanlar bu maddede yazılı genel şartlar altında günlük çalışma müddetlerini arttırmak üzere iş dairesinin ilgili "bölge âmirliği,, ne müracaat edebilirler.

5 — İşbu genel emrin 1 numaralı bendinin (a) fıkrasında sayılmış olan sanayi işleri zümrelerinden: "Ham, yarı ve tam mamul maddelerin işlenmesi, temizlenmesi, şeklinin değiştirilmesi, süslenmesi, satış için hazırlanması işleri,, zümresine giren işler arasındaki ekmek çıkaran fırıncılar ile ayni fıkrada yazılı olmıyan ve İş kanununun 3 üncü maddesinin d, g, i, ı, j ve k bentlerinde sayılan sair sanayi işlerinde ve yine 1 numaralı bendin (b) fıkrasında yazılmış olan perakende ticaret işlerile sanayiden sayılmıyan diğer her türlü vasıftaki işlerde çalıştırılan işçilere ait haftalık iş müddetleri, ayrıca çıkarılacak "genel emirlerde,, tesbit edileceğinden, bu işlerde tatbik edilegelmekte olan iş müddetleri şimdilik muhafaza olunabilir.

Ham, yarı tam mamul maddeler işçileri

6 — Yine sanayi işleri arasında "Ham, yarı ve tam mamul maddelerin işlenmesi, temizlenmesi, şeklinin hazırlanması işleri,, zümresine giren mevsimlik işlerden üzüm ve incir işlemelerinde ihracat devresine münhasır olmak üzere çalıştırılan işçilerin günlük iş müddeti en çok 11 saattir.

Binaenaleyh bu işlerde çalıştırılan işçilerin pazar günü ile birlikte 7 günlük iş müddeti ancak ceman 77 saat olabilir.

7 — Yine sanayi işlerinden yukarda anılan zümre dahilindeki "pancardan şeker imali,, işlerinde, münhasıran kampanya devresinde, çalıştırılan işçilere tatbik edilegelmekte olan iş müddetleri — Bu yıl kampanya devresinden sonra bu işlerde çalışmıya devam eden diğer kısım işçilere umumî esas olan haftada 48 saatlik iş müddeti tatbik edilecektir.

İşçi postaları

8 — Teknik veya ekonomik icabat dolayısile günün hiçbir devresinde durmaksızın biribiri ardınca işçi postalarile yürütülen işlerden işbu genel emrin 1 numaralı bendinde sayılan zümreler dahilinde olanların en geç 15 teşrinisani 1937 pazartesi sabahı saat altıdan itibaren günde üç işçi postası çalıştırmaları mecburidir.

Genel emrin meriyete girmesile 15 teşrinisani 937 tarihi arasındaki geçecek zaman, üç işçi postası çalıştırılmak için bu gibi iş yerlerine verilmiş hazırlık mühletidir.

Uç işçi postasından her bir postaya sekizer saatlik iş müddeti tatbik olunur. Bu müddetin ortalama bir zamanda işçilere yarım saatlik dinlenme verilmesi mecburidir.

Bu bendin şümulüne giren işlerde üç işçi postası çalıştırmak usulünün, yukarda yazılı hazırlık mühleti dahilinde, hangi tarihten itibaren ve hangi saatlerde postalar değiştirilmek suretile tatbik edileceği işveren tarafından bildirilecektir.

47 inci madde

9 — İş kanununun 47 inci maddesinin (a) bendi mucibince herhangi bir iş yerinde genel olarak muayyen çalışma saatlerinden önce veya sonra yapılması gerekli olan hazırlama veya tamamlama yahut temizleme işlerinde çalıştırılan işçiler, bu genel emirde tesbit edilen çalışma müddetine ilâveten ve bu müddetin başlama ve bitme saatlerinden önce fazla çalıştırılabilir.

Ancak böyle hazırlama, tamamlama veya temizleme işlerinde çalıştırılacak işçilerin sayısı:

25 kişiye kadar işçi çalıştıran iş yerlerinde en çok 2 işçi,

26 — 50 kişiye kadar işçi çalıştıran iş yerlerinde en çok 3 işçi.

51 — 75 — kişiye kadar işçi çalıştıran iş yerlerinde en çok 4 işçi.

76 — 100 kişiye kadar işçi çalıştıran iş yerlerinde en çok 5 işçiden ve 100 den yukarı işçi çalıştıran iş yerlerinde ise işçi sayısı yekûnu en çok yüzde beşten fazla olamaz.

Bu suretle hazırlama, tamamlama veya temizleme işleri için günlük çalışma saatlerinden önce veya sonra çalıştırılan işçilerin, yukarda yazılı şartlar dahilinde, hangi saatlerde bu işleri ne kadar müddetlerle ve kaçar kişi olarak yapacakları ve bu işçiler arasında tatbik edilen münavebe usulleri işverenler tarafından iş dairesinin ilgili "bölge âmirliği,, ne yazı ile bildirilecektir.

12 saatlik günlük iş müddeti

Yine iş kanununun 47 inci maddesinin (b) benlinde yazılı olduğu veçhile vazifeleri aslında biteviye sürmeyip vakit vakit ifa edilmek icap eden kontrolcü, bekçi, gece nöbetçisi gibi işçilere tatbik edilecek günlük iş müddeti en çok 12 saattir.

Bu gibi işçileri bulunan işverenler, bunların hüviyet vazifelerini ifa tarz ve usûllerini ve bunların iş saatinin ne zaman başlayıp ne zaman bittiğini, bunlar arasında gece veya gündüz çalışanlara iş dairesinin ilgili "bölge âmirliği,, ne yazı ile bildirmelidirler.

Bu genel emrin meriyet günü ve saati

11 — İşbu genel emir 11 teşrinivel 1937 pazartesi sabahı saat altıdan itibaren mer'idir.

İHTAR 1

Bu genel emirde yazılı iş müddetlerile buna müteferri usuller ve muameleler hakkındaki hükümlere riayet etmediği (yapılacak teftişler neticesinde) tesbit edilen işverenler aleyhine, iş kanununun ceza hükümleri mucibince kanunî takibata girişilecektir.

İHTAR 2

Bu genel emirle tesbit edilen iş müddetlerinin ve bunlara müteferri usul ve muamelelerin tatbikini esas tutarak işçilerin ücretlerinden eksiltmeler yapılması, iş kanununun ceza müeyyidelerile yasaktır. Günlük, haftalık veya aylık ücretle çalıştırılan işçiler gibi saat hesabile çalıştırılmakta olan işçilerin de iş saatlerinin, bu genel emrin tatbiki dolayısile azalması, bunların günlük kazançlarının eksilmesine sebep olamaz. Binaenaleyh yerlerinde şimdiye kadar tatbik edilegelmekte olan ve müddetleri arasındaki saat farklarına ait olan ücretler, yeni tatbik edilecek iş müddetlerinin her bir saatine düşen ücretler üzerine zammedilmek suretile işçinin bir günlük kazancı eski hâd ve miktarında muhafaza olunur.

Bu ihtarın aksine hareket eden işverenler, iş kanununun 53 üncü maddesinin "işçi ücretlerinden eksiltme yapılmıyacağı,, hakkındaki mutlak hükmüne müsteniden, 140 ıncı ceza maddesi mucibince kanunî takibata uğrarlar.

Japonlar Nankini Yakamadılar

(Başı Birincide)

yapılıp yapılmadığı hakkında bu dakikaya kadar bir haber alınamamıştır. Amerika hükûmeti tebaasının ve sefaret memurlarının emniyetli bir yere naklini emretmiş ve bunlar bir Amerikan ganbotuna binmişlerdir. Fakat ganbotun henüz hareket etmediği anlaşılıyor. İtalyanların da bir ganbotla Nankinden hareket ettikleri haber verilmektedir.

Fakat İngiliz maslahatgüzarı Japonların bombardıman hakkındaki ihtarını protesto etmiş ve İngiliz tebaasının uğrıyacağı her türlü zarardan Japonyanın mesul sayılacağını bildirmiştir. Diğer devletler de ayni şekilde hareket etmiş bulunuyor.

Japonların bombardıman hakkındaki ihtarı üzerine Çinliler, çok kalabalık kütleler halinde şehirden ayrılmıya ve daha emin bir yere gitmiye başlamışlardır.

Fakat Japonların hava taarruzu yapmak için tayin ettikleri saatte taarruz vuku bulmamış ve Japonya Hariciyesi namına söz söylemiye salâhiyettar bir zat taarruzun geciktirilmiş olmasının çok muhtemel bulunduğunu anlatmıştır. Bununla beraber Romadan bildirildiğine göre, Roma mahafiline, 50 tayyareden mürekkep bir Japon hava filosunun bugün Nankin şehrini bombardıman ettiğine ve bunun bir başlangıçtan ibaret olduğuna dair haberler gelmiştir. Romadan alınan haberlere göre, bombardıman yüzünden şehrin birkaç mahallesi yanıp yıkılmış, birçok yerler de infilâklar olmuştur. Fakat Nankin şehrini dünya haritası üzerinden yok etmek için vukuu beklenen bombardıman ise henüz yapılmamıştır. Çin kaynaklarına göre bugün Nankin üzerinde altı Japon tayyaresi düşürülmüştür.

Bazı Japon tayyareleri bu sabah Kanton şehri üzerinde uçmuştur. Çin liler bir Japon tayyaresinin hasara uğradığını, diğer üç tayyarenin de düşürüldüğünü haber vermektedirler.

Yeni bir ihata mı?

Japonlar şimalî Çinde yeniden elli bin Çinlinin çevrilmiş olduklarını ve bunların Pekin - Suiyan demiryolu boyunca ilerliyen Japon kıtaları ile Chansi ve Suiyan eyaletleri arasında bir serhad şehri olan Shahubon'dan ilerlemekte olan Japonlar tarafından ihata edilmiş olduklarını haber veriyorlar.

Bir anlaşma

Tokyo, 21 (A.A.) — İngilterenin Çin denizi açıklarında İngiliz ticaret gemilerinin sicil şehadetnamelerinin Japon donanması tarafından tetkiki ni kabul etmek için ileri sürmüş olduğu şartlar Japon Hariciye Nezareti tarafından kabul edilmiştir.

(BAŞMAKALEDEN MABAAT)

Kurultayın Uyandırdığı Düşünceler

Başı 1 incide)

dakika seferber bilmelidir. Dünün mirası olan gerilikleri unutursak ve dün yayı normal ve asayişli bir yer sanarsak kendi kendimizi aldatmış oluruz.

Talihin türlü türlü ihtimallerile de vamlı bir yarış halindeyiz. Her türlü tehlike ihtmallerini iptidadan yoketmek için bu yarışı kazanmak ve normal inkişaf hedeflerine fena ihtimallerden daha evvel varmak lâzımdır.

Bunun için de her Türk vatandaşından yüksek birtakım ölçülere uygunluk istemekten başka çare yoktur. Millî muvaffakıyetler için daima seferber bir kuvvet manzarasını bir saniye bile kaybetmemeliyiz. Sıkı bir elbirliğinin ve ahengin şuuru daima herbirimizle beraber olmalıdır.

Memleketin hiçbir köşesi yoktur ki, bir Türk memurundan ve bir Türk vatandaşından fevkalâde şekilde bir uyanıklık ve canlı bir yükselme gayreti beklemesin. Geri, pis, cahil, sıhhatsiz bir muhit karşısında seyirci kalan, vaktini kumar, içki ve dedikodu içinde öldüren her Türk idare memuru, memleket namına bir daha geri gelmez inkişaf fırsatları kaçmasına sebep olan bir adamdır.

Şark vilâyetlerinden gelenlerden işitiyoruz ki, orada vazifesini kavramıyan, halkla elbirliği etmesini bilmiyen, halka hükûmeti ve inkılâbı sevdirmeyi gaye tutmıyan, bütün düşüncelerini şahsı üzerinde toplıyan bir kısım memurlar eksik değilmiş.

Şark vilâyetleri umran ve terakki bakımından bir mücadele cephesine benzer. Askerlikte cephe hizmetine seçilmek bir şereftir. Gerilerde vücudüne ihtiyaç olan birçok subaylar, cephe hizmetine koşmakta ısrar ederler. Cephe için daima en iyiler ve kuvvetliler seçilir.

Biz memlekette öyle millî bir ruh istiyoruz ki, memurlarımıza meselâ Şarka gitmeyi gadre uğramak diye göstermesin. Imara muhtaç, geri yerlerde kendilerine vazife verilmesini bir güven alâmeti, bir şeref bilsinler. Geri muhit kendilerine usanç hissi değil, muhiti yükseltmek için mücadele hevesi versin. Oyle bir mücadele ki, gösteriş için değil, halkın iyiliği için, halkla beraber yapılsın.

Memleketin şarkında ve garbinde her memurdan ve her vatandaştan beklenecek hareket tarzı; hususî menfaatini umumî menfaate ve millî vazifede görebilmektir.

Böyle mühim bir gayeye, sadece arzu gösterilmekle varılmaz. Müspet yolda bir millî şuur uyandırmak için elbette çok uğraşmak lâzımdır. Fakat bu memlekette öyle tılsımlı istidatlar var ki, böyle müspet bir millî uyanıklığa bile zannelildiğinden çok az bir zamanda varmayı mümkün kılar. Zaten bütün inkılâp adımlarımızdaki sürat, bu güzel istidat ve imkânın birer delilidir.

Bu yolda intibah cereyanları için ilk adım, geçmiş hakkında doğru bir görüş kurmak ve bunu inkişaf için anakaynak diye kullanmaktır. Işte biz, Tarih Kurumunun iki gündenberi güzel bir kurultay şekline varan çalışmalarında bu imkânı görüyoruz ve kurultayı bundan dolayı çok derin bir alâka ve ferah ile karşılıyoruz.

Ahmet Emin YALMAN

Sıhhat Vekâletinde

300 Kadar Doktor ve Mütehassısımız Terfi Ettiler

Ankara, 21 (Tan muhabirinden) — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti, yeni Teşkilât Kanununun tatbiki esnasında teşkilâta bağlı, tababet ve şuabatı mensuplarını sınıflara ve bu meyanda birçok memurları da terfi ettirmiştir.

Hususî idare ve belediye bütçelerinden maaş alan, mütehassıs ve doktorlardan pek çoğu terfi edenler meyanındadır. Terfi edenlerin sayısı 287 dir. İsimlerini bildiriyorum.

80 liraya terfi edenler:

İzmir memleket hastanesinden Mehmet Nuri, Hasan Yusuf, İzmir Eşrefpaşadan Cevdet Fuat, Antepten Rifat Hamdi, Afyondan Recep Şefik, Antalyadan Hayri, Bursadan Ekrem, Yusuf İzzettin, Çorumdan İsmail Memduh; Adanadan Tevfik; Cerrahpaşadan Rüştü, Bâhri İsmet; İstanbul belediye kimyahanesinden Mustafa Muhlis.

70 liraya terfi edenler:

Hasekiden Ahmet Şükrü, Nazmi, Esat, Ali Rıdvan, Avni, Nazmi Halil, Naci Kâzım, Mehmet Ali, Ali Şükrü, Şükrü Hazım; Zeynep Kâmilden Ahmet Eyüp, Darülâcezeden Salih Bekir; İstanbul belediye sıhhat işleri muavini Osman Sait, müfettiş Şükrü Kâmli; sıhhî muayene komisyonundan Halit, Süleyman Şükrü, Hasan Osman İstanbul verem dispanserinden Mustafa Talât; emrazı zührevîye teşkilâtı müdürü Zihni Galip, müfettiş Mehmet Rüştü, Naci, Nureddin ve Rasih; Beyoğlu emrazı zührevîye muayenehanesinden Osman Nuri; Galata emrazı zührevîye muayenehanesinden Bahaettin; İstanbul emrazı zührevîye muayenehanesinden Saim; Topane emrazı zührevîye muayenehanesinden İbrahim Ethem; Üsküdar emrazı zührevîye muayenehanesinden Şevket Aslan; Trabzondan Abdullah; Balıkesirden Hasan Raif, Mustafa Şaban, Kâmil, İhsan; İzmirden Halil, Fahreddin, Hüseyin Hulki, İsmail Ziya, Zühtü; İzmir Eşrefpaşadan Esat, Lûtfi Rahmi, Kocaelinden Nail, Fevzi; Konyadan Osman, Tevfik; Naili; Kırşehirden İbrahim Ethem; Malatyadan Şefik; Manisadan Şevket Alim, Ali Faiz, Enver; Rizeden Seyyar Salim; Samsundan Hasan Fehmi, Alâaddin, Sabri, Şevket, Necmeddin; Ordudan Sıtkı; Kütahyadan Ahmet Ferit, Abdurrahman; Kilisten Mehmet Emin; Giresundan Abdülkadir; Mersinden Kemal Şakir; İspartadan İbrahim Ethem; Kastamoniden Hayri Dilâver; Aydından Ahmet Necip, Şevket; Boludan Hakkı, Arif Salim; Bursadan Şefik İbrahim, Osman Niyazi, Mehmet Tevfik, Lûtfi, Cevat; Çankırıdan İsa Ruhi, Rasim Alî; Diyarbekirden Mustafa Rifat; Edirneden Bürhaneddin, İsmail Hakkı; Eskişehirden Şükrü, Şemseddin Sami; Sinoptan Bahir; Sivastan Sıtkı Necip; Adanadan Ziyaeddin, Reşat; Beyoğlundan Fikret Tahîr, Necmeddin, Tarik; Cerrahpaşadan Neşet, Fethi, İhsan Arif, Nazmi, Ahmet Şükrü.

55 liraya terfi edenler:

Balıkesirden İbrahim Ekrem; Çanakkaleden Kâzım Hüseyin, Hüsameddin; Adapazardan Ruhi; Konyadan Naci, Vasfi, Lebip, Besim; Kırşehirden Naci; Manisadan Semih Arif, Şefik Arif; Maraştan Sedat; Samsundan Agâh; Ordudan Saceddin Sami; Mersinden Rüştü; Tarsustan Rıza Derviş, Kâşif Ömer; Kastamonudan Seyfeddin; İneboludan Rifat; Kayseriden Velyeddin, Haydar; Kırklarelinden Avni Talât Antalyadan Hüsnü Saffet, Halit Şevki; Aydından Nuri, Fuat, Bilecikten Tahir; Çorumdan Saffet; Edirneden Tahsin; Uzunköprüden Ali; Cerrahpaşadan Mehmet Rüçhan; Hasekiden Süleyman Fehmi; Beyoğlu emrazı zührevîye muayenehanesinden Kemal; Kadıköy emrazı zührevîye muayenehanesinden Hasan Kâmil, Denizli hastanesinden Osman Nuri; Ereğli hastanesinden Hayreddi; Yozgat hastanesinden Ziyaeddin, Urfadan Fuat; Trabzondan Talât; Tekirdağından Muzaffer; Mardinden Mahmut Ragıp; İstanbul belediye kimyahanesinden Fehmi Rıza, Hulûsi Aziz, Halim Cemal;

45 liraya terfi edenler:

Uşaktan Abdülhalik Kudret; Mersinden Nejat Mazlûm; Bursadan Şemseddin; Erzincandan Hadi; Beyoğlundan Hakkı Rüştü, Sadreddin; Cerrahpaşadan Besim Rüşen; Hasekiden Salih Tevfik; Eminönü belediye şubesi,baş doktoru Fevzi; Fatih belediye şubesi baş doktoru Nasır Şevki, Beyoğlu belediye şubesi baş doktoru Sükûti; Beşiktaş belediye şubesi baş doktoru Ali Fuat; Adalar baş doktoru Yusuf Kenan; Sarıyer baş doktoru Suat Nahit, Bakırköy baş doktoru Nureddin; Beykoz baş doktoru Hüseyin Hüsnü; Üsküdar baş doktoru Ekrem; Kadıköy başdoktoru Tevfik Akif; Beyoğlu emrazı zührevîye hastanesinden Cemal Ömer; Denizliden Ali Suzan, Muhiddin, Bürhaneddin; Bartından Muammer; Urfadan Muzaffer; Tokattan Selim; Tekirdağından Lûtfi Hikmet;

İzmirden Celâl; Konyadan Şevket; Malatyadan Hasan Tahsin; Muğladan Mustafa; Rizeden Şakir; Aksaraydan Cemal Bahri, Münir; Kütahyadan Ratip; Uşaktan Sait Osman; Elâzizden Mecdettin, Aziz Nahit; Antepten Tahsin, Ziyaeddin; İsparta dan Fahreddin; Giresundan Kemal Hâmit; Karstan Esat, Faik, Salih; Afyondan Kadri; Aydından Muhsin, İsmail Münif; Çorumdan Ayşe Sıdıka; Erzincandan Şinasi; Adanadan Kemal Tahir; Osmaniyeden Nevzat; Zeynep Kâmilden Fuat; Darülâcezeden Halit, Naci Sait, Yusuf Ziya; Eyüp dispanseri baş doktoru Ali Rıza; Üsküdardan İzzet Süleyman; Beyoğlundan Mehmet; İstanbuldan Ferit; İstanbul belediyesi sıhhî muayene komisyonundan Baki; İstanbul verem dispanserinden Sadık Nuri; İstanbul emrazı zührevîye hastanesinden Ahmet Münir; Galata emrazı zührevîye muayenehanesinden Cevat Muhtar, Muammer; İstanbul emrazı zührevîye hastanesinden Sadettin; Denizliden Sait; Safranboludan Osman; Yozgattan Faiz, Mükerrem, Ahmet İhsan; Urfadan Münir; Trabzondan İrfan; Tokattan Mustafa, Siirtten Yusuf Mümtaz; Mardinden Halil;

40 liraya terfi edenler:

İzmirden Ali Rıza; Bursadan Ekrem; İstanbuldan Sadettin, İhsan, Tevfik, Mehmet Zeki, Rıza, Faik Çelebi, Ali Memduh; Fatihten Hüseyin Tahsin, Mehmet Fehmi, Kemal, Hasan Tahsin, Süreyya, Kemal, Hâmit Şakir, Mahmut Ziya, Talât; Beyoğlundan Fuat, Sadık Abut, Necati, Ahmet Kemal, Şükrü, Neriman Tevfik, Tevfik Hicri, Mahmut Remzi, Hakkı; Beşiktaştan Mithat, Saffet, Nazif, Hilmi; Adalardan Ahmet Şevket, İbrahim Rüştü, Bürhaneddin, Sarıyerden Memduh, Ahmet İrfan, Saip, Zühtü; Bakırköyden Salâhaddin, Sadi Şerif; Beykozdan İrfan, Şefik, Ömer Şükrü; Üsküdardan Ahmet Şevki, Ahmet Namık, Hüsnü Nazım, Fahri, Recep Sabri; Kadıköyden Ahmet Nuri, Şevki, Hasip, İhsan Ali, Eyüp dispanserinden Kemal; Ağva dispanserinden Saffet; Samandıra dispanserinden Hikmet Emin; Ömerliden Sadettin; Mahmut Beyden Mehmet Ali; Silivriden Şükrü; Büyükçekmeceden Hüsnü Şahin; Çatalcadan Fatinullah Hasip; İstrancadan Hüseyin Avni; İstanbul belediye kimyahanesinden Tali Adnan, Nebile, Fatma Fikret.

İzmir memleket hastanesi diş doktoru Muzaffer de 25 liraya terfi etmişlerdir.

Bir Kız, Erkek Oldu

Konya, (TAN) — Karamanın Ilısira köyünden 12 yaşında Bayan Leylâ, burada memleket hastahanasinde yapılan bir ameliyat neticesinde erkek olmuştur. Leylânın üç kız kardeşi vardır. Anası ve babası, büyümüş bir erkek evlât kazandıkları için çok memnundurlar.

Ankarada Yeni Inşaat

Ankara, 21 (TAN) — Ankarada imar faaliyeti, son ay içinde çok ilerlemiştir. Yeni imar plânına göre, bir çok yerlerin istimlâki yapılmış ve geniş caddeler açılmağa başlanmıştır. Emniyet âbidesile istasyon arasındaki asfalt yolda muntazam otobüs seferleri başlamıştır. Bu yol bir taraftan da Yenişehri Cebeciye bağlamaktadır. Bundan başka şehrin muhtelif yerlerinde altı asrî helâ yapılacaktır. Bunların ikisi Yenişehirde olacaktır.

Ayrıca yine Emniyet âbidesine yakın bir yerde de Anadolu klübü binası kurulacaktır.

Aydında Biçki ve Dikiş Yurdu

Aydın, (TAN) —936 ders yılı başında açılan biçki - dikiş yurduna devam eden 31 talebeden 15 i diploma almıştır. Yurt bir ihtiyacı karşıladığı için, mezun talebenin yerine 16 talebe yazılmıştır. Bu vaziyet karşısında yurdun talebe kadrosu kırka çıkarılmıştır. Her yıl meccanî olarak 3 talebe de alınmaktadır.

Yurtta dikiş ve biçkiden başka şapkacılık, çiçekcilik, sepetçilik, yağlı boyama ve kabartma işlerile çok güzel çelenkler de yapılmaktadır.

Darende Civarında Kaçakçılık

Darende (TAN) — Yeniceköyünde Telbıyık oğullarından Ali oğlu ayramın kaçakçılık yaptığı anlaşılmış, 145 kilo kaçak tütün müsadere edilmiş, Bayram da altı ay hapse ve 800 lira para cezasına makûm olmuştur.

Üsküdar ve Kadıköy Tramvay Şirketinde

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi tramvayları şirketinden aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Şirketimiz idaresindeki değişiklik hasebiyle, son günlerde bazı İstanbul gazetelerinde çıkan haberlerin, şirketimizin salâhiyettar şahsiyetlerinden verilmediğini kaydeder ve gazetelerin kendi fikir ve mütalealarından ibaret olduğu anlaşılan bu yazıların, yanlış telâkkilere yol açmaması için tavzihini dileriz.,,

Yeni tarzda
Fevkalâde
Bir Pudra
Buldum

Şayanı hayret yeni bir usul sayesinde istihzar edilen bu pudra, o kadar hafiftir ki, havada uçar. O derece incedir ki yüzde gayrimer'î durur ve yüzü ince bir güzellik tabakasile kaplar. Hiçbir kimse sehhar güzelliğinizin tabiî olmadığını iddia edemez. Hemen bugün yeni "havalandırılmış,, Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Evde ve ya yazıhanenizde bütün gün çalışınız. Yüzünüzde hiçbir parlaklık eseri gözükmiyecektir. Bütün gece dans ediniz, teniniz daima taze ve sevimli kalacaktır. Teninize cazib ve devamlı bir güzellik vermek istiyorsanız yeni "havalandırılmış,, Tokalon pudrasını kullanınız.

TER
Zarafetin Düşmanıdır.
Sudorono PERTEV
Sizi gülünç olmaktan kurtarır.

Biga asliye hukuk hâkimliğinden: Biganın Eybekli köyünden Hüseyin kızı Sabiyeye.

Kocanız Biganın Yenice köyünden Hüseyin oğlu Zakir tarafından (evlenmenin tahmil ettiği vazifeleri ifa etmemek maksadiyle on sekiz ay danberi aile birliğini terk ettiğiniz - den bahsile K. M. 132 inci maddesine teevfikan bir ay zarfında birliğe avdet etmenizin size ihtarı için) dava ikame edilmiş olup duruşmanın muayyen bulunduğu 9—11—937 günü saat 10 da Biga asliye hukuk mahkemesinde hazır bulunmaklığımız ika metgâhımızın meçhuliyetine binaen ilânen tebliğ olunur.

Istanbul ikinci icra memurluğundan: Türk sancağını hamil olup Istanbul limanının 105 sicil numarasında mukayyet bulunan 1158 gayri safi hacmi istiabı tonilâtosunda bulunan ve Ingilterede 1870 tarihinde inşa edilmiş olan ve derununda iskele 4. sancak 7. kilit zincir, 1 Hayprese, 2 can kurtaran flikası ve 5 salı 3 vinç 1 irga 2 yuma 2 demir bir yığın halinde fersude halat ve ambar kapak ve muşambaları 1 salon gramofonu 5 sandalya ve salon döşeme ve perdeleri ile haypserer 1 Loplo şerpeting 1 poli 1 çift setrap 2 tek setrap ekzantrik rot tarfi 4 kaplin civa tası 1 garnk yatağı 2 groshert civa tası 1 silay rot 2 grank civatası 1 fit pilançeri 1 delik tezgâhı 1 mengene 1 köhne kürek 1 erpanp rot 2 balns liveri 1 mikdar makine anahtarı 1 makine liftin uskuru 1 kanpan makine (iki silindirli) 1 üstüvanî kazan (alev borulu) olan ve elyevm Haliçte Fener önünde dubada demirli bulunan ADANA vapuru ipotek cihetinden satılığa çıkarılmıştır. Satış 26—10—937 tarihine müsadif salı günü saat on dörtten 16 ya kadar dairede icra olunacaktır. Verilecek bedel işbu vapura ehli vukuflar tarafından takdir olunan 26055 liranın yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok artıran üzerinde ihalesi icra kılınacak ve aksi takdirde son pey sahibinin taahhüdü baki kalmak şartile arttırma 15 gün daha temdit olunarak 11—11—937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yine müzayedeye devam olunarak en çok artıran üzerinde bırakılacaktır.

Arttırma peşin para iledir. Müzayedeye iştirak edeceklerin işbu Adana vapuruna takdir olunan 26055 liranın yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermeğe mecburdurlar.

Mezkûr geminin nefsinden doğan müterakim vergi ve sair rüsumu bahriye ile resmi dellâliye borçluya ait olup bedeli müzayededen tenzil olunacaktır. Yalnız intikal harçları ve intikale müteallik diğer masarifat ve badelihale muhafazaya müteallik tedbirler için sarfedilecek para müşteriye aittir.

2004 No. lu icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan hakları deniz ticaret sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte 934/5810 No. lu dosyaya müracaatla bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları Deniz ticaret sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Artırma şartnamesi herkes tarafından görülebilmek üzere 4—10—937 tarihine rastlıyan pazartesi gününden itibaren daire divanhanesinde asılı bulunacaktır. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934/5810 No. lu dosyasına müracaat etmeleri lâzımdır. Satışa iştirak edecek müşterilerin işbu vapura ait bütün malûmatı öğrenmiş addolunacakları ilân olunur. (113)

Kapalı Zarf Usuliyle Eksiltme İlânı.

Uzunköprü Belediye Reisliğinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş:

"Uzunköprü kasabasının Nafıa Vekâletinden musaddak elektrik projesi mucibince elektrik tesisatı.,,

Tahmin edilen bedel:

A — Bedeli keşfi 13,300 lira olan lokomobil ve teferrüatı.

B — Bedeli keşfi 19,486 lira 50 kuruş olan alternatör, tevzi tablosu, irtibat nakilleri, santral tenviratı, beş tonluk pon rulan şehir şebekesi ve montaj ki ceman 32786 lira 50 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Fennî şartname
D — Keşif cetveli,
E — Projeler.

Istiyenler bu şartname ve evrakı beş lira bedel mukabilinde Uzunköprü belediye muhasebesinden alabilirler.

3 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile olup 27—10—937 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 16 da Uzunköprü belediye dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklinin 2459 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla beraber Nafıa Vekâletinden alınmış ehliyet vesikasını ibraz etmek şarttır.

5 — Teklif mektupları yukarda yazılı saatten bir saat evveline kadar Uzunköprü belediye daimî encümeni reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6267)

Liseler Alım, Satım Komisyonundan:

Erzakın cinsi	Miktarı Kilo	Beherinin Tahmin Fi. Kuruş	İlk teminat Lira K.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat	Eksiltmenin şekli
Pirinç unu	700	20)			
Un ekstra	14500	16)			
Makarna	4500	26)	327 15	29-9-937	Açık
Şehriye	1050	26)		çarşamba	
İrmik	1350	18)		saat 15 te	
Kuskus	450	24)			
Nişasta	600	18)			

Komisyonumuza bağlı Galatasaray, Erenköy ve Kandilli liselerinin mayıs 1938 sonuna kadar ihtiyaçları olan yukarda miktar, muhammen bedeli, ilk teminat eksiltme gün ve saatleri yanında yazılı yiyecekler açık eksiltmiye konulmuştur. Eksiltme İstanbul Kültür Direktörlüğü binası için de toplanan komisyonda yapılacaktır.

İsteklilerin şartnamedeki yazılı kanunî vesikalardan başka Ticaret odasının yeni yıl vesika ve teminat makbuzları ile birlikte belli gün ve saatte komsiyona gelmeleri Şartnameleri görmek üzere komisyon sekreterliğine müracaatları. (6100)

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

60 ton yerli kriple maden kömürü açık eksiltme ile satın alınacaktır.

1 — Eksiltme 6—10—937 Çarşmaba günü saat 14 de yapılacaktır.

2 — Bu işe ait şartname Pazartesi, Çarşmba ve Cuma günleri saat 14—16 arasında Idaremiz Muhasebesinden alınabilir.

3 — Taliplerin; yukarıda yazılı gün ve saatte 130,50 lira muvakkat teminat akçesile birlikte Müdüriyetimize müracaatları ilân olunur. (6241)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Istanbul neharî ve Çorum leylî küçük sıhhat memurları mekteplerinin eylül başında biteceği ilân edilmiş olan kayıt ve kabul müddetleri birinci teşrin başına kadar uzatılmıştır. (6301)

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN.** Umumî Neşriyatı İdare Eden: **S. SALİM**
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer **TAN** matbaası

Ankara Devlet Konservatuvarına Bu Yıl Alınacak Talebe Kayıt ve Kabul Şartları.

1937 — 1938 öğretim yılı için Ankara Devlet Konservatuvarı "Tiyatro ve Opera" kısımlarına kız ve erkek talebe alınacaktır. Okul parasız yatılıdır. Talebeye her ay bir mikdar da harçlık verilecektir.

1 — Aranılan genel vasıflar şunlardır:

A — Aza ve vücudu kusursuz olmak,
B — Sesi güzel olmak,
C — Iyi kulağa malik bulunmak "işittiği sesleri tanımak veyahut aynını tekrarlıyabilmek,,.
D — Kızlar için en aşağı yaş 16, erkekler için 18 dir.
E — En az orta okuldan diplomalı bulunmak "Opera kısmı için pek iyi sese malik olanlardan bu şart aranmaz",
F — Şivesi ve vücudu sahneye müsait bulunmak,

2 — Istekliler arasında bir seçme sınavı yapılacaktır:

A — Tiyatro kısmı için şunlar aranılacaktır:
A — Düzgün ve serbest konuşma, gördüğü veya okuduğu şeyi anlatma kudreti,
B — Okuduğu veya gördüğü bir tiyatro piyesi içerisinden seçilecek bir rolü yapabilmek,
C — Sınav heyetince verilecek bir rolü yapabilmek,

B — Opera kısmı için şunlar aranılacaktır:
A — Kendi seçeceği, bildiği bir şarkıyı söylemek,
B — Sesleri ve melodileri tekrarlıyabilmek,
C — Ritmik duyma ve hissetme kudreti.

3 — Sınavlar, 5—10—937 Salı gününden 9 — 10 — 937 Cumartesi gününe kadar Istanbulda Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğünde, Ankarada 11—10—937 Pazartesi gününden 15—10—937 Cuma gününe kadar her gün saat 9,30 da Cebeci'de Müzik Öğretmen Okulunda bir heyet marifetile yapılacaktır.

Istekliler, pullu dilekçelerile Istanbul'da Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğüne ve Ankarada Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğüne başvurmalıdırlar.

4 — Dilekçelere şunlar bağlı bulunmalıdır:
A — Nüfus tezkeresi veya bunun tasdikli bir sureti,
B — Orta okul diploması veya tasdikli bir sureti,
C — Sıhhat raporu,
D — Hüsnühal varakası. (3255) (6031)

Nafıa Vekâletinden:

1 — Balâdiz - Burdur hattı ihtiyacı için 9-9-1937 tarihinde münakasaya konulan otuz bin metre mikâp balasta talip zuhur etmediğinden mezkûr balastlar kapalı zarf usulile yeniden münakasaya konulmuştur.

2. — A — Bu balastların muhammen bedeli 13500 liradan ibaret 10000 merte mikâbı Bozanönü istasyonu civarındaki taş ocağından.

B. — Muhammen bedeli 12500 liradan ibaret olan 10000 metre mikâbı Karakuyu istasyonu civarındaki taş ocağından.

C. — Muhammen bedeli 11000 liradan ibaret olan diğer 10000 metre mikâbından 5000 metre mikâbı Balâdiz - Burdur hattının tarafeyninden toplama ve 5000 metre mikâbı da ocak balastı olarak verilecektir.

3. — Eksiltme 4-10-1937 tarihinde saat on beşte vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki münakasa komisyonu odasında yapılacaktır.

4. — Muvakkat teminat 2775 liradır.

5. — Münakasa şartnamesi, mukavele projesi ve diğer münakasa evrakı 185 kuruş mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden verilmektedir.

6. — Bu eksiltmeye girmek istiyenler 2490 No. lu arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikalarla 937 senesine ait olmak üzere vekâletimizden verilmiş müteahhitlik vesikasını ve fiat teklifini havi zarflarını mezkûr kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak 4-10-1937 tarihinde saat dörde kadar inşaat arttırma, eksiltme ve ihale komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (6209)

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesinden:

Halkalı Ziraat Mektebile Yeşilköy Tohum ıslah enstitüsünde yaptırılacağı ilân edilen Hangarların adedi üçten beşe çıkarılmış ve evsafında da değişiklik yapılmış olduğundan inşaatı almak isteyenlerin verecekleri teklif mektupları 27—Eylül—1937 Pazartesi günü saat 16 ya kadar kabul edilecektir.

Yeni plân ve şartnamelerin Bankamız Müdüriyetinden istenmesi rica olunur. (6326)

İLÂÇLARINIZI Bahçekapıda SALİH NECATİ den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddî bir istikametle hazırlanır FOSFATİN NECATİ Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul ve kuvvetli neşeli olur.

10 Kuruşa

HASAN TIRNAK CİLÂSI

Türkiyenin en mükemmel cilâsıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir.
1, 2, 3, 4, 5 renkte ve mandarin nevi fırçasile şişesi

10 kuruştur.

Her yerde HASAN ismini ve markasını isteyiniz.

Kadıköy Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Enstitü ve Akşam Okulu talebe kaydına devam edilmektedir. "6258,,

SÜMER BANK

UMUMÎ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Bankamız tarafından Avrupaya tahsile gönderilecek Lise mezunlarının müsabaka imtihanına 28—9—937 Salı günü sabah saat (9) da İstanbulda ve Ankarada başlanacaktır. Evvelce müracaat eden taliplerin en geç 27—9—937 Pazartesi günü saat 14 de kadar İstanbulda Bankamızın Galatadaki şubesine müracaatları lâzımdır.

Saçlarınızı Dökülmekten Koruyunuz

Kanzuk Saç Eksiri

KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Arapkir Şarbaylığından:

1 — Kasabaya altı kilo metro mesafeden getirilecek içme suyuna ait keşif ve projenin yapılması 13—9—937 gününden itibaren aradaki tatil günleri sayılmamak üzere yirmi gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Yapılacak Proje ve keşif içme suları projelerinin ne suretle hazırlanacağına dair olan talimatnamenin 6 ncı maddesinin bütün fıkralarına göre ihzar ve ikmal edilecektir.

3 — Yine bu talimatname mucibince yapılması icap eden diğer hususat dahi tamamlanacaktır.

4 — Bu işi yapmak isteyenler tekliflerini birinciteşrin ayının altıncı çarşamba günü saat 16 ya kadar Arapkir Belediyesine bildireceklerdir.

5 — Edilen teklif komisyonca muvafık görüldüğü takdirde istekliye malûmat verilecek ve icabeden teminat alındıktan sonra kat'î ihalesi yapılacaktır. Bu işi yapacakların ehliyet kâğıdı ibraz etmeleri mecburîdir.

6 — Eksiltme kapalı zarf iledir. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evvel yetişmesi lâzımdır.

7 — Bu hususta fazla izahat almak isteyenler Belediyemize müracaat etmeleri ilân olunur. (6375)

Zührevî ve cilt hastalıkları
Dr Hayri Ömer
Oğleden sonra Beyoğlu Ağacamı karşısında No. 133 Telefon:43585

Dr. İHSAN SAMİ
OKSÜRÜK ŞURUBU
Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

NEVROZİN

varken ıstırab çekilir mi?

BAŞ, DİŞ ağrıları

ve üşütmekten mütevellid bütün ağrı sızı, sancılarla nezleye, romatizmaya karşı:

NEVROZİN

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Adana Pamuk Üretme çiftliği Müdürlüğünden:

Almacak eşyanın nev'i	Miktarı	Muhammen bedeli	
Benzin	700 Teneke	312.5 Kuruş	beher tenekesi
Gaz	230 „	282.5 „	„ „
Mazot	3350 „	155 „	„ „
Valvalin	50 „	450 „	„ „
Vakum	4000 Kilo	30 „	Beher kilosu
Gres	250 Kilo	45 „	„ „

Pamuk üretme çiftliğinin şubat 938 sonuna kadar ihtiyacı olan ve yukarıda cins, miktar ve muhammen bedelleri hizasında gösterilen yanıcı maddeler kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

İhale 5—10—937 tarihine müsadif Salı günü saat 15 de Adana Pamuk üretme çiftliği Müdürlüğünde müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır. Ilk teminat 718 liradır. Şartnameyi görmek ve almak isteyenlerin Adana Pamuk Uretme çiftliği müdürlüğüne müracaatları ve taliplerin muayyen gün ve saatten lâakal bir saat evvel teklif mektuplarını Adanada köprü civarında pamuk üretme Çiftliği Müdürlüğüne vermeleri.6368

Devlet Demiryolları ve limanları İşletme U. idaresi ilânları

Ilk eksiltmesi feshedilen 2.200 lira muhammen bedelli sıcak su ile lâvaj tesisatı için santrifüj tulumba ve teferrüatı 20—10—1937 Çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 165 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia Müteahhitlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Tadil edilen şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (6295)

VİROZA PATİ

Antivirüsle Tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.

Şark ispenciyari lâboratuvarı ISTANBUL

KORKU

Sıçrama, bayılma, gerginlik, boğulma hisleri, nefes daralması KARDOL'a biraz devamla nihayet bulur.

SEKSÜLİN

BEŞİR KEMAL-MAHMUT CEVAT
ECZANESİ
SIRKECİ

Sıhhat ve Güzellik

Sağlam ve güzel dişlerle

Sağlam ve güzel dişler de Sabah, öğle ve akşam günde 3 defa

RADYOLİN ile temin edilir.

Dişlerinize çok dikkat ediniz.

Bazan en üstad doktorların bile sebeb menşeini bulamadıkları bir hastalığın, diş iltihabından ileri geldiği pek çok tecrübelerle anlaşılmıştır.

Günde 3 defa dişlerinizi fırçalıyarak ve daima

RADYOLİN

kullanarak dişlerinizi koruyabilirsiniz.

HAZIMSIZLIK

Hayatın zevkinden insanı mahrum eder.

Pertev Karbonat komprimeleri

Çok temiz bi - Karbonattan ve toz karbonat almaktaki müşkülât göz önünde tutularak yapılmıştır.

Her eczanede satılır.

Eski Feyziati

Yatılı # Boğaziçi Liseleri **Yatısız**

Kız ve erkekler için ayrı bölüklerde: Ana — Ilk — Orta — Lise sınıfları

Ilk kısımdan itibaren yabancı diller

Talebe kaydı için hergün mektebe müracaat edilebilir. Istiyenlere tarifname gönderilir.

Arnavutköy tramvay caddesi: Çifte saraylar. Telefon — 36,210

GECEL — GÜNSEL

Kız - Erkek # YÜCA ÜLKÜ LİSELERİ **Orta - Lise**

(Eski İNKILÂP)

Kuranı, Direktörü: NEBİOĞLU HAMDİ Ülkümen

Resmî okullara muadeleti tasdiklidir. Kayıd için hergün müracaat olunabilir. İsteyenlere mufassal tarifname gönderilir.

Çarşıkapı, Tiyatro caddesi - Telefon: 20019

istiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarma gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydma devam olunmaktadır.

2 — Henüz müracaat etmiyen eski talebenin kayıtları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmiyecektir.

3 — İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534